

Boaz und Ruth
biblisch historisches Drama
in drei Aufzügen

im Hebräischen metrisch abgefaßt und ins
Deutsche übersetzt

von

Js. Dojade Cohn

aus Gröningen in Holland.

Breslau 1834.

Gedruckt bei L. W. Sulzbach und Sohn.

בעז ורות

בשלוש מהלקות

מחובר בלשון הקודש

מ א ת

יצחק בן יהודע הכהן

הושב ק"ק גרענינגען בהאָללאַנד •

ברעסלויא •

נעדרוקט בייא לעבעל וולצבאך אונד זאהן •

Heb 9493.1

HARVARD COLLEGE LIBRARY

GIFT OF

EUCIUS N. LITTAUER

1930

מֹדַע הַ

יְדוּעַ בִּי חֲכָמֵי הַתְּלִמוֹד שִׁפְּהָ אֶחָת לְכָלֶם, שְׂרוֹת בַּת
 עֲגִלּוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב הִיְתָה, לֹא עֲגִלּוֹן זֶה שֶׁהִרְגוּ אֶרְנֹד,
 כִּי אִם בַּת בְּנֹו אֹו בַת בְּתוֹ (תּוֹסֵפוֹת יִבְמוֹת) וְאֶפְשֶׁר שֶׁכָּל־
 מִדְּבֵי מוֹאָב עֲגִלּוֹן נִקְרָאוּ, וְאִךְ מִן הַתִּימָה, אִיךְ מֶלֶךְ
 מוֹאָב אֲשֶׁר מַעֲזֵם הוּא וְעַמּוֹ שְׂנֵאֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ, יִתֵּן
 אֶת־בְּתוֹ לְעַבְרֵי הַבָּא לְהַתְּנַוֵּר בְּאַרְצוֹ? אִם לֹא סָבָה
 אֲשֶׁר לֹא נֹדַעַה הַסָּבָה הַדִּבְרֵי!

שְׂנִית קִשָּׁה לְהַבִּין עַד־רְכוּשׁ אֲדִימֶלֶךְ, אִיכָרָ אֲבָד
 וְהָיָה לְאַפְסֵם עַדִּי אֲלִמְנָתוֹ וְכִלְתוֹ שָׁבוּ בַחֲסֵר כֹּל? וְכִי
 בְּמֹזוֹת הָאֲנָשִׁים לְקַחוּ אֶת הַכֹּל לְקַבְרָה? (עֵינִי בְּמַרְשׁ רַבָּה אֲשֶׁר

שם עיניו על זה.)

Generated for Joseph Gairon (The Ohio State University) on 2017-09-18 22:15 GMT / http://hdl.handle.net/2027/hvd.hwrnmgb
Public Domain, Google-digitized / http://www.hathitrust.org/access_use#pd-google

V o r w o r t.

Bekanntlich behaupten die Salmudisten, daß Ruth die Tochter des Moabitischen Königs Eglon war, nicht eben desjenigen, den Ehud erdolcht hatte; sondern etwa seine Enkelin; möglich auch, daß alle Moabitischen Könige Eglon hießen; dem sey indessen, wie ihm wolle, so kann man sich doch folgender Fragen nicht erwehren.

1) Wie sollte der Moabitische König, der so wie sein ganzes Volk, ewige Feindschaft gegen Israel hegte, seine Tochter einem Israeliten gegeben haben, der als Fremdling daselbst angekommen war? Unstreitig muß irgend ein Zufall die Ursache davon gewesen seyn! Welcher war es?

2) Wodurch ist das Vermögen des Elimelech so ganz aufgegangen, daß seine Wittwe und Schwiegertochter, von allem entblößt zurück kamen? Haben etwa ihre Männer beim Absterben alles mit ins Grab genommen?

שלישית הפלא על-נעמי, כי יעצה לכלתה לעשות
מעשה זר בעיני ההמון? אם לא פי אות או מקרה או
חלום אשר סמכו עליהם הראשונים לעשות סמכה
גם הצדיקה.

רביעית תמה על-טוב ומכ"ש אחר דרשת חז"ל (ברכות)
מנלן דשמא גרם, אשר בודאי איש שישמו טוב מזרה
שטוב הוא במדותיו, ואיך העז פניו נגד זקני עירו
מקבל אשר דרשו עמוני ולא עמונית עד-דברת התלמוד
שבשביל כך מאן מקחת את-רוח? כאלה וכאלה יש
לחקור ולדרוש במגלות רות אשר ימצא הקורא בספר
הזה, כי יקשיב לשמוע דברי המדרים בדרך הטבע,
מחרצים כד-אלה. ואל-יתמה הקורא, כי אדימלך
גדמה בספר זה קנדיב לב גדול, לאמור כי הוא מתנגד
לדעת התלמוד, באמרו כי אך בשביל עינו הרעה
בעינים יצא ללכת ארץ מואב? כי ידוע כי כל-כותבי
קורות זמנים ממוזנים שקר באמת להגדיל ספריהם.
הגם כי תראה שגם הכותב הורה לא סר מן אמתת

3) Wie sollte Naomi ihrer Schwiegertochter eine That angerathen haben, die dem verächtlichsten Menschen verächtlich erscheinen mußte? Es mußte denn seyn, diese Tugendhafte hat sich, wie so mancher schon vor ihr, auf irgend ein Zeichen, Zufall oder Traum verlassen!

4) Wie konnte Tobh, dessen Namen nach dem Talmud von seinem frommen Wunsche zeugen soll, sich erfrechen, gegen den Ausspruch des Gesetzes, der Ruth die Heirath zu verweigern, aus dem Grunde, daß sie eine Moabitin sey?

Diese und noch andere ähnliche Fragen, hat der Verfasser in vorliegendem Werke, durch eine natürliche Folge der Begebenheiten aufeinander, so wie solche sich seiner Meinung nach zugetragen haben konnten, aus dem Wege zu schaffen getrachtet. Es dürfte mancher Leser einwenden, daß, indem Elimelech hier als edelmüthiger Mann dargestellt wird, dieses der Meinung des Talmuds zuwider sey, welcher behauptet, Elimelech sey nur deswegen nach Moab gereiset, weil er den Armen nichts gönnte. Einen solchen könnte man nur damit abfertigen, daß so mancher Schriftsteller, so oft das Wahre mit Erdichtungen vermische; allein bei vorliegendem Werke ist dieses gar nicht der Fall; denn in Wahrheit weicht der Verfasser in dem

הַתְּלִמּוּד, כִּי בְּאַמֶּת יֵצֵא מֵאַרְצוֹ בְּשִׁבּוּל הָעֲנִיִּים • וְאַף
לְמַעַן הַחֹזֵק בְּמוֹסְרָם, שֶׁאֵמְרוּ אֶל־תְּאַמֵּן בְּעֲצֻמָּה עַד
יוֹם מוֹתָהּ • וְגַם עַל־דַּעְתָּם שֶׁלֹּא נִבְעֵט בְּעֲנִיִּים אִף כִּי
יִמְרוּ וַיִּכְעִסוּ אֹתָנּוּ (ראשית חכמה שער היראה) הֵסֵב הַכּוֹתֵב
מִקְרָה אֱלִימֶלֶךְ עַל־אוֹפֵן סְפוּרוֹ, לְלַמֵּד מוֹסֵר הַשִּׁבּוּל,
שֶׁאִף־עַל־פִּי שֶׁהִרְעוּ הָעֲנִיִּים לְאֱלִימֶלֶךְ, וְאַף־עַל־פִּי כֵּן
נִעְנַשׁ עֲלֵיהֶם בְּעֲנַשׁ גָּדוֹל, כִּי מֵתוּ הוּא וּבְנָיו ר"ל •

Ideengänge, den er hier gewählt, nicht im mindesten von der Meinung des Salmuds ab, nur sucht er den Grund zu Elimelech's Abreise in seiner Frömmigkeit. Elimelech hatte nämlich nicht das Zutrauen zu sich, daß er auch bei Abnahme seines Vermögens, gegen die Armen, die ihm so oft Anlaß zur Kränkung und zum Verdrusse gegeben, würde wohlthätig bleiben können, weswegen er sich zur Abreise entschloß, und folgert zugleich die Moral daraus, daß wir auch in dem Falle, wenn die Armen uns beleidigen, unsere Wohlthaten gegen dieselben nicht einschränken dürfen, (Reschith Chochma, schar hajtra) denn Elimelech und seine Söhne wurden mit dem Tode bestraft, weil sie die Armen, die sie beleidigten, verließen.

[*]

הַסְפֵר אֶל הַקָּרָא

קָרָא חֲבִיב! יָדַעְתִּי בְּנִשְׁתִּי לְפָנֶיךָ תִּשְׁחַק עָלַי וְעַל-
אָבִי, תִּלְעַג עָלַי לַעַג לְשׁוֹנֵי, כִּי הֵעִזְתִּי לְדַבֵּר לְפָנֶיךָ נְכוֹן
לְחַשׁ, וְאֶת-אָבִי תִקְדָּם עַל-אֲשֶׁר יָדַעְתָּהוּ בְּבֵית וְעַד
חֲכָמֵי תִלְמוּד מִקָּרָא וּמִשְׁנָה הִתְאַבֵּק מֵעוֹדוֹ, וְכֵּן רָאוּ
רַעֲיוֹנָיו לִיחְמָנָה בְּמַחְשַׁבַת פְּנוּל לְהוֹלִיד בֵּית לֹא אֲמֵן
בָּה! אֵךְ שָׁמַעְנִי, הֲלֹא יָדַעְתָּ כִּי גַם הַמֶּלֶךְ דָּוִד עַל-שְׁעָרֵי
הַיְכָל שָׁנָה טַעֲמוֹ, וַיְהִי כְּמַתְהוֹלֵל בְּהַתּוֹזֹת עַל-שְׁעָרֵי
הָעִיר דְּבָרִים חֲסֵרֵי חֲבוּנָה.

וְגַם כִּי רָאָה אָבִי רֹב הַנִּרְאָה לְעֵינָיִם בְּדוֹר הַזֶּה כָּל-
הַסְפָּרִים הַמְּלֵאִים יְקָרָת הַחֲכָמָה תִּפְאָרַת הַתְּכוּנָה, וְהֵם
מֵעַפְשִׁים בְּבֵית הַמְּכַבֵּשׁ, מֵהֵם מְאַבְּקִים בְּבֵית עֵקֶד

Anrede dieses Werkes an den Leser.

Geliebter Leser! Wohl mache ich mich im Voraus auf dein Lächeln gefaßt, sowohl über mich, als über den, der mich erzeugte: über mich, in so fern ich es wage, vor gelehrten Männern mit einem Verlangen aufzutreten, das sich keinesweges vortheilhaft empfiehlt; über meinen Erzeuger aber, der, von früher Jugend dem Studium der Theologie ausschließlich hingegeben, sich so weit vergift, ein Werk ans Licht zu fördern, das mit jenem ernstern Studium so wenig übereinstimmt und eine frivole Tendenz zu haben scheint! Um diesen Vorwürfen zu begegnen, bemerke ich erstens, daß, wie die Geschichte bekundet, auch der fromme König David einst, der unvermeidlichen Nothwendigkeit nachgebend, seinen Karakter verläugnen und an das Thor der Stadt Worte hinschreiben mußte, die auf einen thörichten Schreiber schließen ließen. Zweitens, daß in unserm Zeitalter die meisten hebräischen Werke wissenschaftlichen und gelehrten Inhalts entweder in den Dffizinen vermodern,

הספרים ביד אחד מאלף הקנה אותם, וחבל על דאברין
בבית הרבדים אשר באין מבין גמפרים לחתולי כל-
מסחר:

לבן בחר אבי בי, צאי אמר לי, בך בטחתי אמר לי
אם לא תמצאי חן בעיני איש, אשר תחבקך, וכי
תמצאי בעיני הגבירה, שפחה תאדבקך. והיה אם לא
תמצאי חן בעיני כל, טוב כי תבולי את, מהבול ספה
יקר ממך. —

oder vom Staube der Bibliotheken verderbt, oder wohl
gar von den Kaufleuten als Makulatur verbraucht wer-
den. Von diesen Betrachtungen geleitet, hat mich mein
Vater mit der Ueberzeugung in die Welt geschickt, daß
wenn ich auch bei Männern keine Aufnahme finden sollte,
mich wenigstens das zweite Geschlecht nicht von sich weisen
würde, und daß wenn auch dieß nicht der Fall seyn
sollte, es doch besser sey, daß ein Wesen meinesglei-
chen, als ein gelehrtes und wichtigeres, der Verwe-
sung unterlege. —

לְשׁוֹן הַפּוֹתֵב •

זֶה חֵק אֲדָם מֵאֲשֶׁר מִמַּעַל לוֹ, יִתְרוֹנוֹ עַל-כָּל-יִצְאֵי
בְּטֶן אֲמִם, הֵן הַמָּה-כָּל-בְּהֵמָה חַיָּה וְרֶמֶשׂ, אֲשֶׁר כְּמוֹהוּ
כְּמוֹהֶם מִעֶפֶר יְסוּרוֹ, יִתְרוֹנוֹ הַדְּעָה בִּינָה וְהַשְׂכִּיל, חֲנֻנוֹ
אֱלֹהִים בְּאִמְרוֹ: נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ, כְּבִנְי אֱלֹהִים
בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל הַמַּשְׁאֵל בִּינַת אָנוּשׁ עַד-כָּל-מַעַלְלֵי הַטָּבַע
וְעַל-אֲשֶׁר מִמַּעַל לָהּ, מִשׁוֹט לְתוֹר טְבַעַת הָאָרֶץ וְכָל-
צְבָאֶיהָ, הַיָּמִים וְכָל-אֲשֶׁר בָּהֶם, מִגְּבִיָּה עוֹף, בֵּין
הַכְּכָבִים יָשִׁים קִנּוֹ, לְתוֹר צַעֲדֵם עֲדֵי-שׁוֹר, וְעַל-הַמְּדִינּוֹת
יִפְקֹד, מִתִּי יַעֲדָה בּוֹכֵב זֶה יִשְׁקִיעַ זֶה, וּמִשָּׁם יַעֲדָה עַל-
סֵלֶם אֲשֶׁר עָלָיו מִלְּאֲכֵי עֲלִיּוֹן עֲלִיִּם, אֶל תּוֹף חֲרָדֵי
מִשְׁבִּיּוֹת סִגְדַת חֲכָמָה הַנְּסִתְרָה הַתּוֹמָה בְּאִצְר אֱלֹהִים,
עֲשׂוּאָה לְשִׁתְּק וּלְהִשְׁתַּעֲשַׁע אֶת מִלְּאֲכֵי נְבוּרֵי כַח לְעֵבֶר
בְּהִיכְלוֹ, כִּי צְרוּפִים הֵם מִכָּל מַחְשְׁבוֹת הַבַּל, מַחְשְׁבוֹת
זְמַן עֵבֶר, מַחְשְׁבוֹת צְרִכֵיהֶם, כִּי מִי בְּאֶלֶה יִהְרוֹשׁ

Gedanken des Verfassers.

Den göttlichen Theil des Menschen, der aus höhern Regionen stammt, der ihn über alle Geschöpfe, über Vieh, Gewild und Gewürm erhebt, die Vernunft nämlich, gab Gott dem Menschen vorzugsweise, als er sprach: „Wir wollen einen Menschen machen in unserm Ebenbilde, göttlichen Wesen gleich.“ Diese Vernunft macht den Menschen zum Herrscher über die ganze Natur! Hochstrebend ist sie; bald umfasset sie die Erde mit allem, was dieselbe enthält; durchwühlt die Meere und was darin ist; bald schwinget sie sich zum Himmel empor, verfolgt das Gestirn auf seiner Bahn, berechnet genau den Lauf, weiß wann dieser Planet erscheinen, wann jener dem Gesichte entschwinden werde; und auch da bleibt der menschliche Verstand noch nicht stehen, auch in die himmlischen Regionen strebt er zu dringen, um jene vollkommenen Wissenschaften zu erlangen, und sich daran zu ergötzen, die nur für geistige Wesen, die weder Leidenschaften noch Sorgen kennen, bestimmt sind; doch irdische Bande hemmen ihren Flug! Die verwestliche

שְׂדֵדוֹ, יִבְצֹר כְּרֵמוֹ, וַיִּנְהַל בְּנָיו וּבְנוֹתָיו? אֵל-מְקוֹמָם
יַעֲדוּ מַחְשְׁבוֹת אָדָם הַמְהוּלִים בְּכָל-אֱלֹהִים, הָאֲסוּרִים
בְּשִׁלְשֻׁלוֹת הָאֵת צְרִיבָהֶם? גִּשְׁעָנִים עַל-מִשְׁעַנַּת הַבְּטָחוֹן,
הֵם עוֹלִים בֵּית אֱלֹהִים מִתְהַלְכִים בֵּין הַשָּׁרְפִים הָעוֹמְדִים
מִמַּעַל לוֹ, וַיַּעַן כִּי הַבְּטָחוֹן בְּלֵב הָאָדָם כַּמֵּאֲוִי שֶׁאֵין בְּיַד
הָרוֹכֵל, פֶּעַם יַעֲמִיד הַפֶּלֶס עַל-קוֹ הַשָּׁוָה, וּפֶעַם יִטָּה
יְמִין וַיִּשְׂמָאל, וְהָיָה בְּרִדַּת הַבְּטָחוֹן, עֲנַן הַדָּאָנָה עֲלֶיהָ,
מִכִּסֵּה פְּגִי הַמַּחְשְׁבָה, וְאִבְרָהָה חֲכָמַת הַכְּמִיו וּבִנְתָה נְבוּנִיו
גְּסוּנָה אַחֹר:

דָּבָר לְטוֹב יִזְכְּרוּ כְּתָבִי מִקְרָאוֹת הַקִּדְשׁ מוֹכִירִים יְשׁוּעַת
יְיָ בְּמִקְרַת הַזְּמַנִּים, וַיִּקְרָא הַקְּרָא, וַיִּוְשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא
לְזֶה, אֶתְמוֹל כֹּה וְלִמְחָרָתוֹ כֹּה וְכֹה, וַיִּתְאַמֵּץ לֵב הַבְּטָח,
דָּאָנָה בְּלִבּוֹ יִשְׁחַנְרָה, מַחְשְׁבוֹתָיו בְּאֵין מִצִּיק עַל-שְׂדֵדוֹ
הַחֲכָמָה תִּרְעִינָה, בְּמִסְכַּת שְׂדֵדָה הַבְּרָכָה הָעֲלוּיָנָה,

כַּאֲשֶׁר עָשָׂה הַכֹּתֵב גַּם הוּא, דְּמַעַן הַחֹזֵק בְּטָחוֹנוֹ לָקַח
מִנְגֵּלַת רוֹת לְמִשְׁעַנְתּוֹ, וַיְהִי בְּקִרְאוֹ כֹּה, מִצָּא גַּם מְנַגְּדָה
זוֹ כְּתוּבָה, כְּמִשְׁפָּט הַמְּלִיץ הַנְּדוּד מוֹהַר ר' גִּפְתָּרִי
הִירָץ וַיִּזְרַץ "ל בְּשִׁירֵי תְּפָאֶרֶת, כִּי כָּל-כְּתָבִי מִקְרָא"

Hülle hat der Bedürfnisse zu viel! Die überhäuftten Sorgen, sie alle zu befriedigen, füllen nur zu oft das Gebirn, und drohen die göttliche Tochter, die Vernunft, gänzlich daraus zu vertreiben, wenn nicht ihre Schwester, die Hoffnung, ihr zu Hülfe käme, die ihr den Flug in jene höhern Regionen etwas erleichterte. Doch auch die Hoffnung reicht nicht immer aus, Trost zu gewähren: sie gleicht einer Wagschaale, die bald sich im Gleichgewichte erhält, bald sich auf und ab bewegt, so verdunkeln Sorgen oft auch die Aussicht, welche die Hoffnung gewährt, und die Vernunft erliegt!

Eine, nur eine unerschöpfliche Quelle des Trostes und des Segens gibt es, die Religion! In der heiligen Schrift, sind manche zeitliche Geschichten aufbewahrt, wie Gott bald diesem, bald jenem geholfen, darin kann jeder lesen, und der Eine wird hier, der Andere dort Balsam für das wunde Herz finden!

Auch gegen den Verfasser schoß das Geschick seine Pfeile ab, er suchte Trost, und fand ihn — im Buche Ruth! Während er aber so zum Troste darin las, fand er, daß dasselbe eben auf die Art verfaßt sey, wie weil, Herr Bessely in seiner Mosaide von allen zeitlichen Ges

[**]

הַזְמִינִים בְּמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲךָ כָּל־לֵת הַמַּעֲשֵׂה אַחֲוֹ וּמִן
הַפְּרָטִים חֲדָלוּ , אֲשֶׁר-עַל-בֶּן רַבּוֹ הַסְּפִקוֹת הַשְּׂאֵלוֹת
וְהַתְּשׁוּבוֹת , וַיִּחַבְּאוּ עַל-פִּי הַתַּלְמוּד וּמְדַרְשֵׁי הַקְּרָשִׁים ,
וְאַחֲרֵיהֶם כָּד-חֲכָמֵי-לֵב אֲשֶׁר מָלֵא יי אֹתָם רוּחַ חֲכָמָה ,
אִישׁ וְאִישׁ לְפִי הַשְּׂגָתוֹ יַעֲשֶׂם מִטַּעֲמִים לְפִי אֲנָשֵׁי הָזֶרֶם ,
כִּי אֲשֶׁר אֶהְיֶה נַפְשָׁם , אִם בְּדַרְךְ הַדְּרוֹשׁ אוֹ בְּמַסְלוֹת
פְּשׁוּטֵי הַדְּבָרִים •

כִּי גַם בְּמַגְלָה זוֹ רַבּוֹ הַסְּפִקוֹת וְהַשְּׂאֵלוֹת , כִּנְרָאָה אֲךָ
מִקְצָתָם בְּמוֹדְעָה , לְבֵן פֶּרֶשׁ הַכֹּתֵב רְשֵׁת מַחֲשַׁבְתּוֹ
לְצוּד פְּרָטֵי הַמִּקְרָאוֹת אֲשֶׁר בְּנִתִּיב הַטַּבַּע קָרוּ בְּיָמִים
הָאֵלֶּה עֲדֵי הָרוּ מַחֲשַׁבּוֹתָיו לְלֶדֶת הַמְּדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן הַטַּבַּע
בְּסֵפֶר הַזֶּה , *) וְכֹל-אֲשֶׁר לָבְנוּ לֹא כֵן יִחְשׁוּב , וַיּוֹצִיא
שֵׁם רַע לֵאמֹר לֹא קָרָה כָּל-זֹאת , יְבִיא עֲדִים וְנֶאֱמָנִים ,
כִּי שֶׁקֶר עָנָה בּוֹ עַבְדּוֹ :

יִצְחָק יְהוֹרֵעַ הַכֹּהֵן •

*) ומזכרתם מוסדים על מאמר חז"ל כי אכלין זה צעו (יבמות) וכי וות
צעו ביום כשאו את רות (ילקוט) •

schichten in der heiligen Schrift sagt, nämlich daß darin nur die Hauptbegebenheiten angemerkt, dagegen aber alle einzelne Vorfälle ausgelassen seyn; dieses ist auch die Ursache, daß in solchen Geschichten oft Zweifel entstehen, die so viele Gelehrte, jeder auf seine Art, bald aus dem Talmud, bald auf andere Art, je nachdem es ihren Kenntnissen oder dem Zeitgeist angemessen war, erklärt haben.

Auch im Buche Ruth sind der Zweifel und Fragen mancherley, wie in dem Vorworte bereits bemerkt worden, weswegen der Verfasser in seiner Einbildungskraft, auf dem Wege der Natur, den Vorfällen nachgespürt, die sich wohl um diese Zeit ereignet haben mögen, und in diesem Werkchen die Geschichte zu vergegenwärtigen, und die darin vorkommenden Personen, als handelnd vorzustellen gesucht.

Wem es nicht einleuchtend seyn möchte, daß alles sich so zugetragen haben sollte, mag Beweise bringen, und mich der Lüge zeihen.

Der Verfasser
Isaac Sojade Cohn.

Verzeichniß

der resp. Herren Pränumeranten.

Se. Majestät der König der Niederlande

Für Dessen Allerhöchst huldreiche, thätige Theilnahme an der Beförderung dieses Werkes seinen unterthänigsten gerührtesten Dank abzustatten, der Verfasser hier Gelegenheit zu nehmen, sich erkühnt.

Grönningen.	Stud. H. N. La Cle.
Se. Excellenz der Gouverneur der Provinz Grönningen.	• S. J. van Hasselt.
Ritter L. A. Rengers.	• G. N. Koppius.
Prof. Corn. de Vaal.	• J. Krieger.
• P. J. Baar de la Faille.	• H. Treenders.
• Jan ten Brink.	• L. Tr. Wilkens.
• F. N. van Cerde.	• Jsr. van der Molen.
• Th. van Swinderen.	• J. Hemkes.
• G. Wolters.	• D. B. Pieperberg.
• P. Hoffstede de Groot.	• J. Bockelmann.
• L. G. Pareau.	• L. H. Müller.
• Stratings.	• G. Heeres.
• S. E. Stratings.	• L. Mantinghe.
• H. Nienhaus.	• G. Monthout.
Domen. M. J. Adriani.	• N. Hoogezand.
• A. Rutgers van de Löff.	• L. J. Voss.
Dr. Wolthers.	• N. J. Richters Abreses
Stud. Lambs Tiddens.	• A. Drouwer.
• S. A. Bleckrode.	• M. A. Mees.
• H. N. N. Dañenburg.	• H. Hoogklimmer.
• H. Tiddens.	• J. N. Tollers.
	• J. Niemeyer.

Stud. G. Westerborg.
 „ J. D. Boer.
 „ Adriaens.
 „ J. H. Harbers.
 „ P. G. van der Velde.
 „ J. van Schülenburg.
 „ E. Tall.
 „ Abm. Fryda.
 „ S. J. Israels.
 „ F. C. Heineken.
 „ F. M. S. van
 Coevorden.
 „ J. P. Adriani.
 „ P. E. Tonkens.
 „ H. Pol.
 „ E. van der Pers.
 „ J. J. Levy.

Herr J. H. Tappe.
 „ E. H. Herschel.
 „ S. V. de Beer.
 „ J. M. Cohen.
 „ M. J. van Coevorden.
 „ L. E. van Coevorden.
 „ J. E. van Coevorden.
 „ S. J. van Ronkel.
 „ H. J. van Ronkel.
 „ J. R. Cohen.
 „ Moses Meyer Cohen.
 „ J. J. Lume.
 „ H. A. Israels. 2
 „ Pinto, jun.
 „ H. J. Schaap.
 „ And. Hartog. Hart.

Herr H. A. Hart.
 „ D. W. Dartelds.
 „ S. M. Lotinga.
 „ S. J. Oppenheim.
 „ M. Lessmann.
 „ N. H. de Hartogh.
 „ H. Loffers Meyer.
 „ M. S. van Rybe.
 „ H. Löme.
 „ J. L. Schaap.
 „ J. Schwaagmann.
 „ Aron van Dam.
 „ Joseph A. Hess.
 „ Moses M. Meyer.
 „ J. H. Nord.
 „ S. H. Hart.
 „ H. G. A. van Dam.

Mad. Judith Israels, geb.
 Daniels.

D o k t e n.

Herr J. H. Wuren, Rector
 der lat. Schule.

L e e u w a r d e n.

Herr H. J. L. Löwenstam,
 Ober-Rabbiner.
 „ H. A. Polak.
 „ M. S. Duparc.
 „ B. R. Cohen.
 „ Joseph van Gelder.
 „ H. B. Drielsma.
 „ A. van Gelder.
 „ J. L. Lion.

Herr J. N. Leuwenstein.
= D. N. Leuwenstein.
= J. J. L. de Roos.
= E. Keyser.

F r a n e k e r.

Stud. J. Douves.
= J. Rassenaar.
= D. Vizevene.

U t r e c h t.

Prof. H. Bouman.
= Groenevond.
Stud. D. N. Canneman.
Herr Moses Affer.
= R. van der Voort.
= J. L. de Jonge.
= L. S. de Beer.
= M. Polak.
= Ph. Philip van Wessel.

L a i d e n.

Prof. H. A. Hamaker.
Dr. L. S. van Praag.
= J. Deen.
Stud. J. E. Goldsmit.
= H. Pels.
= Kaneman.
Herr E. Hartog.
= D. van Raalte.
= M. van Raalte.
= A. Anderson.
= S. N. Kuit.

Herr J. A. Salomons.
= S. Machilsen.
= J. M. Keyser.
= Zaanden.
= S. van Embden.
= J. Hartog.
= A. Levie.
= J. Ellenstein.
= van der Brill.
= S. P. Heyns.

R o t t e r d a m.

Herr Löwenstam, Rabbiner.
= D. M. Ezechiel.
= E. Ezechiel.
= J. Nathans.
= M. J. Veit.
= J. Cohen.
= P. J. van Westerborg.
= A. Davids.
= H. S. Pels.
= L. J. Rensburg.
= J. van Raalte.
= A. S. van Jacobson.
= M. A. Polak.
= M. van Thal.
= L. Fe. Jacobson.
= Byzman.
= M. G. de Groot.
= B. J. Hartenbrod.
= van Douk.
= E. M. Philipse.
= B. J. Heyermans.

Herr A. L. Pincoffs.
= E. van Vin.
= J. van Bitsen.
= J. de Jongh.
= D. Bous, jun.
= J. van Breehandelaar.
= Isaac Benedictus.
= M. L. Zengers.
= S. H. Jacobs.
= S. S. Speelmann.
= E. S. de Jonge.

S. H a g e.

Die Haupt = Commission in
Sachen der Israeliten. 5
Herr J. A. Lemans, Ober =
Rabbiner.

• E. J. van Bitsen.
= M. Lissa.
= Nathan.
• S. M. Poppers.
• H. Polak.
= A. Fischel.
= J. M. Goudsmit.
= J. A. de Vries.
= S. van Deven Az.
= M. M. Polak.
• Bumental.
= Isaac Polak.
= D. J. Enthoven.
= M. Poles.
= M. de Groot.
• S. J. Adries.

Herr J. M. Levison.
= E. Uffer.
= Wolff Livabron.
Stud. Lissa. 2

A m s t e r d a m.

Herr S. Berenstein, Ober =
Rabbiner.

• Sam. Boas.
= Joseph Beit.
= D. Boer.
= M. D. Heidman.
= M. J. Berlin.
= Samuel L. Keyser.
= A. H. Nova, jun.
= S. B. Rubens.
• S. Velleman.
= A. S. Jacobson.
= J. M. de Salle.
= Jacob van Eliazer
Feraner.
= Abraham Toll.
= A. van Raalte.
= E. S. Norden.
= A. H. Nova.
= M. S. van Coevorden.
= S. J. Mulder.
= J. E. Benjamins.
= H. Simons.
= M. L. Jacobson.
= S. J. Friede.
= J. Stahl.
= Bischofsheim.

Herr Löwebederow.
Witwe J. S. Jacobs.

U m e s f o o r t.

Herr J. H. Herschel. 2
• B. E. Herschel.
• J. E. Herschel.
• L. E. Fischer.
• S. E. Fischer.
• J. M. Weyl.
• B. L. Schaap.
• J. Aron Gelder.

Z w o l l e.

Domen G. H. van Senden.
• J. H. van Sandick.
Herr J. J. Risch.
• E. de Rosen.
• S. M. Smyt.

E m d e n.

Herr A. L. Löwenstam, Ober-
• S. M. Balk. [Rab.
• L. J. Nordheim.
• J. J. Pels.

B e e n d a m.

Herr Jos. N. Polack.
• Moses A. Tos.

A s s e n.

Herr J. A. Bankenwyk.
• L. A. Israels.
• S. S. Moeyson.

A l t o n a.

Herr A. Breslauer, Ober-
Landes-Rabbiner.

Herr C. J. Holländer.
• M. Marburg.

H a m b u r g.

Herr S. L. Wolf. 2
• M. S. Wolf.
• Samuel Joseph.
• J. Jonasohn, jun.
• D. Jonasohn. 2
• M. Jonasohn.
• Herz, jun.
• Benjamin Hirsch.
• Evrons.
• B. A. Dahn.
• Olbut Melchior.
• N. Löwenthal.
• Anton Kee, Stud. Phil.

L o n d o n.

Herr Salomon Hirschel,
Ober-Rabbiner.
• Isaac Cohen, Vorsteher
eines Lehrinstituts. 30
• Simon Ascher, Vorsän-
ger der Synagoge zu
D. P. 5
• J. Lewy, Lehrer bei S.
K. H. dem Herzog
von Suffer.
• Heiman Hurwitz, Prof.
an der Lond. Univers.
• Emmanuel Levi.
• Herz Samuel.
• Ephraim Joseph.
• Benjamin Risch.
• Joseph Risch.
• Abraham Risch.

Personen.

שמות המדברים

Elimelech, reicher Bürger in Bethlehem.	אלימלך	איש עשיר מבית לחם
Naomi, dessen Frau.	נעמי	אשתו
Maclon } dessen Söhne.	מחלון	בניו
Ehlion }		
Zedel } dessen Diener.	רשע	עבדיו
Mescha }		
Richter u. Häfcher in Bethlehem	שפטים ושטרים	מבית לחם
Eglon, König von Moab.	עגלון	מלך מואב
Ruth, dessen Tochter.	רות	בתו
Orpah, dessen unehliche Tochter.	ערפה	בת פלגשו
Ehud, dessen General.	אהוד	שר צבאו
Loth, Bruder des Elimelech.	לוי	אחי אלימלך
Boas, Häuptling von Bethlehem, Nefte des Elimelech.	בעז	בן אחי אלימלך, ראש בית לחם
Friedensrichter — daselbst	שופט	מבית לחם
Diener des Eglon.	סריסים	לעגלון מלך מואב
Wagt u. Schwitter des Boas.	רדה וקצרים	לבעז
Frauen und Mädchen.	נשים ונערות	
Mehathel Gelegenheitsmacher.	מהתל	

המחלקות הראשונה.

הספור הראשון.

(אלימלך יושב ופגשו וזעפים באין מרגיש מה שסביבו, ועיניו מבוטות על ציור צורת גדיב גדול פושט כל כנריו להלביש עני ערום, צדק בא תחרה וחרי.)

צדק. הֵה, הַשֶּׁבֶץ אֲחֻנִּי, כַּמּוֹת עַל-פְּנֵי אֲדָנִי!
 או כַּחֲשָׁה בִּי שֵׁנָה בְּעֵינַי, מִהַתֵּל בִּי יִדְעוּנִי?
 אִישׁ אֲחֵר הוּא? לֹא אֲדָנִי? אֶקְרָבָה וְאִמְשֶׁהוּ!
 (יגש להמישו.)

לְעוֹתָתִי! מִצָּאתִי אֲדָנִי הוּא, אֵינָה שֵׁנָה,
 צָרַת נַפְשׁוֹ כִּמּוֹ בַחֲרֻט הַרְתָּה בְּפָנָיו הַתּוֹגָה,
 לוֹ יִדְעָתִי הַמִּקְרָה אֲשֶׁר קָרְהוּ אֲחֻקְרָהוּ.
 (מראה באצבעו על הציור)

הֵן מִצָּאתֶיךָ, אֵת הָעֵכָרֶת! צֶלֶם זֶה הַכְּשִׁילוֹ!
 פֶּעַל גְּדִיב זֶה, זֶר מַעֲשָׂהוּ, גִּפְלָא מְעַלְלוֹ,
 (מראה על אלימלך)

הַפְּצוּ, לְהַתְנַשֵּׂא עַל-כָּל-גְּדִיב, לְבַה קְנֵאתוּ;
 לְרֵאוֹת גְּדִיב זֶה, הַבֵּט אוֹתוֹ מִמַּעַל לוֹ
 הַכְּעִסְהוּ, בִּי לֹא אֵנָה לִידוֹ עֲשׂוֹת כַּמִּפְעֵלוֹ;
 וְהִיתָה נַפְשׁוֹ שֶׁלֵּל הַקְּנֵאָה, מִרְף גֵּאוּתוֹ.
 הַקְּנֵאָה לְמֵן הָעוֹלָם הִיא רַבַּת הַמִּכְשָׁלָה,
 לְמֵן אֹז שֶׁרֶשׁ פְּרָה רֹאשׁ וְדַעְנָה הִיא הַזּוֹלְלָה;
 בְּכַתֵּב יִשְׂרָאֵל דְּבַרֵי אִמַּת חֲקָקוּ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל:
 אֲשֶׁר קָדְאוּ הַתְּאוּהָ וְהַכְּבוֹד, תְּכוֹנָה מְחַפְּלָת,
 וְאֵת שֵׁם רַעוּתָהּ הַקְּנֵאָה, כָּל-נַפְשׁ מְשַׁבְּלָת,
 מִפִּירֵי כָּל-מְנוּחָה וְשָׁלוֹם הַמָּה, חֲרִבוֹת כָּל-יְצִירֵי אָדָם.
 (אל הציור אשר בירו)

Generated for Joseph Gairon (The Ohio State University) on 2017-09-18 22:15 GMT / http://hdl.handle.net/2027/hvd.hwrnmg
 Public Domain, Google-digitized / http://www.hathitrust.org/access_use#pd-google

Erster Aufzug.

Erster Auftritt.

Elimelech, Zedek und Rescha.

(Elimelech sieht mit verzerrten Gesichtszügen, seinen Blick starr auf ein Bild gerichtet, das einen Mann vorstellt, der seine Kleider auszieht, um einen Armen zu bekleiden. Zedek erschrickt, als er ihn erblickt.)

Zedek. Ha! wie ich an allen Gliedern zittere, liegt nicht der Tod auf meines Herrn Antlitz? Oder trägt der Schlaf in meinen Augen mich? Täuscht mich eines Zauberers Gaukelei? Ist's ein Anderer, nicht mein Herr? Ich will hin, ihn besühlen! (indem er hintritt.) Zu meinem Unglück, ach! muß ich finden, daß ich mich nicht geirrt! Irgend ein Seelenkummer hat, wie mit eisernem Griffel, die Trauer in sein Gesicht gegraben. Kennte ich die Ursache doch, wüßte ich's, was ihm widerfahren!

(er erblickt das Bild)

Ha! ich habe sie aufgefunden, die Erlebfeder seiner Leiden, das Bild ist's! Die außerordentliche That dieses großmüthigen Mannes, hat ihn ganz verstimmt! Der Gedanke, sich von einem Andern im Wohlthun übertroffen zu sehen, hat seinen hochmüthigen Wunsch, der Wohlthätigste zu seyn, vereitelt. Ihn kränket, daß ihm die Gelegenheit, eine solche Großthat auszuüben, fehle! So wird sein Geist eine Beute seines rühmlichen Eifers, ein Raub seines Edelmuths! Von je her hat die Eifersucht nur Unheil gestiftet. Diese Leidenschaft gleicht einer Wurzel, die nur bitteres und giftiges Kraut hervorbringt. Darum haben die Weisen Israels, als Wahrheit, und zur Warnung es aufgezeichnet, wie sie Sinnenlust und Ehrsucht, Herzensverwunderinnen, und ihre Freundin, die Eifersucht, Seelenverderberin nennen. Sie sind die Ruhe- und Friedensstöckerinnen, die Muechelndröckerinnen der Menschheit! (zum Gemälde, das er in der Hand hält)

גַּם אַתֶּם, פִּעַלְתֶּם הַעֲבָה, כָּל־יִצְרֵי צוּרָה;
 מַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם לְהִתְפָּאֵר, סְפוֹת יָגוֹן עַל־כָּל־צָרָה,
 תִּבְנִיתֶם כָּל־שָׂאֵר, בְּמוֹתוֹ אַךְ לְאַבֵּל עוֹלָם הַשָּׂאֵר,
 הַמּוֹנֵת יַפְת־הַתָּאֵר מִשִּׂיָּאָה, לֵב הַנֶּעַר מְחַבֵּלֵת,
 הַחֲלֹשׁ בְּתַמוּנַת נְבוֹר יִתְקַנָּא לְמַכְשֵׁלֵת,
 הַגַּם נָרִיב בְּנָרִיב יִבְשָׁל? גִּישׁ הַלָּאָה הִיָּה לְבַעַר!
 (מְעַלֵּךְ הַצִּיּוֹר טָרוֹ.)

(רשע בא החרדה בחרי אף.)

רשע אל צדק.

אֵיכָּה בְּשִׁלּוֹן לְכָל־בֵּית אָדוֹן? הֵיטָה אֲוִיָּה!
 לֹא שָׁמַעְתָּ? צֹא, פִּקַּח־עֵין עַד־הַמַּיִת הַמּוֹנִיָּה!
 רָגַשׁ עֲנִיִּים מְרוּדִים, הָרַסוּ מִפְתָּן, שִׁבְרוּ חֲלוֹנוֹת,
 גַּם לְשֹׁבֵר הַדֶּלֶת שִׁבְרוּ, לַחֲמַס כָּל־הַבַּיִת,
 יְחִי צָדֵק! רָשַׁע יִקָּלֵד! צַעֲקוּ כִּהְדָּר נִקְפִּיזוּת,
 דוּלֵי הַפְּלָבִים, לֹא נִשְׂאֵר לָנוּ הִי הַת מְנוֹת;
 וּמִי פָעַל כָּל־זֹאת? מִי זוֹלָתָהּ חֲרָהִיב מְתִים זֶה?
 בְּתַתָּה לְעִזִּי־נַפֶּשׁ אֲלֶה כָּל־נֶתַח טוֹב וְחַוָּה!
 כְּמוֹהָ גַעֲמִי יִדְעָה בְּצַדְקָתָה בֵּיתָה לְכֹלוֹת,
 כֹּל אֲשֶׁר הִטְאֲתֶכֶם עַל־לִבִּי שָׂאוּ אַתֶּם לְבַדְּכֶם,
 אֵן תִּמְצְאוּ עֵתָה מַחִיָּה? בְּאֵין מִים מְלֹאוּ פְדִיכֶם?
 כְּמוֹכֶם מְחֲלוֹן וּכְלִיּוֹן, בְּנָשִׁים דַּעְתָּן קִלוֹת,
 חָרַף נִפְשׁוֹ לְהַצִּיל זָרִים, לָדָם יַחֲשֵׁב בְּעֵינֵי;
 כִּי לִפְנֵי כָל־זָר וְזֹלָתִי, עֲצַמִּי וּבִשְׂרֵי אֲנִי.

Auch Ihr Kunstbildner, die Ihr durch Eure Werke unsterblichen Ruhm zu erlangen glaubt; nur Kummer und Elend schafft Ihr! Nur Schmerz kann das Bild eines Verstorbenen verursachen. Das Bild einer außerordentlichen Schönen verwundet das Herz des Jünglings. Das Bild eines Helden haucht vergeblich Nachahmungssucht in die Brust eines Schwächlings. Nun soll der Milde auch an dem Sinnbilde der Großmuth Verdruß haben?

(er wirft das Bild weg.)

Fort, fort, Vernichtung sei dein Loos!

(Rescha tritt zornig ins Zimmer, zu Zedel.)

Wo bist Du, Du Unglücksquelle des herrschaftlichen Hauses? Sperre Augen und Ohren weit auf, daß Du das Wüthen deiner Rotte, dieser zerlumpten Bettler, recht wahrnehmen mögest! Unter dem Loosungswort: "Es lebe Zedel! nieder mit Rescha!", das sie mit einem Getöse, wie das Jauchzen der Winzer ausstoßen, suchen sie das Haus zu stürmen, Thüren und Fenster zu erbrechen, und drohen mit Plünderung gar; ja, hielten die Hunde sie nicht ab, wir hätten nichts mehr im Hause.

Und wer ist schuld an diesem allem, wer anders als Du? Du hast dieses Gesindel so ausgelassen frech gemacht, da du ihnen so manchen guten Bissen, ja das Beste aus der Schüssel reichtest! Dir gleich ist Naomi, die durch Frömmelney den Untergang ihres Hauses bereitet. Ich verlange solche Verbrechen nicht auf meinem Herzen zu haben, doch Ihr allein, und die Euch gleichgesinnten, weibischen Nachlon und Chilion, trägt die Schuld! Allein wo wollt Ihr jetzt Euern Unterhalt hernehmen? Wie die Krüge mit Wasser füllen, wo kein Wasser ist? Wer sein Leben wagt, um Andere zu retten, begehet, meiner Meinung nach, einen Selbstmord.

Die Pflicht der Selbsterhaltung hebt alle andere Pflicht

לו חכמת פתי, ועשית באשר עשיתי!
כי מראשיתם חבנתני מרה תהי אחריתם
ושלחתי גם אני כמוהם את ידי בנגפם
גם במתנת ידיהם מעלתי מעד לתת בכיסי;
עתה מצרת נפשו יגוע ארון ויאסף,
ואשתרר אני, כי לי הזהב, לי הכסף,
גם נעמי הנבירה תשארו ערומה ורשה,
היפה בנשים מכל טובה תהי נעדרת,
בדמורה בצאן בלא רעה, תרעה בשדה אחרת,
למען פפות בשתה תבחר-בי, והייתחלי ירשה.
גם למחלון גם לכליון חסרי טרף, אטה שכם,
ואף כי הכעסותם אותי, חלילה לי מנקום בכם,
לא ידעתי שמין נקם, חמדה מלא לבבי,
מחלון הגדול ירעה צאני וכליון ישרתני,
גם אתה דבל-תמות ברעב, תשרת רעי צאני,
כי שרת תשרת אתהם, ומאכל כדביהם תביא.

צדק לעצמו

קוד מחרף! לשון מגדף! שפת מעיל! פה דבר נבלה!
עדי נפש משחתה, לב עקש, רוח חבלה,
במוקר לא יורה, תחבש בתוכחה הותו!
בצרעת הנושנת, אין לסמאתה טהרה,
עדי רפא יגורנה, בסמו ישרפנה, אינה סרה,

ten auf. Hätte statt deiner Unbesonnenheit Erfahrung dich geleitet, du würdest für dich, wie ich für mich, gesorgt haben. Lange schon sah ich ein solches Ende voraus; darum habe ich die Güter meines Herrn nicht geschout, sie, so wie die Almosen, die sie den Armen spendeten, füllten, obwohl ungerechter Weise, meine Taschen!

So mag denn nun der Herr vor Kummer vergehen, was kummerts mich? ich werde Herrscher seyn; denn mir fehlt's weder an Gold, noch an Silber; ja ich sehe schon diese Fürstin Naomi, der Frauen schönste, wie sie nackt und arm, jeder Glückseligkeit beraubt, herumirrend, wie ein hirtloses Schäflein auf fremder Weide, der öffentlichen Schande zu entgehen, in meinem Arme Schutz suchen werde.

Auch des Nachlon und Chilion werde ich mich annehmen, und weit entfernt, mich an ihnen der Arrangierungen wegen, die sie mir verursacht, zu rächen, werde ich vielmehr ihrem Brodmangel abhelfen!

Kein Fünkchen Rache soll gegen sie in meinem Herzen glimmen, nur Mitleid für sie soll mein Herz füllen. So soll der Nachlon mein Viehhirt und Chilion mein Leibdiener seyn.

Aber auch Du sollst nicht Hungers sterben, Du sollst meiner Hirten Diener seyn, und ihre Hunde pflegen.

Bedek, (für sich.)

Diese Schimpf- und Spöttereien, diese hämisch tückischen Worte, sind Zeugen seiner schwarzen Seele, der Verderbtheit seines Herzens! Zurechtweisung ist kein Heilmittel, Tugendlehre kein Pflaster für sein tückisches Gemüth. Wie eingewurzelter Schaden am Körper, nur durch Ausschneiden, oder scharf ätzende Mittel weg zu schaffen sind: so kann Hochmuth auch nur durch trotziges

בן נאון לב רע אך מענה קשה ישפיל נאותו ,
אל רשע בחרי אף

עד מתי תדגל ברשעתך , בעוקתך תתפאר ?
 פיה מדא מרמה ורחף , עד לבלי חק תפער ,
 בשור אשר לסבב יוכל לא תדע אחרייתה ,
 באין מבין פי רשעתך תרדפה עד אפס מקום ,
 גם פי תחבא בסתר , שם ישיגה נקום ;
 אם נגבת גם כהשת , פי יצרה חסיתה ,
 העד עולם תשובב ? עד עולם כל תשיב עולתך ?
 תתאחר עד יגמל פרי כחש , נמול חטאתך ?
 ראה פקדתך בשבט עברתה נגדה עמדת •
 עד מתי תרשע ? העדי תתנחם בקברך ?
 במקום המשפט אין נחם , בעודה , שוב מדרפך !
 תחת ענש נמול , תחת אלה ברכה מיעדת •
 סוג לבב ! ידעתי לך אין מוסר ואין תוכחה ,
 קוד דברים תשמע , אחרי גוף תשליכה ;
 לכן שמע אמרי אלה דבר משפטה התבשר ,
 אם תמאן שמוע , בחרד לך אחת משתי אלה :
 כי לא אהדל עדי חרפת נבלתך התנלה
 לשפטים תמסר או תחת ידי תוסר •

בדברו זאת רץ אליו להכותו

רשע צעק

הה רצוח , רצוח ! תשועה ! הה ! הה ! תשועה !

Engenkostnen und hartes Anfabren gedemüthigt werden.
(laut zu Rescha.) Glaubst Du lange noch in deiner Bosheit triumphiren, mit deinem Unrecht dich brüsten zu können? Glaubst Du, deinen mit Trug und Arglist angefüllten Rachen ohne Scheu, höllenweit aufsperrn zu dürfen? Wie das Vieh, das zur Schlachtbank geführt wird, kennst auch Du die Folgen nicht. Weißt nicht, daß die Strafe für deine Frevelthaten dich überall verfolgt; daß Vergeltung dich trifft, wohin du dich auch verstecken magst! Gestohlen hast du, wohl deine Leidenschaft hat dich übermannt! warum dich aber ewig von der Sündenfluth hinreißen, nie vom Laster ablassen? Warum so lange auf der Lasterbahn weilen, bis Vergeltung deiner treulosen Handlung, Strafe für deine Sünde dich ereilt? Sieh, schon schwebt das Racheschwert über deinem Sündenhaupte, und noch willst du deinen Sündenwandel fortsetzen? Glaubst du im Grabe noch Zeit zur Besserung zu haben? Nein, wenn erst das Unglück da ist, kommt Reue zu spät! Jetzt ist's Zeit umzukehren; verlasse ihn jetzt den bösen Wandel; so kannst du noch auf Belohnung statt der Strafe, auf Segen statt des Fluches harren! Doch, ich weiß ja, dein verstocktes Herz kann keine guten Lehren mehr fassen, dich durch Worte belehren wollen, heißt tauben Ohren predigen! Wohlan! so höre denn, was ich dir zu sagen habe: da du nicht folgen willst, ist dein Urtheil beschlossen, wähle denn von zwei Strafen, Eine, ich höre doch nicht eher auf, ich habe denn deine Schande öffentlich bekannt gemacht. Wähle, ob du den Richtern übergeben, oder von meiner Hand gezüchtigt werden willst!

(er dringt auf ihn ein, ihn zu schlagen)

Rescha. (laut ausschreiend) Ach! Mord! Mord! Hülfe, ach, Hülfe!

אלימלך לקול צעקתו סתעורר

מה-קול רצוה הוה באוני? אל-מי הישועה?
ביתי נוה צדק, מעון משפט, שלום ינצרהו,
כל-הקרא בזה ישע תאזה, כל-שאד משאלותיו,
ליוצא ולבא עור, תמלאנה בקשותיו.

היכל אמת בריחיו, רגל מריצה תדרכהו?
נעויתי עדי צררה התררה דמי על-אפיקו,
כל-הדררי לבבי סגרו, נתקו כל-מזרקיו,
התפרדו כל-עצמותי, גמסו כל-חשוקיהם.
אי צדק? רשע אי? מהרו אל-עין מי קרים,
אל-תאחרו, מרקו כסי, שאבנו מנחל זרים,
להשיב נפשי, להריץ זרמי דמי על-אפיקיהם.

צדק. באיל אל-אפיקי מים ארוץ, ואשוב כמו רגע,
תודה לאל, כי עתה הסיר ממך הנגע. (יוצא)

אלימלך אל רשע.

אתה, רשע! עמוד עמודי, אל תסור מאהלי,
הארמדם על-פניה עד כי אתם הנצים,
יהי ריב ביניכם בבין שוודים חגית והצים חלוצים,
מה-זה ועל-מה-זה? מאומה אל-תכחד, ספרה-נא-לי!

רשע. לכל אשר תצוני שר! הנני, אף בזאת תחנני,
אהבת אחים בין צדק לביני, הוא בבת עיני,
לבן לדבר עד-צדק רע, נפשי מרה.

אלימלך. התמרה את-פי? שמר-קה גם רגע כל תמנע.

Elimelech aufgeschreckt.

Welch ein Mordgeschrei dringt in meine Ohren? Wer ruft nach Hülfe hier? Wie? Mein Haus, der Sitz des Friedens, wo nur Tugend und Recht gepflegt wird, wo man jedem Bittenden mit der Erfüllung seines Wunsches zuvorkommt, wo Fremde gastfreundlich aufgenommen und bewirthet werden, ein Tempel der aufrichtigsten Treue, soll dieses von Menechs mördern betreten werden? Ha! wie in einandergefahren ist mein Körper? — Der Schreck hat den Lauf meines Blutes gehemmt! — Mein Herz hat zu schlagen aufgehört! — Die Blutgefäße sind, wie rein ausgeleert! — aufgelöst sind meine Glieder alle, keine Harmonie ist mehr unter ihnen! he da, Zedek! Rescha, he, wo seyd Ihr? Auf, schnell zur Quelle, nicht gesäumt, spühlet meine Schaale aus, und fort schöpset frisches Wasser! labet mich damit, daß das Blut sich abfühle, und seinen Lauf wieder bekomme! —

Zedek. Schnell wie ein Reh, eile ich zur Quelle hin, und bin im Augenblick wieder da. O! wie dank ich Gott für diesen frohen Augenblick! O! wie dank ich ihm, daß er dir die Besinnung wieder gab. (ab)

Elimelech zu Rescha,

Du, Rescha, bleibst hier, verläßt mein Zimmer nicht! Wie, dein Angesicht ist roth? Daraus muß ich schließen, daß Ihr die Zänker waret! Ist's wirklich so? Habt Ihr mit einander gestritten? Seyd wie Räuber mit Schwert und Lanze auf einander losgegangen? Aber warum? Sage mir's doch, behle mir nichts.

Rescha. So bereit ich auch sonst bin, deinen Befehlen zu gehorsamen, muß ich jetzt doch um Schonung bitten! Zedek und ich, wir lieben uns brüderlich, ich lieb' ihn wie meinen Augapfel, auch nur ein Wort Uebels von ihm reden würde mich ewig betrüben!

Elimelech. Willst du meinem Befehle ungehorsam

גַּם בְּעֵינַי צָדֵק טוֹב, וְאִם לֹא תִגִּיד תְּהוֹדֵעַ.

רשע • לִפְקֹדֶת אֲדֹנָי לִבִּי עָר, לְמִשְׁמַעְתָּךְ אֲזִי כָרָה,
 הֵה! כִּי אֲדוֹם אִמְרָה, וְכִי אֲדַבֵּר אֲוִצִיא דָבָר!
 רִיבֵת עֲבָדֶיךָ כִּי נָצוּ, הִרְעַב הַסֶּבֶה,
 כִּי מֵאֹז בְּלֹא אֶרֶץ כְּבוֹדוֹ מִצֵּאת הַחוּצָה,
 יַעַן נִבְמְרוּ רַחֲמָיו מִהַבֵּים פְּנֵי הָאֲבִיוֹנִים,
 וּמִתְנֹתֶם הַפְּקִיד עַל יְדֵי אֲשֶׁר בְּבֵיתוֹ הֵם חֹזְנִים,
 כִּמְאֹז וְעַד עַתָּה, בְּלִיֹּן עַל־הָאָרֶץ הַרוּצָה;
 לְמִן כְּלוֹת הַנָּשִׁים מִן הַשָּׁמַיִם זֶה שְׁנֵתִים
 הַרְבֵּה הָאָרֶץ מִיַּת כַּחַה עֲדֵי שְׂכַעְתִּים,
 לְרִיק יִגִּיעַת עֲבָדֶיךָ, הָאָרֶץ לֹא תִתֵּן יְבוּלָה,
 גַּם כָּל־עֵץ פְּרִי דָלֹל וְחֲרָבוֹ מִגִּפְּן עַד זֵית,
 וְהֵינָה כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה כָּדָה וְכָל־אֲשֶׁר בַּבַּיִת,
 רַעֲבִים גַּם עֲרוֹמִים מְשֹׁטְטִים מִקְצֵה אֶרֶץ עַד גְּבוּלָה,
 וְלֹא יִכְלֹתִי חֲנָנִים כִּי אִם בְּנִשְׁאָר בִּקְעָרָה.

א ל י מ ל ד (כשטעו מלת ערוטים יקרא •)

וְהָעֲרוֹמִים בַּמָּה חֲנִנְתָּם? הַשְׁלַחְתָּם בַּצָּרָה?

רשע • הֵה כֹּאֲשֶׁר בָּאוּ בֵּן הַלְבוּ, בְּכַנְדִּיָּהֶם הַפְּרוֹמִים •

א ל י מ ל ד • לָמָּה עָשִׂיתָ כָּכָה?

(רשע) כִּי אִפְכָּה הַמְּלָתִיךָ!

א ל י מ ל ד • הֵה בְּנִדִּי גַם מְעִי, אֶת־פְּתָנִי קַח וְרָקָה!

גַּם בְּנִדִּי תַפְשֹׁט לָךְ מִהֲרָח הַלְבֵּשׁ הָעֲרוֹמִים!

seyn? Nimm dich in Acht! keinen Augenblick Anstand! auch ich liebe Zedel, und doch will ich, was vorgefallen, wissen, und sagst du es nicht, so —!

Rescha. Auf meines Herrn Befehl zu merken, dazu ist mir das Herz, sie zu vernehmen die Ohren gegeben! O hartes Geschick! schweige ich, so muß ich ungehorsam seyn, rede ich, so muß ich verleumden! — — Wahr ist's, deine Diener stritten sich — Doch zu diesem Zank konnte nur eine Hungersnoth, wie die jetzige, Anlaß geben. — — Seitdem mein Herr sich des Ausgehens enthält, weil sein mitleidiges Herz das Elend der Armen nicht ertragen kann; seitdem er das Almosenspenden seinen Dienern überlassen, scheint gänzlich Verderben der Erde Loos zu seyn! Zwei Jahre sinds nun, seitdem kein Tropfen Regen fiel; ausgetrocknet sind der Erde Säfte. Vergeblich mühet sich der Landmann ab, er kann dem Erdenchooß kein Pflänzchen entlocken! Frucht leer stehen die Bäume, Weinstock und Delbaum sind verwelkt, auf der ganzen Flur ist kein Grashälmlchen zu finden, in den Häusern sind die Vorräthe verzehrt. Und nun wimmelt's in allen Ecken von Hungrigen und Nackten, und was kann man diesen anbieten? Leider nichts, als nur, was etwa an der Schüssel kleben bleibt.

Elimelech, bei dem Worte Nackt ihn unterbrechend.
Und diese Nackten, was gabst du ihnen? Du überließe sie doch wohl ihrem Elende nicht?

Rescha. Allerdings, sie gingen wie sie kamen mit ihren zerlumpten Kleidern!

Elimelech. Warum thatst Du dieses?

(Rescha.) Warum? weil die Kleiderkammer leer ist!

Elimelech. Hier, hier meine Kleider, meinen Oberrock, ja selbst mein Hemd nimm! — Auch Du ziehe deine Kleider aus, und bekleide jene Armen!

רשע (מן חצר.)

למעשיך אל תפתני, כסיד כמוה אין שני,
(אל אלוילד) למדא חפצה ארון אחיש, דבר בד יאחרני,
השתחיתני, כי גבחרתי לעשות טוב ביתר שאת.
(לעצמו) מעיל זה אטון מצרים, במחיר אמפרנה,
כתנת בר מהור, לאהובתי אתנן אתנה,
כבר אבן וגטל החול ועצת כסיל כבדה משאת.
אלימלך (לברו).

אל נסתר! כד-סתר חקר וכד-תעלומה מבקר,
הנה בלב, תדעהו, מי על-פניה ישקר?
מי הוא זה יחביא עצה מפני עינה הפקוחר?
מי כמוה יודע תעלומת לב מנגה?
בין עצה לעצה, אם טובה אם רעה תפלה,
אין וולתה, העה על-משפיות לבב שמוחה;
לזאת זחלתי וארא, אמרתי ברוחי בדק,
אשמתי במחשבותי, בקנאתי לכד-עשה צדק,
כי אמרתי גם להטיב על-לא-תחמד גזרת,
אך היום, נחמתי לדעת כי לא הרעותי,
כי לא אל חפץ רשע אתה רחת שאדתי,
תשוקת רשע בל תשקיד, תמנע אשר לא הפצת,
נמל פרי צדקתי בתתך-לי היום תשוקתי,
נודעתי ברוחי אין בדק, מפשע נקיתי,
לקנא פשט בגדיו, לתתם לעני, אין בי פשע.

Rescha (bei Seite.)

Du dürftest schwerlich zur Nachahmung mich bereden; es gibt keinen zweiten Narren wie du! (laut) Ich esse, deine Befehle auszuführen, nichts soll mich abhalten! denn Gutes thun ist nur Seelenlust! (Ich verbeuge mich ehrerbietig.) (für sich) Ich werde nämlich diesen Oberrock von Aegyptischem Byssus verkaufen, dieses Hemd von feinsten Leinwand, meiner Geliebten zum Geschenke machen! — — O! wahrlich! Stein- und Sand-Bürde ist leichter noch, denn Thoren Rath zu ertragen!

Elimelech (allein.)

Unsichtbares Wesen, Gott! der du alles Verborgene und Geheime erforschest, der Du jeden Gedanken schon im Reime kennst; wer kann dir etwas vorlügen? Wer kann seine Entwürfe geheim halten vor deinem allsehenden Auge? Wer vermag, wie du, was tief im Herzen liegt aufzudecken? Zwischen Rathschlüssen zu entscheiden, welcher gelingen, oder mißlingen werde? Nein, Niemand vermag auch nur einen Gedanken zu fassen, der dir unbekannt wäre! Darum lebte ich in ängstlicher Furcht, hielt mein Gewissen nicht schuldfrei, glaubte mich tief versündigt zu haben, da ich jeden Mildthätigen beneidete, dachte, auch in guter Absicht sei Neid dem göttlichen Willen zuwider; nunmehr aber sehe ich, daß ich nichts Uebels daran gethan! Würde Gott wohl, der an Bosheit keinen Gefallen hat, meinen Wunsch erfüllt haben? Nein, der Bösen Begierden befriedigt Gott nicht! was ihm nicht gefällt, geschieht nicht! Ha! wie herrlich meine frommen Gedanken zur Frucht gereift sind! Erfüllt ist was ich gewünscht, daran erkenne ich, daß unbefleckt mein Gewissen ist, kein Verbrechen an mir haftet! jenen zu beneiden, der seine Kleider auszog, sie einem Armen zu geben, war keine

לְנוֹשׁ צְדָקָה! כִּי תִרְאֶה עָרוֹם כִּסְהוּ, צְנוּת,
לְשֹׁמֵר פְּקוּדֹתֶיךָ חֲשָׁקָה גַּפְשִׁי, כַּאֲשֶׁר רָצִיתִי,
עַד הַקְרוֹתֶךָ לְפָנַי הַיּוֹם, אֹדֶךָ מְקוֹר הַיִּשְׁעֵי!

ס פּוֹר ב'.

הדר מחלון (בא פקט מעילו ורקו בחרי אף השב על כסא.)

מחלון. פה אשב! כל אראה רחוב, פני אדם לא אביטח,
דלתי החלונות אסגירה, את פני אליטה,
טוב לי שבת בדר, משמע צעקת הדלים!

כל יון (בא כמות.)

אכחרה מות מחיים, שם בין רפאים אשכנה,
מתהלך בארץ החיים, בלב מר בלענה,
ונצלתי כהרפה ובושה, פני מהכלים.
סחלון. אחים אנחנו, מקרה אחד לנו, נוחלי כלמה,
כי גם אני נבאשתי היום, בעלותי הבמה,
ראשי העם נאספני, בכאי חרדו לעמתי,
וכי נועצו למשיבת נפש דלים, לנדור נדר,
וחדלתי אני לנדור, וקראוני פרץ נדר,
איה אדור אם אין לשלם? מהטא טוב שאת חרפתי.
כל יון. נדולה הרפה מנשא, אף מה יזעיל דבר שפתים?
הביא עצה, הדמעת עזם נסגיר דלתים?
הטוב שבת פה? העשות בתינו קברותינו?

Sünde! siehst du einen Nackten, so kleide ihn, ist dein Befehl!,, ihn zu befolgen, war mein innigster, heißester Seelenwunsch; Du hast mir die Gelegenheit dazu gegeben, und ich danke dir, du, Quelle des Heils!

Zweiter Auftritt.

Machlons Zimmer.

Machlon. (Wirft seinen Rock von sich und setzt sich nieder.)

Hier will ich bleiben, weder Straße noch Menschen mag ich mehr sehen! Fest verschließen will ich die Fensterladen, tief verhüllen mein Angesicht; denn besser ist's als Einsiedler leben, als stets das Wehklagen der Armen hören.

Chilion. O, Tod wäre erwünschter mir als Leben. Besser unter Abgeschiedenen ruhen, als mit qualvollem Herzen unter Lebendigen wandeln! Dort entgeht man doch wenigstens der Schande und der Verachtung!

Machlon. Brüder von Geburt, sind wir auch Brüder des Geschicks und der Schande! Auch ich wurde beschämt, als ich heute das Gerüste bestieg. Die Häuptlinge des Volkes waren versammelt, bei meinem Eintritt eilten sie mir entgegen. Es wurde beschlossen, zum Unterhalte der Armen Almosen anzugeloben, ich enthielt mich des Angelobens, da nannten sie mich — einen bösen Sonderling. Sollte ich angeloben, was ich nicht bezahlen kann? Nein! lieber Schande haben, als Sünde begehen!

Chilion. Ach, Schande ist schwer zu verschmerzen! doch, was frommen Worte hier? — Rath ist nöthig! Sollen wir ewig hinter verschlossene Thüren uns, wie in einen Schlupfwinkel verkriechen? Ist's gut damit, wenn wir hier bleiben, und uns im Hause, wie in einem Grabe einsperren!

• מחליון • חקרתי על-זאת בבנין וסתירה, גם מצאתי •

כליון • מני העלמת? לגוי אחי אתה, חריתי •
האמנתי, כמונו, דעת אחת דעת שנינו •

• מחליון • הרון בלב חכם אין, ואם חרית שנית,
לרופא בלי סמים עצה בלא עתה נדמתה •
לבן החרשתי עדי יגיע העת לעשותה •

• כליון • הרבות דבריה ממשכת הוחלת מחלת לב,
עדי חניד אין שקט בלבי, בקרבי אין שדו •

• מחליון • חדל עדי תבוא אמנו הביתה ונשמע עצתה •

• כליון • שמעתי קול צערותיה על-רצפת האולם •

• נעמי (כאח) •

• בחרתי אאמר ולא אצא עוד מזה עד עולם •
איה הכפא, כי אשב, כי עיפה נפשי מאד •

• כליון (מביא הכסא) •

שבי נא אשת חיל, שבי נא היפה בנשים •
גם לבה מר כי ראית הדלים והרשעים •
לכנת המות על-פניך, נהפך כד-הוד •

• נעמי • נפשי ודבי מרים מאוד למן אז מסו ידינו
צר לי מאוד לתת לדלים ואביונים כי חדלנו •
אמרת בלבי אם ידי מטה, אפתחה אחרת •
עד-פתחי קציני העם, כי אאסוף להם נדבות •
אך אין צדקה? קפצה כל יד סגרו כל-הלכות •

Machlon. Lange schon sann ich auf Auskunftsmittel, verwarf bald dieses, wählte jenes, endlich hab ichs!

Ehilion. Und verschwiegst es mir? Du bist mein geliebter Bruder; sonst müßte ich zürnen! Ich denke gleichgesinnt wie wir sind, sollte was der Eine denkt, auch der Andere wissen!

Machlon. Zorn ziemt dem Weisen überhaupt nicht, und Du hast nicht einmal Ursache dazu! Frommt ein Arzt ohne Heilmittel wohl? Nun, eben so ist's mit Rath zur Unzeit! darum zögerte ich auch mit dem Rath bis die Zeit reif ist zur That.

Ehilion. Deine räthselhaften Worte verursachen, wie getäuschte Hoffnung, nur Herzleid. Ich habe weder Ruh noch Rast bis Du mirs entdeckt hast.

Machlon. Nur ein wenig Geduld noch, bis wir erst der Mutter Rath vernommen!

Ehilion. Wohl! ich höre ihre Tritte schon auf dem Pflaster des Vorgemaches.

Naomi (kommt.) Hier in meinem Zimmer will ich mich einschließen, und es nie wieder verlassen. Einen Stuhl her, daß ich mich setze! Ach! wie abgemattet bin ich!

Ehilion (einen Stuhl bringend.) Hier setze dich, Du Biedere! Setze dich, schüßte der Frauen! Der Anblick der Armut und des Elends hat auch dein Herz mit Leid erfüllt. Dahin ist deine Schönheit, Todesblässe deckt dein Angesicht!

Naomi. Ja wohl, kummervoll ist meine Seele, seitdem wir so verarmt sind; kummervoll, weil ich den Armen keine Unterstützung mehr geben kann! Oft dachte ich, sollte ich verarmen: so würde ich Andere zum Wohlthun bewegen; an den Pallästen der Großen Spenden für Arme sammeln; allein ach! wo ist Wohlthätigkeit? Keine Hand will sich zum Wohlthun, kein Herz zum Mitleid öffnen! Und mich, die ich doch gewiß

וְאוֹתִי תַחַת עֵקֶרֶת הַבַּיִת, קָרְאוּנִי מִפֹּרֶת
 בְּרָשִׁים פָּשְׁעוּ, וְדָמִי שָׁפְכוּ, קָלְלוּנִי וּזְלִלָה,
 בְּסִפּוֹתֵם עֹן עַל עֹן יִרְאֵתִי הַלֵּילָה,
 לָכֵן גִּזְעֵצְתִי נַעֲוִיכֶם, הָעֵדָה הַפּוֹדֶרֶת!
 אֶל־אֶרֶץ נִכְרִיָה נִלְךְ, מִקּוֹם אֲשֶׁר לֹא נודַעְנִי,
 שָׁם נִשְׁבַּע לָחֶם, אִישׁ וְאִשָּׁה מִמַּעֲשֵׂי יָדֵינוּ,
 וְנִחַר שָׁם עַד שׁוֹב הָרוּן אַף יִי וְהָאֶרֶץ גּוֹפֶרֶת •

מחלון עצתך טובה, אף אם תטיבה בעיני אבנו,
 פן ירע בעינו עונתו את כל נחלתנו •

נעמי רצון אביך על משענת עצתי היא נשענה •
 התיעצו עדי מחר, התיעצו בני הלילה,
 ואשר תבחרו אדעה לבחון אשר ברוחכם עליה,
 רצון אביכם אדרוש הלילה, ואדיעכם אשר ענה •

כדיון אם לא שנית פעמי מרגלותיו אני שמע •
 אליסלך (כא בלא לבוש) •

מחלון שבר על שברו כל מקרה רע, אני גוע!
 נעמי • הו! עמרת ראשי! מהיזה? בלי כסות? ועל מה
 זרה בלי לבוש?

כליון (מ העד) •

יראתי פן חלקה העצב פגע מוחו,
 רוח רעה בעתתו, כהתה רוחו, גם לוחו,
 (בקול אל אביו) יתלבש נא אבי שמלותיו, יתכפה מלבוש
 כי הדפה היא לנו, כי עירום אתה, דה לבשת •

אליסלך מדוע אחי לבשת? עד תיתי לעדום תלבשת?

haushälterisch lebte, nannten sie eine Verschwenderinn! Hartherzig gegen Arme, haben sie auch mein Blut abgezapft, da sie mich Schwelgerinn nannten. Ach! wenn sie so Sünde auf Sünde häufen, fürchte ich länger hier zubleiben! Darum rathe ich, wir verlassen diese wankelmüthige Gemeinde, wandern aus in ein fremdes Land, an irgend einen Ort, wo man uns nicht kennt, daselbst suchen wir uns sämmtlich von unserer Händearbeit zu nähren, und wollen da bis der Ewige seinen Zorn wendet, und dies Land wieder bedenkt.

Ma ch lon. Dein Rath, liebe Mutter, ist gut, wenn er nur dem Vater auch gefiele! Es dürfte ihm schwer fallen, alle unsere Erbgüter so ganz zu verlassen!

Na om i. Euers Vaters Wille, war bisher noch stets auf meinen Rath gegründet; indessen überlegt Ibr es, meine Söhne; jedoch diese Nacht noch, Morgen vor Tagesanbruch schon, wünsche ich Euern Entschluß zu vernehmen; inzwischen werde ich Euern Vater heute noch ausfragen, und seine Antwort Euch mittheilen!

Ch il ion. Wenn mein Gehör mich nicht trügt, so höre ich ihn kommen! (Elimelech tritt entkleidet herein.)

Ma ch lon. Ach, Unfall folgt dem Unfall, nur Mißgeschick trifft uns, ich ertrag's nicht länger!

Na om i. Was ist das? warum so nackt? Warum so entkleidet, mein Trauter? —

Ch il ion. (bei Seite) Ach, ich fürchte Kummer habe sein Gehirn verwirrt, Wahnsinn ihn überfallen, seinen Verstand unnebelt, ach, auch seine Lebensäfte schwinden! (laut zu Elimelech) Ziehe doch, o lieber Vater, deine Kleider an, decke mit deinem Gewande dich, sieh' diese Nacktheit bringt uns nur Schande, und — — — auch Dir!

El imelech. Wie, mir Schande bringen? und warum? — Ewa weil ich meine Kleider einem Armen gab? Dieses ist

יִדְעֵתִי בְּנֵי יִדְעֵתִי גַם בְּלִבָּהּ עֲשׂוֹת כְּמוֹנֵי •
 גְּדֵבֶת עֲשִׂיר, בְּדַמְיוֹן שׁוֹר, מִפְּזֹר מֵאֲבוֹס מְלֵאָה,
 מִתֵּן רֶשׁ, מִפֶּאֶר כִּיד אִמֹר אֶל־שְׁעָרָה קִלְעָה,
 תַּחַת חֲרָפָה כְּבוֹד, וְתַחַת קִלּוֹן פֶּאֶר יַעֲטֵרֵנִי •

(שוטר כא כידו מעיל ורשע מדבר אל אלימלך)

שׁוֹטֵר הַתְּכַבֵּד שָׂר! אֶת־זֶה תִּפְשָׁתִי אֶת־הַמְּעִיל הַזֶּה,
 אֲמַרְתִּי, גָּנֹב הוּא, אִם שָׁרְךָ הוּא אִתָּה תַּחֲוָה,
 כִּי כָעַת רַבִּים הַעֲבָדִים הַמִּתְפָּרְצִים בְּשָׂרִים •

רשע (אל השוטר.)

תִּשְׁמַע בְּלִיעַל, כִּי פִי אֲדַגֵּי יַעֲנֶה צְדָקָתִי,
 כִּי נָתַנּוּ לִי לְהַדְבִּישׁ עֲרוּמִים, לְמַכְרֵהוּ יִצְאֵתִי,
 אֲמַרְתִּי בְּמַחִירוֹ, תַּחַת אֶחָד אֲדַבֵּשׁ עֲשָׂרִים,
 אֶף לְטוֹבֵת אֲבִיוֹנִים רִצְתִי עֲדֵי רַגְלֵי חֶפְלוֹ,
 עֲדֵי הַשְּׂמָרִים פְּנִשׁוֹנִי, שְׁלַמִּי מְעִיל זֶה שְׂאֵלוֹ?
 וְאֲדַגֵּי צִוָּה אוֹתִי הַסְתִּירָה, לְבִלְתִּי גְלוֹת •
 חֲלִילָה לִי לְשַׁקֵּר בְּאֲמוּנָתִי, חֲלֵל פְּקוּדָה,
 זֶה שְׂכָרִי הַקָּף עֲבוֹדַת עֶבֶר נֶאֱמָן בְּעִבּוֹרָה •

אלימלך (אל השוטר.)

עֶבֶר נֶאֱמָן הוּא, חֲלִילָה לוֹ כִּי יִגְנֹב שְׂמֵלוֹת • (שוטר ויצא.)

צדק אל רשע.

מִכְחָשׁ! הֵבֵט בְּפָנָי, אִם תּוֹכֵל, וּמָה־תַּעֲנֵנִי?
 עַל־דְּבַרְתָּ אֲהוּבָתְךָ וְעַל־דְּבַר הַפִּתְגָּם תִּשְׁיַכֵּנִי!

רשע (בלחש.)

הֵם נָא אָחֵי! הֵם! חוֹסֵה־נָא עַל־כְּבוֹדִי,

wohl dein Ernst nicht, mein Sohn! Ich trane dir zu, daß Du eben so gehandelt haben würdest! Ist's Wunder, daß der Reiche vom Ueberfluß Gaben spendet? Nein, auch der Dohs streut aus voller Krippe umher! Wenn der Arme es thut, verdient's Bewunderung, wie wenn ein Linkhändiger nach einem Haare zielt. Getrost also, nicht Schande, sondern Ehre, nicht Verachtung, sondern Ruhm, bringt diese That mir!

(Ein Gerichtsdiener einen Rock in der Hand haltend und Rescha treten ein.)

Gerichtsdiener. Sei begrüßt, gnädiger Herr! diesen hier ergriff ich mit diesem Rocke, ich glaube, er habe ihn gestohlen, siehe doch, ob er dir gehöre! denn der Knechte viele giebt's jetzt, die gegen ihren Herrn sich erheben!

Rescha (zum Diener)

Nichtswürdiger, so höre denn, mein Herr selbst soll meine Ehrlichkeit bezeugen; er selbst gab ihn mir, die Armuth darin zu kleiden, ich ging ihn zu verkaufen; denn, dachte ich, der Werth desselben reiche wohl hin, statt Einen, Zwanzig zu kleiden; so lief ich mir denn die Füße wund, und das lediglich zum Vortheil der Armen, bis endlich die Häfcher mich ergriffen, und fragten: wem dieser Rock gehöre?, — Da mein Herr mir ausdrücklich befohlen, es geheim zu halten, — wollte ich nicht treulos gegen seinen Befehl handeln; und dieses ist der Dank, den ein treuer Diener für treue Dienste erhält.

Elimelech (zum Häfcher.) Nicht doch, der stets mir treuer Diener war, wird kein Kleid wohl fehlen!

Zedek (zu Rescha.) Treuloser! sieh! wenn du kannst, mir grade ins Gesicht, welche Antwort hast Du für mich? Ich meine, wenn ich etwa von delner Geliebten, — und diesem Rocke spreche! — nun antworte!

Rescha (leise.) Schweige doch, Bruder! Schone

גִּצְאֵנָא הַחוּצָה, וַיֵּטִיב לָבֶהּ כּוּ תִשְׁמַעְנִי,

מִהַרְבֵּזַע לְמִשְׁפָּט בִּי תִקְרִיבֵנִי?

בִּי תָמִיר בְּקִלּוֹן כְּבוֹד אַהֲבָה מֵעוֹדִי,

בִּי תִשִּׁיב יָדֶךָ עַל־פִּיךָ הַחֲמָס אֲשִׁיבָה,

וְאַרְחֵץ בְּנִקְיוֹן פְּנֵי מִן הַגִּבְיָה.

אֵךְ בְּמָה אֶתְבַּפְּרֶה אֶת־פְּנֵי הָאָדָם, אִיךְ אֶתִּי,

לֵאמֹר: הֲאֵדָה אֶת־אֲשֶׁר גִּנַּבְתִּי, הַלִּילָה לְרִשְׁעִי!

בִּי אֲבַחֲרֶה מוֹת מִן הַחַיִּים בְּהַחֲזִילוֹת פֶּשַׁע,

אֵךְ עֲצָתְךָ תִּנְחַנֵּי, תִּלְמַדְנִי, כִּי לֹא יִדְעֵתִי.

צדק. הַבְּמִתָּה, אֵל תִּירָא מִחֲרָפָה וְלֹא מִקִּלּוֹן.

אֲנֹכִי אֹדִיעֶךָ בְּדַת מַה־לַּעֲשׂוֹת בְּאִין כְּשִׁדּוֹן,

מִהַר נִלְכָּה, בְּלִרְנֵעַ הַתְּמַהֲמָה הַמְּאָה. (יוצא)

רשע. (לעצמו)

כְּצִפּוֹר לֶפֶחַ כְּכִיל לַחֲנוּפָה! כֹּל־חֲנֵף פֶּרֶשׁ רִשְׁתּוֹ,

יִחְנִיפֶהוּ עֲרִי יִקַּח מִיָּדוֹ חֲרָבוֹ וְקִשְׁתּוֹ,

כְּכִסִּיל זֶה בַּטַּח בִּי, אֵךְ אֲנֹכִי אֲדַעֶה. (יוצא)

אליס לך (לבו).

כְּנַפּוֹל אִישׁ יָד כָּל בּוֹ, נָם בְּעֵינַי עֲבִדִּיהֶם יִחְלָדוּ,

כִּי מִתְלַחֲשִׁים מֵאַחֲרַי, בָּאִים וְפִי לֹא שְׂאֵלוֹ,

הֲלָכּוּ נְדִי רִשְׁיוֹן נִמְלָטוּ בְּנִגְבִּים לְמַחְתָּרֵת,

(אל צדק כי שב) אֵן הִיִּית וּמִהַרְבֵּסְתָר דְּבִרְתָּ עִם דְּשִׁיעַ?

צדק. לְהִבְיֵא בְּשׁוֹרָה לֹא שְׂבִרְתִּי, לְכָל־בֵּית אֲדָנִי נִחְמָה,

הַתְּבִישֶׁר בִּי בְּצַר לְצַדִּיק הַיְשׁוּעָה מִמְּחִרְתָּ.

meine Ehre, gehen wir hinaus! Du wirst dich beruhigen, wenn Du mich anhörst! Was nützt es dir, daß Du mich gerichtlich verfolgst? Daß Du die Ehre deines Jugendfreundes herabsetzest? Schweigst Du, so gebe ich den Raub heraus, und entledige mich sofort meines Diebstahls. Eines nur setzet mich in Verlegenheit, wie ich's dem Herrn vorbringe! Soll ich etwa sagen: „Hier, mein Herr! dieses hatte ich gestohlen?“, ach! das kann ich nicht! Lieber Tod, als ein Leben voller Schande und Schmach! Stehe du mit deinem Rathe mir bei, belehre mich über das, was ich nicht weiß. —

Zedek. Wohl, so will ich dich der Schande entheben, du magst deshalb sicher und ohne Furcht seyn; ich will dich schon lehren, wie du es, ohne daß es dir Unannehmlichkeit verursacht, machen sollst. Doch laß uns schnell zu Werke gehen, auch nur einen Augenblick Aufschub, ist Sünde! (Zedek ab.)

Rescha (für sich.) Dem Thoren ist Schmeicheley, was dem Vogel das Netz ist, der Heuchler spannt sein Netz aus, schmeichelt demselben so lange, bis er die Waffe seinen Händen entwunden. Diesem Thoren gehet es nicht besser, er setzet Vertrauen in mich; ich aber werde wohl wissen, was zu thun ist.

Elmelech. Im Unglücke reibt alles sich an einen, selbst die eignen Diener geringschätzen uns! Da raunen sie sich hinter meinem Rücken, kommen ohne gerufen zu seyn; gehen ohne Erlaubniß; schleichen sich davon, wie Diebe in ihren Schlupfwinkel; (zu Zedek der zurück kommt.) Wo warst du, und was hast du so geheim mit Rescha?

Zedek. Etwas Gutes ißs, Gutes, das ich selbst zu hoffen nicht mehr gewagt. Trost für mein herrschaftliches Haus! — Ja, es gilt die Verkündigung, wie schnell dem Frommen Hülfe kommt in der Noth!

מחלון. שנה רבקה, אשר דברתי, הגד עוד הפעם,

באדם היטב, לשמע בשורה לבי פעם.

אלימלך אל מחלון.

אל תחפו בני! לאטנא בשורות כטבות כרעות,

(אל צדק) אטבי מבשר, בשורה נמהרה ללב דכא חבלה,

כרעה כטובה נמהרה, לרוח גשברה כהלה.

צדק. אהבי " יחליפו כח, כד-תשיגם מנרעות.

אלימלך. הודיענו הפשורה אשר בפיה וגשמענה!

צדק. עבדה רשע לא ידע אשר ידיו תעשינה,

לחשב מחשבות, בין העצים הלה, גם ראה

כרעץ הנשחת לחטוב ולמכור העצים המתים,

ויהי אחרי שרשו את-שרשי עצי הזתים,

כמערות מערות סמונות מטמון גדול מצא.

מחלון. פרי ישנה-לה אבי! נצר תאנה יאכל פריה!

כליון. לתת דנמלי חסד גמולם, נשבע ביד על-כס, יהו

אלימלך. אד בני! אל-חיל פי עוב, אל-תשיתו לב,

פי יש עשר שמור לכעדיו אף דרעתו.

צדק. זה חלק אדם רשע, לא להלך בתמתו.

נעמי. אכן סר מר המות כסור השערה מן החלב.

Machlon. Wie, höre ich recht? — wiederhole was du gesagt, ich bitte dich, sag's noch einmal, erkläre dich deutlich! — Ha! wie mein Herz, bloß bei dem Worte: „Gute Nachricht,“ freudig schlägt!

Elimelech (zu Machlon.) Nicht übereilt mein Sohn, gute so wie böse Nachrichten müssen gelassen angehört werden! (zu Zedek) Bedächtig, Glücksbothe! auch gute Bottschaft übereilt, kaun dem schwachen Herzen vererblich seyn! Uebereilung wirkt bei guten, so wie bei bösen Nachrichten, nachtheilig auf das schwache Gemüth!

Zedek. Nur gestärkt werden Gottesverehrer, Unheil trifft sie nicht!

Elimelech. Jetzt theile uns deine Nachricht mit, jetzt sind wir gefast, sie zu hören!

Zedek. So höre denn, Geschäftslosigkeit halber langweilte es deinem Diener Rescha, er entschloß sich, in dem Baumgarten zu lustwandeln; indem er die Bäume besah, bemerkte er so manche nutzlose, abgestorbene darunter, welche er zu fällen beschloß. Doch kaum hatte er einige der Delbäume entwurzelt, als er in den dadurch entstandenen Höhlungen — einen Schatz entdeckte.

Machlon. Die Frucht deiner Frömmigkeit, lieber Vater; nun, wer Feigenbäume pflegt, mag auch die Frucht genießen.

Chilion. Dem Wohlthätigen mit Wohlthaten zu lohnen, hat der Herr schon lange geschworen!

Elimelech. Hängt doch nicht, meine Kinder, wenn das Glück euch anlächelt, sogleich mit ganzem Herzen daran. Ach! wie oft dient der Reichthum nur zum Unglück für den Besitzer!

Zedek. Dieses mag wohl bei verstockten Bösewichtern, nicht aber bei Frommgesinnten der Fall seyn!

Naomi. Ha! schneller noch, als ein Haar der Milch, sind wir den tödtlichen Qualen entrisfen!

רשע (בא.)

הַתְּבַשֵּׁר, אֲדוֹן! אֱלֹהִים נָתַן מַטְמוֹן בְּכַרְמֶךָ;

שָׁכַר צְדָקָה, חֶלֶף לֵב נִדְבָה, עָרִי יַגְדֵּל שְׁמֶךָ!

אֵלֵימֶלֶךְ. אַנָּה מְצַאֲתוֹ? בְּשָׂדֵי נַחֲלָתִי? אוֹ בְּמִקְנָתֶהָ?

לְבַעֲלֵיו אֲשִׁיבֶנּוּ, כִּי לֹא קָנִיתִי הַצְּפוּנָה.

צדק. בְּכֶרֶם וַיֵּת, מִצֵּד הָעֵיז מְעַרְבִית צְפוּנָה.

נעמי. כֶּרֶם אָבִי הוּא זֶה, נָתַן לִי בְהִיּוֹתִי מֵאֶרֶשָׁה.

אֵלֵימֶלֶךְ. קוּמוּ וּנְבַרְכֶה לְאֵל הַטּוֹב מִמֵּיב וּמִוֹשִׁיעַ!

נעמי. בָּרוּךְ מִפְּרִיחַ בֵּית צְדִיק, בֵּית רָשָׁע יִרְשִׁיעַ!

מחלון. בָּרוּךְ מֵאֲצֵר אֲצֵרוֹת לְצַדִּיקִים בְּכַרְמֵיהֶם!

כליוון. בָּרוּךְ מִמְּקוֹם מַעֲפָר דָּל, מְרוֹמֵם שְׁפֵל דְרוֹחַ!

צדק. בָּרוּךְ מִשֵּׁיב נֶפֶשׁ עַל־מִצַּע רָשָׁע בְּרוּחַ!

רשע (מן הצד) בְּרוּכָה עֲרַמְתִּי הַמְּלִיטָתִי מִשְׁחִיתוֹתֵיהֶם.

הספור השלישי.

(חדר נעמי וצדק במלאכתו.)

נעמי אל צדק. מִדּוּעַ אַתָּה מִתְעַצֵּל, לְמַלְאכְתְּךָ אֵין פִּנְיָה.

צדק. הָאֲמִנְתִּי כִּי שְׁמַעְתִּי קוֹל עֲנֹת מְתוּמָה,
קוֹל שְׂאֲנָה.

Reſcha. Gute Nachricht, Gott hat meinem Herrn einen Schatz im Weinberg beſchert! zum Lobu deiner Jugend, dein wohlthätiges Herz zu erfreuen, deinen Ruhm zu erheben!

Elimelech. Wo haſt du ihn gefunden, in meinen Erb- oder gekauften Garten? Im letztern Falle müßt ichs dem Eigenthümer wieder geben, denn das Verborgene kaufte ich nicht.

Zedel. In jenem Weinberg, der zur nordweſtlichen Seite der Stadt liegt!

Naomi. Dies iſt ein Weinberg meines Vaters, den er mir als Braut ſchon geſchenkt hat!

Elimelech. Wohlan denn, ſo laßt uns Gott, der Allen wohl thut, danken!

Naomi. Dank ſey dem, der das Haus des Frommen blühen, das des Böſen verwelken läßt!

Maſlon. Der Tugendhaften Schätze in ihren Weinbergen beſchert, ſey geprieſen!

Chilton. Hochgeprieſen, der den Armen vom Nothe erhebt, den Gebeugten aufrichtet!

Zedel. Gelobt ſey der, der das Gemüth deſſen beſſerte, der lange den Ergößlichkeiten des Laſters fröhnte.

Reſcha (für ſich.) Ich preiſe meine Verſchlagenheit, die mich vom Verderben gerettet.

D r i t t e r A u f t r i t t .

Z i m m e r N a o m i s ,

(Naomi, Zedel an der Arbeit.)

Naomi (zu Zedel.) Warum ſo nachläſſig, ſo wirſt du nie mit der Arbeit fertig!

Zedel. Ich glaube ein Geräuſch zu hören, ein jämmerliches Geſchrei!

נעמי • מהר צא החוצה, ראה ודרוש ותקור הדבר •

כליון בא ובגדיו קרועים •

(לכליון) את מי רבת בני? מדוע קרעו את בגדיה?

מדוע עברת את פי דבל תצא לבדה?

אי אביה ואחיה? מועד בואם כבר עבר!

גם מחלון כא בבגדים קרועים •

(אל מחלון) גם לך הרעו, מה קרה אתכם? בניו דברו?

אליסלך (כא בחרי אף)

קחת נפשי וממו יחד עלי התחברו •

נעמי מה החלום הזה? מהר פתרו לי, לבי יצא •

אליסלך ראשי העם בשער נתאספו, ודהם נקראתי •

דברו אתי קשות על המטמון אשר מצאתי •

הדת בבית דחם, לשופטים אשר בארץ נמצא •

מחלון גם בי פגעו להקת פחזים התאספו אספה •

קראו אחרי, ננב! את ביתה גשרפה לשרפה!

כליון גם עדי התחברו אנשים רקים לריב אתי •

אלה דחקו ואלה דחפו עדי קרעו את בגדי •

הוצא הנגבה? קרא הקמון העומד נגדי •

מאסתי בתיי לבלות בין אלה ומני ועתי •

נעמי מי משלנו הרע לגלה על דבר האוצר?

רשע צדק הרע הזה להשחית כל בית אדניו נוצר!

Naomi. So eile, laufe schnell hinaus — erkundige dich genau nach der Ursache! (zu Chilion der mit zerrißnen Kleidern eintritt.) Wie? hast du dich gekant? Mit wem? — Warum hat man deine Kleider so abgerissen? — Warum bist du wider meinen Befehl allein ausgegangen? — Und wo ist dein Vater und dein Bruder? auch sie müßten schon längst da seyn! — (zu Machlon der wieder vorige herein tritt.) Wie? auch dich haben sie mißhandelt? sagt mir doch, meine Lieben! was Euch widerfahren ist?

Elimelech (der wüthend herein tritt.) Ha! ich glaube, Alles hat sich gegen mich vereinigt, entschlossen mir das Leben zu nehmen!

Naomi. Ist's ein Traum? o, erzählt es doch, aber schnell, mir entfällt das Herz!

Elimelech. Ich wurde vor die Richter, die am Gerichtshofe versammelt sind, geladen; sie fuhren mich hart an, des Schazes wegen, den ich gefunden; so wills das Gesetz in Bethlehem, sagten sie, was gefunden werde, gehöre den Richtern!

Machlon. Auch mich griffen sie an, eine ganze Bande loser Leute rottete sich um mich zusammen, Dieb! Dieb! riefen sie mir nach, dein Haus wollen wir in Brand stecken!

Chilion. Mir gings nicht besser! Eine Menge Nichtswürdiger sammelte sich um mich, suchten Streit mit mir, stießen und zerrten mich, rissen mir die Kleider vom Leibe; gib das Gestohlene wieder, schrie der ausgelassene Pöbel mir zu! — — Ach! meine Zeit länger noch unter diesen hinbringen zu müssen, würde mich das Leben verachten lehren!

Naomi. Aber, wer mag wohl die Nachricht von dem Schaze so ausgebracht haben?

Rescha. Wer anders als dieser böse Zedel, der

צדק (ככעס)

שָׁקַר עֲנִיתָ בִּי, רָשָׁע! עוֹד הַיּוֹם אֲנִיכֶם,
רוּעַ לְכַבֵּךְ יָדַעְתִּי, לִבְבִּי הֶהְמוֹן הִסִּיתָ,
כִּי גַם הַשׁוֹפְטִים רָמִית, גַּם אוֹתָם הִשְׁאַתָּ,
אֲטָאָה בְּמִטְאָטָא הַשְּׂמֵד מִבְּנֵי אָדָם לְבַלְתִּי תוֹיָקָם. (ישע)

ס פּוֹר רַבִּיעִי

מושב השופטים

צדק (אל השופטים)

הִשְׁתַּחֲוִיתִי, שָׂרִים! שְׁמִי צָדֵק עֶבֶד עַבְדֵיכֶם,
בָּאתִי, וְאֲנִי לֹא נִקְרָאתִי, אֶל-יָרַע בְּעֵינֵיכֶם,
לְמַעַן הִצַּל הָעֶשׂוֹק, לֹא יִכְלַתִּי הַתְּאַחֵר,
עַל-דִּבְרַת מִטְמוֹן בְּכֶרֶם אֲדוֹנִי, שָׁקַר עָנּוּ בּוֹ,
עֲבָדוּ הַבְּלִיעַל, רָשָׁע שְׂמוֹ וְרָשָׁע בְּלָבוֹ,
אֵף אֲשֶׁר גָּנַב הַשֵּׁיב, וְהוֹצִיא שֵׁם רָע, שְׂמוֹ יִתְעַפֵּר.

יְקוּ הַשׁוֹפְטִים לְמָה לֹא נִדְּוִיתָ מִזֶּה אֶת-אֲדוֹנֵי אֲדוֹנֶיךָ?

צדק נא! אֲדוֹנִי, שְׁמַעֲנִי! וְאַחַר דִּבְרֵי שְׂאֵל עֲבָדֶיךָ!
עֲבָדֶיךָ לֹא יָדַע מְאוּמָה, אִם לֹא פִּי הִכְשִׁילְדוּ
בְּהִסִּיתוֹ אוֹתִי לְשַׁלַּח יָדִי בְּנַכְסֵי אֲדוֹנִי,
לְתַת בְּכִיסֵי הַשְּׁלוּחַ בְּיָדִי לְתַת לְעֵנִי.

יְקוּ הֵם וְדֵי רָשַׁעְתּוֹ וְאֵת, לְפָנַי שִׁפְט הַפִּילְהוּ,
(אל השופט)

לֵךְ וְהִבִּיא רָשָׁע עֶבֶד אֱלִימֶלֶךְ בְּנַחֲשֵׁתִים!

auf den Untergang seines Herrn Hauses sinnet.

Zedek. Du beschuldigst mich fälschlich, aber noch heute soll mir Rache werden! Ich kenne dein böses Herz, weiß, daß Du den Pöbel gereizt, und auch die Richter durch falsche Nachrichten hintergangen hast; aber warte, ich will dich aus dem Menschengeschlechte tilgen, und dich unschädlich machen!

V i e r t e r A u f t r i t t.

G e r i c h t s - S a a l,

(Zedek zu den Richtern.)

Meinen ehrerbietigen Gruß, edle Herren! Zedek, der Diener Eurer Diener, bittet um Verzeihung, daß er, ohne vorgeladen zu seyn, erscheint; unmöglich konnte ich länger weilen, wenn ich noch einen Raub verhindern wollte! Man hat des Schazes in meines Herrn Weinberg wegen, fälschlich berichtet. Der niederträchtige Rescha, der wie sein Name zeugt, nur Trug im Herzen führt, hat gestohlen, und nun er es wieder geben soll, diese falsche Nachricht ausgebracht!

P r ä s i d e n t. Aber da du es wußtest, warum hast du deinen Herrn nicht davon in Kenntniß gesetzt.

Z e d e k. Ach, wenn ich bitten darf, so wolle mein Herr erst hören, und dann fragen! Hätte er selbst sich nicht verrathen, würde auch ich dein Diener nichts davon gewußt haben! Er wollte mich verführen, mich an den Gütern meines Herrn zu vergreifen, ja, sogar die Spenden, die durch mich den Armen geschickt werden, in meine Tasche zu stecken!

P r ä s i d e n t. Genug! dieses Verbrechen allein muß ihm schon richterliche Bestrafung zuziehen! (zum Päscher) Fort, bringe Rescha, den Diener Elimelechs her! gebunden bringst du ihn!

גַּם אֱלֹהֵימֶלֶךְ אֲדַנְיָו קָרָא וְהִיָּה לָנוּ לְעֵינַיִם , (אל ארק)
 וְאַתָּה הַגִּיד לִי בְּאֵר הַיֵּטֵב מַעֲשֵׂה רִשָּׁע , סֵפֶר !
 יָדַעְתִּי חֲבוּר גְּנָבִים אַתָּם , וְלֹא יִכְלַתֶּם פֶּיֶשֶׁר ,
 חֲכַמְתִּי , בְּרֵאשׁוֹנָה לָבוֹא , אֶת־גִּפְשְׁךָ לְכִשֹּׁר .

צדק • אַנְיָדָה הַכֹּל וְלֹא אֲשַׁקֵּר לְחַטָּאוֹ אֵין כִּפֵּר •

(שוטר מביא את רשע) •

שופט • (לרשע) •

הֵן נִמְצְאת , בְּלִיעֵל ! פָּרָא לְמוֹד תֵּעֲבֶה ,
 גֹּדְעוּ בְּל־מַעֲשֵׂיךָ , צַעֲקַת דָּלִים כִּי רָבָה •
 כִּי אֵי־עָצָה הַתּוֹדָה וְהִצִּיל גִּפְשְׁךָ מִמּוֹת •
 כִּי כָל־הַמּוֹדָה יִרְחַם , וְכָל־הַמְּשַׁקֵּר יַעֲנִשׁ ,
 וּמַדּוּעַ תַּעֲשֶׂה רָעָה כְּגִפְשְׁךָ , כִּי תַחֲאָנֵשׁ ?
 כִּי אַךְ אִם תִּשְׁקֹר לִי לְהַמִּיתְךָ הַדָּת כְּתִבַּת •

רשע • מַה־פִּשְׁעֵי , וּמָה חָטָאתִי ? שֹׁר ! עַל־מָה אַתּוֹדָה ?
 הַעַל־הַמַּטְמוֹן הַנִּמְצָא בְּכֶרֶם אֱלֹהֵימֶלֶךְ אוֹרָה ?

זקן • הֵנָּם בְּמִשְׁפַּט תִּצְחַק מֵעוֹלָ ? (אל השוטר) גְּשׁוּמֵר
 הִבִּיא הַשִּׁבְט !

כַּחֲשָׁה וְרוּעַ לְבָבָה , הַשִּׁבְט עַל־יָדוֹ יִסְרְנָה ,
 גַּם מָאָה אוֹ מָאתַיִם עַד־שִׁכְמָה כִּי תוֹנִפְנָה ,
 וְאַחֵר תּוֹדָה , בְּשַׁעוֹרִים בְּגֶרֶן כִּי תַחֲכַמְט !

רשע (סו חגי) • הַרְשָׁעִים הָאֵלֶּה , הַבָּא בְיָדֶם לֹא יִנָּקֶה ,
 גַּם אֶת־נִקְיֵי כַפִּים מְעַנִּים , עֲרִי לְמוֹת יְחַכָּה ,

Auch Elimelech, seinen Herrn, lade vor, daß er uns Aufklärung in der Sache gebe! (zu Zede) Du erzähle indessen genau, was Rescha gethan! Kann's wohl denken! Ihr habt zusammen gestohlen, konntet euch aber der Theilung wegen nicht einigen! Doch du, ich gestehe es, warst klug genug, der Erste zu seyn, um dich der Strafe zu entziehen.

Zede. Nur Wahrheit, keine Lüge soll mein Vortrag enthalten! — Nur seine Verbrechen sind unverzeihlich.

(Der Häfcher bringt Rescha.)

Präsident. (zu Rescha) So hat man dich endlich, Nichtswürdiger, der du nur Böses thun gelernt! Nun sind deine Thaten endlich an Tageslicht! — Nun kennt man die Ursache doch, warum die Armen so klagten! Ich rathe, thue als ob du freiwillig eingestehst, so entgehst du wenigstens dem gewissen Tode! Nur der Reuige kann auf Mitleid rechnen, Verstockte hingegen haben Strafe zu erwarten! Warum aber dich selbst so feindselig behandeln, und dich unwissend stellen? da dein Leugnen nur ein Todesurtheil dir bringen kann!

Rescha. Ich bin mir keines Verbrechens bewußt, edler Herr! was soll ich also eingestehen? Oder ist etwa noch ein Eingeständniß wegen des Schatzes, der in Elimelechs Weinberg gefunden wurde, erforderlich?

Präsident. Wie, mit den Richtern scherzen, verstockter Bösewicht! Wüttel den Stock her! Dein lügendes, verstocktes Wesen, soll unter dem Stocke sich wohl geben! Hast du erst ein- oder zweihundert damit auf deinen Rücken, hat man dich erst wie Getreide in der Scheune durchgeschlagen, so wirst du wohl bekennen!

Rescha (bei Seite.) Ha, die Verruchten! wer in ihre Klauen fällt, kommt ohne Schaden nicht davon! Sogar Unschuldige quälen sie unter der Folter, machen

עֲדֵי יִשְׁקַר בְּנַפְשׁוֹ, אֲשֶׁר לֹא עָשָׂה יַעֲנֶה: חָטְאתִי!
טוֹב לִי כִי אֹדֶה מִכֶּחֱשׁ, כִּן יִשְׁלַחֲנִי חֶפְשִׁי,
מִדּוֹעַ אֲעֲשֶׂה רָעָה כּוֹאֵת לְיִכַר אֶת־נַפְשִׁי?
(אל ה'קו) הִתְאַפַּק שָׁר! וְאֶתְוֹדָה וְלֹא אֶכְחַד אֲשַׁמְתִּי.
כְּכֹד־אָדָם בְּחֻדָּה נַפְשִׁי בְּגוֹרְלִי, גִּמְאָם בְּעֵינַי,
כָּל־יֹצְאֵי רֶחֶם יִצְאִים חֶפְשִׁי, מִה־נִּשְׁתַּנְּגָה אֲנִי?
לְשִׂאת עַל־צוּאָרַי עַל גְּנָשִׁים עַל הָעֲבוּדָה?
דָּאִישׁ אֲשֶׁר אֵלֶּה לוֹ, לְמָה לִי חַיִּים? טוֹב אֲמַנְתָּה.
שָׁכַב בְּאָרְץ, טוֹב, מִהְיוֹת עֶבֶד עוֹלָם לְצַמִּיתוֹת,
אֲכֹר זֶה הַכֶּפִּיר עָלַי עָלוּ בְּעֲבוּדָה כְּבִרְתִּי,
לִבִּי בְּסַפּוֹ יִפְדֵּנִי, צָדֵק שֶׁפָּטַר עֲרַמְתִּי,
לְקַחַת כָּל־אֲשֶׁר לוֹ עֲדֵי * יַחֲפֹשׁוּנִי וְאַחַר צִאתִי
הָשִׁב אֲשִׁיבֵנוּ וְאֶרְחֵץ בְּפִי בְּנִקְיוֹן,
לוֹלִי צָדֵק הָרַע הַזֶּה אֶת־כַּד־עֲצַתִי הַפֶּר,
עַד־גְּבוּל תִּקְוֹתִי מִצָּאֵנִי, כְּבִמְחַתֶּרֶת חוֹפֵר,
וְכֹאשָׁה בְּלֹא־עַת לְדַתָּה, מִפְּלֵת הַרְיֹז,
לְהָשִׁיב עַד־יָדוֹ כִּמְעַט הַחֲצִי, כִּי יֵרֵאתִי,
אֶךְ הַנּוֹתֵר הַרְבֵּה מְאֹד, הִנֵּה חָפוּר בְּצַפּוֹנֵתִי,
כָּל־הַנּוֹתֵר לָכֶם תְּהִי, וְתִשְׁלַחֲנִי לְחֶפְשִׁי.
יִקּוּ כְּבִרְתִּי צָדִיקָתְךָ, הִנֵּה אֵן הַנּוֹתֵר מְמוֹנָר?

* מלשון חפשי.

Ihnen das Leben verhaßt, zwingen sie, Verbrechen einzugestehen, die sie nie begangen! besser also ich bekenne gleich, leugne nichts, möglich daß sie mich dann entlassen! Warum sollte ich auch so schlecht gegen mich selbst handeln, mir Foltermartern zuzuziehen? (zum Präsidenten) Geduld, edler Herr! ich will bekennen und nichts von meinen Verbrechen verschweigen! Unter allen Menschen habe ich mich am meisten über mein trauriges verächtliches Loos zu beklagen! Allen vom Weibe Geborenen ward Freiheit zu Theil, warum muß ich, ich nur allein, ausgeschlossen seyn? Warum muß ich stets unter Tyrannenjoch bei der Arbeit seufzen? — Kann bei solchem Mißgeschicke das Leben noch Reiz für mich haben? Nein, Tod wäre besser! Besser im Schooße der Erde ruhen, als ewig eines Tyrannen Sklave zu seyn! Schwer und immer schwerer, bürdet dieser Tyrann mir die Arbeit auf; nun, so mag sein eigenes Geld mich loskaufen! mein Gewissen spricht mich frei! und hätte ich ihm auch alles genommen! Wollt ichs ja nur bis zu meiner Freilassung halten — dann aber — ihm wiedergeben, und meine Hände vom Raube rein waschen! Ach! hätte dieser böse Zedek doch meinen Plan nicht vereitelt! Schon am Ziele meines Strebens, ertappte er mich, wie einen Dieb beim Einbruch, und, einer Frau gleich, die vor der Zeit die Geburt abwirft, mußte ichs, aus Furcht, wieder herausgeben; doch ich thats kaum zur Hälfte, der Rest, noch beträchtlich genug, liegt noch an einem geheimen Ort verborgen! Diesen Rest sollt Ihr haben, so könnt Ihr doch wohl mit die Freiheit geben?

Präsident. Wie Du sagst hast Du Recht! aber wo liegt der Rest vergraben?

רשע • בִּי תַחֲפְרוּ בְּמִקְשָׁר תִּמְצְאוּהָ תַחַת הַמְּלוּנָה,
 רָאָה, שָׂר! לֹא כַחֲדָתִי מְאוּמָה, חוֹסֶה נָא עַד־נַפְשִׁי!
 וּמִן־יְהִי כֵן! אָחוּס עַד־בְּלִיעַד, כְּמוֹהוּ אֵין!
 בִּי הוֹדִיתִי, לְכֵן מִן הַמְשַׁפֵּט אֲעֵלִים עֵינַי.
 עַבְדִּים הַמֵּת־פְּרָצִים לְתַלּוֹת עַד־עֵץ הַיָּנֹס חֲרוּתָה,
 שָׂרֵשׁ פָּרָה רֹאשׁ כְּמוֹהָ, רַחֵם כָּל־אִם תִּשְׁכַּח,
 לְבַד יְבוֹשׁ הָעֵץ שִׂאת גְּבֻלָתָהּ, סָקוּל תִּסְקַד!
 (שׁוֹטְרִים כּוֹפְתִים אוֹתוֹ לְהוֹצִיאוֹ לְסָקִילָה.)

רשע (בצאתו אל השופט)

בְּכַלּוֹתְךָ זָנַב כְּמוֹנִי, גַּם לָךְ רָשַׁת פְּרוּשָׁה!
 אֵלֵי מֶלֶךְ אֵל צְדָק •
 לָךְ וּקְחֵלֶנּוּ הַגְּנֵבָה עוֹדָה בְּמְלוּנָה טְמוּנָה •
 (הַעֲנוּיִם חֲסוּכִים הַשֹּׁפֵט וְהַנִּשְׁפָּט לְצַדֵּק.)

הוֹדִיר מִקְחָתוֹ בִּי לְשִׁלְיִים גְּתוּנָה,
 (לְשׁוֹפְטִים)

אַחֲזֹת הַנִּשְׁפָּט הִדַּת מוֹרִישָׁה לָכֶם •
 (צְדָק אֵל הַעֲנוּיִם)

רַעַתְכֶם בְּמֵאוּנֵי צְדָק לֹו שָׁקֵל תִּשְׁקָל •
 (הַעֲנוּיִם לְצַדֵּק)

בִּי תִשְׁמִיעַ עוֹד קוֹלְךָ גַּם אֶתְּחָ סָקֵל תִּסְקַד •
 אֵלֵי מֶלֶךְ (יוֹצֵא)

אִם בְּצַדֵּק וּבְתַמִּים שִׁפְטָתֶם, יְהִי כֵן " עַמְּכֶם!

הַסְּפוֹר הַחֲמִישִׁי •

חַדֵּר נַעֲמִי • (בְּנוֹה, צְדָק וְאֵלֵי מֶלֶךְ בְּאִים.)

נַעֲמִי אֵל אֵלֵי מֶלֶךְ •

מִה־הַחִימָח הוֹאֵת עַל־פְּנֵיהָ כִּי־אֵשׁ בְּעֵרְתָּ?

Rescha. Wollt Ihr Euch die Mühe nehmen, in jenem Melonen-Garten zu suchen, Ihr findet ihn gleich unter der Hütte! Nun, edler Herr! habe ich nichts verschwiegen, schonet nun meiner auch!

Präsident. Nun, es ergebe schonend Dir, Verurtheilter sonder gleichen! Du hast Alles bekannt, so will ich aufs Recht durch die Finger sehen. Sonst ist der Galgen der treulosen Knechte Loos. Aber Du, Frucht voll Gall' und Gift, wie noch kein Weib sie gebören, sollst an keinem Baum zum Greul hängen, Gesteiniget sollst Du werden! (Häscher, binden Rescha.)

Rescha (im-Hinausgehen zum Richter.) Wenn alle, mit gleichen Diebe, zum Tode verurtheilt würden; so müßte auch für dich das Netz bereit liegen!

Elimelech (zu Zedeß.) Fort, hole mir den Diebstahl her, der in jener Hütte vergraben liegt.

(Die Armen, welche die Richter und den Verbrecher umgeben, zu Zedeß.)

Hole ihn bei Leibe nicht, er gehört der Behörde!

(zu den Richtern) Die Hinterlassenschaft des Gerichteten gebührt ja, dem Gesetze nach, dem Fiskus!

Zedeß (zu den Armen.)

Eure Bosheit würde jede Last überwiegen.

Die Armen. Läßt du noch einen Laut hören, so bist auch du des Todes!

Elimelech. Habt Ihr nach Wahrheit und Gerechtigkeit gerichtet, mag's Gott Euch lohnen! (ab)

F ü n f t e r A u f t r i t t.

(Naomis Zimmer, darin Naomi, deren Söhne, Zedeß und Elimelech treten herein.)

Naomi. Was bedeutet dieser Zorn, der wie flammend Feuer auf deinem Gesichte glüht?

א לי מלך • גם אותך אכעיסה? אשת תפארת!
 דעי כי יצא נצא מזה, טוב היום ממחר!
 אנשי בליעד בשופטים פעניים, אוכלי לחמי!
 פאב הייתי להם, באמנת נשאתים עלי שכמי,
 טוב כי עובתים, למות ברעב דהם נבחר •

נעמי • אל-נא תעזוב עניים, תרארה! בשוב אפה
 תתגהם •

א לי מלך • לא בן רעה, על-עניים מורדים כאלה
 אין לרחם •

עוד מעט יעזו פנים, את-בתינו יבזו •
 (אל צדק) צא צדק היש מחר, וסגור דלתים ובריה,
 והכלבים בשלשלותם לפני השער תגיה,
 (אל כלם) ואתם אל תתמהמהו עוד פה, לצאת תחפזו •
 אף אל-איוו ארץ ועיר שמה נתנזרה?
 ברו לכם אתם! לא אני, בידיכם הבחירה •

נעמי • פי איעצה אני אבחרה ארץ מואב בעצתי •

מח לוז • ארץ מואב שדי תדומרת מלאה, אבחרה
 גם אני •

שדה מואב מקום מקנה הוא, לגור שמה שמעני!
 א לי מלך • שדי ילך אתנו, לישועתי, לרוחתי!

תמה המחלקות הראשונה •

E l i m e l e c h. Ach! frage nicht, Traute! was nützt mir, wenn ich auch dich kränke? — Genug, wenn ich dir sage, daß wir von hier abreisen, und das, lieber heute als morgen! Die Richter, so wie die Armen, die ich gespeist, ekeln mich an! Die Niederträchtigen! Ach! wie Vater war ich ihnen, trug wie Wärterinn sie auf meinen Schultern; doch nun sehe ich ein, daß, dem Hungertode sie überlassen, weit löblicher gewesen wäre!

N a o m i. Nicht doch, Lieber! verlasse die Armen doch nicht, es möchte, wenn dein Zorn sich legt, dich reuen!

E l i m e l e c h. Schwerlich, meine Liebe! ausgelassene Armuth wie diese, verdient kein Mitleid; weile noch ein wenig, und Du wirst's erleben, daß diese Frechen unser Haus plündern!

(zu Zedeß) Auf, Zedeß! schnell, schliesse Thür und Thor, schlebe feste Kiegel vor; laß die Hunde an ihren Ketten vor dem Thore Wache halten!

(zu Allen) Und nun auf! Keinen Augenblick Aufschub, auf! schnell zur Abreise! Doch halt! in welches Land sollen wir reisen? welche Stadt zu unserm Aufenthalt wählen? — Sebet, ich verzichte auf mein Wahlrecht; ich überlaß es Euch ganz! wählet Ihr!

N a o m i. Wenn's von meinem Rathe abhinge, ich würde das Land Moab wählen!

M a c h l o n. Ja! das Land Moab würde auch ich gewählt haben. Es ist ein saatenreiches Land; die Felder Moabs bieten vortreffliche Viehweiden dar, o! daß wir dahin zögen!

E l i m e l e c h. Wohl, so sey es! Möge der Allmächtige uns geleiten, und Hilfe senden in der Noth! —

Ende des Ersten Akts.

המחלקות השניות

הספור הראשון

ארץ מואב • (היכל המלך) •

(רות בת מלך מואב יושבת בחררה מביטה במראה אשר לפניו) •

רות • מה־נזרא הלילה חויוניו נתוו עד־פני ?
 תמזל בשכבי, ארמו להי בשושנה, בויקי איש עיני,
 ועתה פני כלם הפכו לבן, ועיני רבות !
 לב כל־נקבה פשבלול, תמס יהלך מכל־פגע,
 גם בחלומות מחויונות הלילה, כמו רגע,
 תרדה ופחד, אשה אל־אתה בקבה הברות •

ערפה • (באה) • בת־מלך תברכי השכבת וערכה שנתך ?
 צוי לאמתך במטעמים לשורתך וסעדי לבתך !

רות • לא אטעם מטעמך • נא רעיתי ! הניחה לי !

ערפה • כמשך הקדמוני, מקום משקה אין במקום אפה •
 בן כל־תאווה נגורה, מלב נקבה לגבר צפה •

רות • אל תבעי סיני צאי נא, וחפצתיך ונקראת בשמך •

ערפה • נא, נברתי ! מפני אמתך, אשר בלבך פאש
 בעורת,

למה, אהבתיך לשר הצבא את מסתרת ?
 תסתירי כמו פשע בלבך, הטוב בעיני המלך,
 בדמעתיך היקרות בפנינים ראת מה־בלבך •

Zweiter Aufzug.

Erstes Auftritt.

Im Lande Moab. Königs Pallast.

Ruth, Tochter des Moabitischen Königs, sitzt in ihrem Zimmer, in einen Spiegel blickend, den sie vor sich hat.

Ruth. Welch eine schreckliche Nacht war dieses! Welche Traumgestalten mahlte die Phantasie mir vor! — Gestern noch, ehe ich zu Bette ging, blüheten meine Wangen wie Rosen, Feuerfunken sprühten meine Augen; und nun deckt Todesblässe mein Gesicht, meine Augen sind trübe! Ach! schwach ist das weibliche Herz, es schmilzt einer Schnecke gleich, bei jedem Zufalle! Nur ein Traum, eine nächtliche Erscheinung nur, und gleich verschwistern Angst und Schrecken sich, und umklammern das Herz!

Drpah. Sey gegrüßt, edle Prinzessin! War der Schlaf angenehm, erquickend? — befehl deiner Magd, womit sie zum Frühstück aufwarten soll, was Dir am meisten behage!

Ruth. Laß mich, Theure! von Deinen Gerichten würde wohl keines mir jetzt behagen!

Drpah. Das ist das Sprichwort ja, wo das Eine liegt, kann das Andern nicht liegen, so wirds wohl auch mit der Liebe seyn! Hat diese sich im Herzen eingenistet, ist für Eßlust kein Platz mehr!

Ruth. Kränke mich doch nicht, gebe, ich bitte Dich, und komme wieder, wenn ich Dich rufe!

Drpah. Warum, o edle Gebieterinn, Deiner treuen Magd, die Flamme im Herzen, die Liebe zu dem Feldherrn nämlich, so sorgfältig verheimlichen! Warum, wie ein Verbrechen bergen, was der König so sehr wünscht? — In den Thränen, die wie Perlen in deinen

וְשָׁמַח לְטַעֲמֶךָ, כִּי בְחַרְתָּ בְּאִישׁ הִיל רָאָה בְּקַרְבֶּךָ,
הִסִּירִי נָא הָעֵגֶן מֵעַל־מִצְחֶךָ וַיִּקְרָךְ !

רוּחַ . שְׁבִי רַעִיָה וְאַסְפְּרָה, כִּי שָׁגִית תּוֹדְעִי,

בְּיַלְד הַיּוֹצֵא מֵרַחֵם, אִישׁ לֹא יָדָעָה,

הַיִּיתִי גַם אֲנִי שֶׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה עַד הַלִּיקָה,

הַמִּדָּה נִכְרִית לִי, אִשׁ בַּחֲרוּתִי בְתַמְתִּי כָבַתְחָה ;

בְּכִשְׁרוֹן הַטֶּבַע שָׁחַקְתִּי אֶת־אִישִׁים, בְּלִי חֶבְהָה,

נְשִׁיקָה לֹא הִינִיעָה רוּחִי, הַבְּקוּנִי וְרוּחִי לֹא תִפְקְדָה •

דָּהָה ! בְּלִיקָה אֶחָד גְּהַפְכְתִּי דְהִיּוֹת זוּלְדָה,

יִסְדַּח לִי אֱלֹהִים, אִם חָטָאתִי חֲלִילָה,

בְּמַעַט יִשְׁנַתִּי נִפְקַדְתִּי כְהוֹיּוֹנוֹת עַדִּי קוּמִי,

חֲצִי מִלְאֶךָ אֶהְבֵּה פִּגְעוּנִי, וְגַם נִחַבְלְתִּי,

בְּחֹר כְּמַדּוּ לְהַלֵּל לֹא רָאִיתִי, פְּנֵשֶׁתִּי,

יָפָה מִכָּל־בְּנֵי אָדָם, הַבְּקִנִי בְחִלּוּמִי,

לֹא יִכְלַתִּי כִּבְל עֵינַי אֶהְבֵּה הַמִּבְקָשׁוֹת,

וְאַט אֲלוֹי חֶסֶד, מוֹל אֶהְבֵּה ! מוֹסְרוֹת חֲלוּשׁוֹת,

חַבְקָתִי בּוֹרְעוֹתִי, אֲמַרְתִּי ! לֹו הַבְּקָר יִתְאַחֵר,

יֶאֱמַשׁ הַדִּילָה, יִהְדַּל הַשְּׁחַר מֵעֲלוֹת,

כִּי יָדַעְתָּ רַעִיתִי לְנַחֲלַת אֶהְבֵּה אִין פְּלוֹת,

נִרְדַּמְתִּי וְאָרָא בְחִלּוּמִי וְדִבָּה הוּא אֶחָר,

אִישׁ זָקֵן נִכְבָּד שׁוֹכֵב בְּעַרְשֵׁי וְאֲנִי לְמַרְגְּלוֹתָיו,

Augen glänzten, hat er gelesen, was in deinem Herzen vorgeht! und sich Deiner Wahl gefreuet, daß Du einen Helden zum Liebhaber gewählt! Verbanne also die trübe Wolke von deiner Stirne, weg damit!

Ruth. So bleibe denn, meine Theure! Ich will Dir erzählen und Dich belehren, wie Du in meinem Kummer Dich geirrt! Einem neugeborenen Kinde gleich, das gewiß keinen Mann noch erkannt, lebte auch ich, in meiner Unschuld siebzehn Jahre lang, bis endlich — diese Nacht — Liebe zu einem Unbekannten, mit meinem Jugendfeuer, auch meine Unschuld verlöschte! Wenn ich bisher mit Männern scherzte, wars Naturtrieb nur; Liebe kannte ich nicht! Ward ich geküßt, ich blieb ungerührt; umarmte mich Einer, ich achtete nicht darauf! Ach! eine Nacht hat alles verändert; ich bin eine Verworfene jetzt! — Möge der Schöpfer des Weltalls mir meine Sünde, wenns eine ist, verzeihen! kaum eingeschlummert, fing ich schon zu träumen an, und das bis ich aufstand; Amor schoß seinen Pfeil nach mir, ach, er traf und verwundete mich! Es war, als wenn ein Jüngling vor mir stünde, lebenswürdig, wie keinen ich noch sah; schön, wie unter Menschen keiner ist! mich dann umarmte, ich konnte seinen Liebebittenden Augen unmöglich widerstehn; ich gewann ihn lieb — denn Liebe läßt sich nicht in Fesseln legen — stürzte in seine Arme; darin liegend, wünschte ich, daß es noch lange nicht Morgen werde; daß die Nacht doch ewig dauern, nie die Morgenröthe aufgehen möchte! Du wirst's wohl wissen, meine Theure! Liebesgluth ist nicht zu löschen! Ich schlief fester ein, und sieh, das Traumbild änderte sich, es war, als ob an des Jünglings Statt, ein alter ehrwürdiger Mann in meinem Bette, und ich zu seinen Füßen läge; und mit leiser, sanfter

אל-תירא נא, בתי! צפצפה בנעימות בשפתיו.
 התחוקי! כנפי אפרוש עדיך, באי, חסי בצלי!
 וידבר על-לבי היותי לו לאשה בעלת בריתו,
 גם הריתי גם בן ילדתי לו אחרי מותו,
 רעיה! אם ידעת חלום לפתור, הנה פתרונו הואי!
 ערפה. ונברתי! חכמת לבלי השים עד-לבך וברת
 החלום.

סרים (כא.)

אשתחווה! לקרא שרותי למלה באתי היום. (משתחוה ויוצא.)

הספור השני.

חרר המלך. (המלך ואדרי.)

אהוד. השבמתי בבקר לשחר פני-מלך, דבר מה-
 יצוני?

סלד. או דהפק, לעיות בעזות פניה אשר פקדתי,
 אהוד. החתן בתך אדון! ומעל מעל במלך? נבהלתי!
 סלד. לתתה דה אמרתי, לבך חיל בי תרצני.
 אהוד. בעלות השחר, פקדתי החיל ולא מעלתי.
 סלד. כפי כסיל מענה מרם ישמע, עד-ואת לא
 שאלתי.

ממרהו עברים נפרדנו מקהדם באו הבירה!
 אהוד. חי אדני בי לא שמעתי, אם לא הנדת לי.

Stimme mir zuflüsterte: „Fürchte dich nicht, meine Tochter! nur Muth gefaßt! ich werde meine Flügel über dich ausbreiten, dich in Schutz nehmen“! — dann mir wieder zuredete, seine Frau, seine Ehegenossin zu werden, und als wäre ich schwanger von ihm geworden, und ihm, jedoch erst nach dessen Tode, einen Sohn geboren hätte!

Nun, Freundin! verstehst Du es, Träume zu deuten, o, so bitte ich, deute mir diesen! —

Drap. Edle Gebieterinn! ich glaube, Du bist weise genug, um an Träume dein Herz zu hängen!

Diener (tritt ein.) Ich verbeuge mich ehrerbietig! Ich komme, meine edlen Frauen zu dem Könige zu laden!

S w e i t e r A u f t r i t t .

Zimmer des Königs,

barin der König und Eud.

Eud. Ich stelle mich früh ein, meines Königs Befehl zu vernehmen! —

König. Ich glaube das Gegentheil, du sehest vermessnen genug, meinen Befehlen zuwider zu handeln!

Eud. Ach, mein König, wie könnte ich dies, da ich Deine Tochter zu heirathen denke!

König. Meine Tochter heirathen? — doch ja, ich versprach, wenn du durch Tapferkeit dich auszeichnetest!

Eud. Und thue ichs nicht? Habe ich nicht schon vor Tagesanbruch das Heer gemustert? —

König. Dieses ist eigentlich meine Frage nicht! Der Thor hat schon die Antwort auf der Zunge, ehe er noch die Frage weiß — Ich will bloß wissen, warum du uns verhaßte Ebräer, ohne meine Erlaubniß eingelassen?

Eud. Beim Leben meines Königs! hättest Du mir's nicht gesagt, ich würde es noch nicht gehört haben.

בְּמַעַל הַשָּׁמַיִם נַעֲשֶׂתָהּ הַתּוֹעֵבָה, לֹא כַמַּעַלִּי !

אֲאִפְרָם אוֹ אֲגֵרֶשֶׁם, לְשִׁמְעַע אֲזַנִּי בְלִתִּי סָרָה •

ס ל ד • לֹא, גַם אֲנֹכִי אֲדַבֵּר אִתְּם, סָרָם יַעֲנִשׁוּ,

כִּן בָּאוּ אֶתְנֹו לְהִכָּרֶה, בְּאַחִיָּהֶם הַבְּאִישׁוּ •

א ח ו ד • כַּאֲשֶׁר אֲדוֹנִי מִצְוָה, אֵיצֵא לְהַבְיָאֵמוּ הִנֵּה • (יוצא)

רו ת (באה) • אָבִי צְוָה • בְּתֵהּ שְׁמֵרָה פְּקוּדֹתֶיהָ, הִנְנִי !

ט ל ד • בְּרוּכָה אַתְּ, בְּתִי ! כִּן תִּתְמַדִּי, שְׁבִי פֹה לִימִינִי !

ע ר פ ה • נִכְבַּדְתִּי כִּי נִקְרָאתִי רְאוּת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ, שָׂא נָא !

ס ל ד • כְּמוֹשׁ יִשָּׂא פָנָיו אֵלַיָּךְ, שְׁבִי גַם אֵת לְשִׁמְאֵלִי !

נִקְרָאתָן לְרְאוּת הָעֵבְרִים הַבְּאִים בְּגִבּוּלִי •

א ח ו ד • (בא) הָעֵבְרִים בָּאוּ עֹמְדִים כְּחֹצֵר הַחִיצוֹנָה •

ס ל ד • אֶל־תֵּאֲחָזֶם, הַבְּיָאֵם הַחֲדָרָה, יִחָדוּ יִכְאוּ !

• (משפחת אליסלך בא)

א ל י מ ל ד • הַשְּׁתַחֲוִיתִי, לְהִתְנַרֵּר בְּאַרְצָה עֵבְרִיָּה בָּאוּ,

מִפְּנֵי הָרָעַב בְּאַרְצֵנוּ דְרִיָּה יֵצְאוּ,

תִּחַן עֵבְרִיָּה, אֲכַלְנוּ בְּכֶסֶף נִשְׁבַּרְהָ •

נַעֲמִי • אֵךְ עַד כָּלוּת הָרָעַב תַּחַת צִלָּהּ שָׂר ! נְנוּרָה •

(רוח סנביחה צעיפה ומבטת את מחלון וצעקת צעקה גדולה ונפלת לארץ ומתעלפת) •

רו ת • (בהתעלפה) • הָהּ, רַעִיתִי ! עֲרָפָה ! הָהּ ! כִּי הוּא זֶה

אֲשֶׁר רְאוּתִי בְּחִלּוּמִי !

Generated for Joseph Gairon (The Ohio State University) on 2017-09-18 22:15 GMT / http://hdl.handle.net/2027/hvd.hwrnmg Public Domain, Google-digitized / http://www.hathitrust.org/access_use#pd-google

Der Wachen Nachlässigkeit, nicht meiner Untreue, ist diese Schändlichkeit zuzuschreiben; indessen befehle mein König nur, ob ich sie wieder fortjagen, oder einsperren soll — und es soll geschehen!

König. Keines von beiden, nun da sie da sind, will ich sie auch sprechen, ehe ich zum Strafen Befehl gebe! Möglich, daß sie sich von ihren Brüdern trennen, und mit uns vereinigen wollen!

Ehud. Alles soll nach meines Königs Befehlen geschehen! So eile ich denn, sie herzubringen! (ab)

Ruth. Mein königlicher Vater hat's befohlen, und die Tochter gehorcht, hier bin ich!

König. Sey gegrüßt, meine Tochter! fahre so fort! setze dich zur Rechten mir! —

Orpah. Um Verzeihung! ich rechne es zur Ehre mir, zu dem Könige geladen zu seyn!

König. Möge Chemosch sein Antlitz dir zuwenden! setze du zur Linken dich! Nun, Ihr seyd gerufen, die Ebräer zu sehen, die hier angekommen sind!

Ehud. Die Ebräer sind da, warten im Vorhofe.

König. So laß' sie doch nicht lange warten, bescheide sie herein! sie können zusammen kommen.

(Die Familie Elimelechs tritt ein.)

Elimelech. Ich grüße ehrerbietig! Deine Diener sind gekommen, sich in Deinem Lande aufzuhalten. Der Hungersnoth wegen, die in unserm Lande ist, wandern die Einwohner aus: sey Deinen Dienern doch hierin gnädig, wir wollen unsern Bedarf baar bezahlen!

Naomi. Ja, so lange nur, als die Hungersnoth dauert, vergönne uns Deinen Schutz! (Ruth lichtet den Schleier, erblickt Naahlon, stößt einen Schrei aus.)

Ruth (indem sie ohnmächtig wird.) Ach! meine Treue! — ach, Orpah! — dieses — dieses — ist der, den ich — im Traume sah! — —

המלך • (בחרי אף) העברים מרצחים הם! אך בנואם
הפרו שלומי •

כה עשו גם אבותיכם, בעברם העיר שכמה,
בערמת לבם, בנפשות לדם תערגנה רצחו,
גם כל בית המלך על-מסותיהם מבחו,
באתם גם אתם לעשות לי, כאשר עשו שמה?

אלי מלך (כראוהו את המלך בחמתו חרד חרדה גדולה •)

חוקני מחלון! כליון חוקני! הנה, נפגעת!

נעויתי מחמת המלך, מחרונו נבהדתי,

נחבל רבי בקרבי, עוד מעט ונפשי יוצאת בדברי,

נשי, נעמי! עפרת בעדה, שימי ירך על-עיני!

כל-מהשבות האדם הבל, אפס כל-מעני! (מת)

(מחלון וכליון נושאים אותו מאת פני המלך •)

נעמי (אל נשאי המת)

נא, בני! אצל קבר אביכם הכינו גם את-קברי!

(מחלון וכליון שבים, אהוד וערפה נושאים את רות •)

ער פח (בעאתה היא ואהוד נושאים רות חנתעלפה •)

רגלי תלכנה, ולבי אצל העברים יותר,

הנה! בגברתי חלמתי גם אנכי באין פוטר •

המלך (קורא אחריה •)

אמרי לרופא צוה ממות יצילה,

(אל מחלון וכליון •)

ואתם קברו את-אביכם, ואחר תשובו הנה •

אם בניים אתם, אתכם ואת-האלמנה אחננה • (יוצאים)

נעמי (לברה •)

הגני פאלה משלכת, כזית נבלת עליה •

König (in Wuth.) Fort mit den Ebräern! Mörder find's! — Beim Eintritte gleich stören sie meinen Hausfrieden! Kennt man nicht Eurer Vorfahren Thaten? — als sie Sichem durchreisten? mit hinterlistigem Herzen, nach Blut dürstend, mordgierig haben sie das ganze königliche Haus daselbst in ihren Betten geschlachtet! Seyd ihr hergekommen, um es hier zu machen, wie jene es dort machten? —

Elimelech (erschrocken über des Königs Wuth.) Halte mich Machlon! Chilion halte mich! ach! es hat mich sehr angegriffen! des Königs Zorn hat mich erschüttert, seine Wuth mich erschreckt; tief im Herzen hats mich verwundet, ich fühls, ich werde nicht lange mehr leben! Komme auch du her Naomi! Du, meines Hauptes Diadem, komme, drücke die Augen mir zu! Ach! des Menschen Entwürfe sind nur Sand, nichtig jeder Gedanken! (er stirbt.)

(Machlon und Chilion tragen ihn hinaus.)

Naomi. Ach! meine Söhne! ach, ich wünsche, daß Ihr neben dem Grabe Eures Vaters auch das meinige bereiten müßtet! (Machlon und Chilion kommen zurück während Chud und Orpah die Ruth hinausbringen.)

Orpah (im Gehen sie und Chud die Ruth wegtragend.) Ich gehe zwar hinaus; mein Herz aber bleibet bei den Ebräern zurück! Ach! auch ich träumte, wie meine Gebieterinn, unerklärliche Dinge!

König (nachrufend.) Sage dem Arzte, ja befehl es ihm, daß er sie dem Tode entreiße! (zu Machlon und Chilion.) Ihr bestattet Euern Vater zur Erde, und kommt dann wieder her; möglich, daß Ihr unschuldig seyd; dann aber soll Euch und der Wittwe meine Gnade zu Theil werden, (alle ab.)

Naomi (allein.) Ach, hier stehe ich nun, einer entwurzelten Eiche, einem blätterlosen Olivenbaum gleich.

הספור השלישי.

(מחליון וכליון מעוטפים על שפם, שבים מקבורת אביהם.)

סחלוון (לכליון)

יִדְעַתְּ אֶתִי! מִפְּנֵיךְ אֵין אֶתִי סֶתֶר,
בְּקֶטֶן בְּגִדוֹד, עֲצוֹר בְּלִבִי בַל יוֹתֵר,
אִם לֹא גָלִיתִי אוֹנִיָּה, וְעַתָּה נָא שְׁמַעֲנִי!

כליוון. יִדְעַתִּי אָחִי! בַּת הַמָּדָף לְבָהּ הַבְּעִירָה,
אֵךְ בְּעַד הַקְּסָנָה הַשְּׂמֹאלִית, פְּלִנְפְּשֵׁי תַבְּעֵרָה,
הֵה! אָנוּשׁ אָנוּשׁ אֶתָּה עוֹדִי בְּאֶבְלִי, תֵּרָה עֵינֵי.

הספור הרביעי.

חדר רות, (רות שוכבת על הסטח, וערסה אצלה.)

רות. לֹא יִדְעַתִּי אִם בְּחִלּוֹם, אִם בְּהַקִּיץ רְאִיתִיהוּ?
כְּבָנֵי אֲדָהִים תָּאָרוּ, רָגַע חֶמֶק וְאִנְהוּ,
דָּרָךְ מִלֶּאכֶךְ בְּחִלּוֹם מִתְמַהֲמָה, בְּהַקִּיץ יְעוּף.

ערסה. אֶל־תִּתְחַעֵי בְשׂוּא, בְּשֵׁר וְדָם הַזֶּה, בְּמִךְ
כְּמוֹנִי.

דְּעִי גְבֵרְתִי! גַּם חֶלְקִי אָמְרָה נִפְשִׁי, רְאֵתָה עֵינִי,
גַּם מִלֶּאכֶי כְּמִלֶּאכֶךְ כְּבָנֵי רֶשֶׁף הַגְּבִיָּה עוּף.

רות. רְעִיתִי! הַבְּנֵתִי דְבַרְיָךְ? הָאֵת תְּהִי צָרְתִי?

ערסה. מִדּוּעַ תִּכְעָסִי? הֲלֹא אֵךְ הָאֶחָד בֵּרְתִי!

רות. הַדָּוָה אֲשֶׁר קִנְצוֹתָיו תִּלְתְּלִים, בְּעוֹרֵב שְׁחוֹרוֹת?

ערסה. חַי גִּפְשֶׁךְ, גְּבֵרְתִי! אִם יִדְעַתִּיהוּ אִם רְאִיתִיהוּ!

D r i t t e r A u f t r i t t .

(Freier Platz vor dem Friedhof, Machlon und Chilion in Trauermänteln tief verhüllt.)

Machlon. Du weißt, Bruder! daß ich vor Dir kein Geheimniß habe, daß ich nichts, sey es unbedeutend oder wichtig, in meinem Herzen verschließe, daß ich dir nicht sagte; höre mir also auch jetzt aufmerksam zu.

Chilion. Ich weiß, Bruder! was Du sagen willst; Liebe zur Prinzessin habe dein Herz eingenommen, brennt doch in meinem Herzen auch Liebe für die Kleinere zur Linken! Ach, was ist der schwache Mensch doch! Das Herz trauert, und die Augen sind lüßtern!

V i e r t e r A u f t r i t t .

(Zimmer der Ruth, Ruth liegt auf dem Bette, Drpah sitzt bei ihr.)

Ruth. Ich weiß nicht, war's ein Traum, oder sah ich ihn wirklich? Seine Engelgestalt schwebte mir vor, doch einen Augenblick nur, dann aber, war er nicht mehr! Und ein Engel muß er auch seyn; da er im Traume nur weilt, wachend aber entschwindet.

Drpah. Täusche doch dich selbst nicht! Ein Wesen von Fleisch und Blut ist's, wie wir! O, edle Gebieterinn! auch ich habe ja, mein Herz sagt es mir, den mir Besessenen gesehen; allein, ach! auch mein Engel flog, als hätte er Flügel, gleich dem Deinigen schnell davon.

Ruth. Wie, meine Traute! verstehe ich Dich recht, willst meine Nebenbuhlerin Du seyn? —

Drpah. Warum dich so ereifern? Kann meine Wahl ja Einen nur treffen!

Ruth. Und dieser Eine? Ist's auch der mit dem rabenschwarzen, gelockten Haaren? —

Drpah. Bei deinem Leben! meine Gebieterinn!

חַאֲר פָּנָיו כְּשֶׁמֶשׁ מְעוֹרֶת עֵין מִבֵּיטְהוּ ,
זֶה הַשָּׁנִי הַקָּמֵן אֲשֶׁר עֵינָיו אֶהְבֶּה שְׁמוֹרוֹת .

הספור החמישי .

חזר הטלך , (הטלך , מחלון וכליון ואהור .)

ס ל ד (אל מחלון וכליון .)

עֲבָרִים ! הַחֲר פָּנֵיכֶם יַעִיד , כִּי חֲכַמֵי־דָב אַתֶּם ,
וּמְדוּעַ פְּקוּדָתִי עַד־כָּל־נְכָרִי לֹא שְׁמַרְתֶּם ?
לְבַל־יָבֹאוּ בְּשַׁעַר הָעִיר הַזֹּאת בְּדֵי יַד־עַתִּי .

מחלון . עֵיפִים מְאֹד הָיִינוּ , לְנוּחַ בְּמַלּוֹן אֲמַרְנוּ .
הַטּוֹב הַרְאוֹת פָּנֵי הַמֶּלֶךְ בְּאַבְקֵי אֲשֶׁר בְּרַגְלֵינוּ ?

ס ל ד . מוֹכֵן בְּפִי עֲבָרֵי מַעֲנָה , מָרַם יָדַע שְׁאֵלְתִי ,
וְאִם אֲשַׁאלְכֶם עָלַי מַעֲשֵׂיכֶם , מֵהֵרַ מֵה־בְּפִיכֶם ?

מחלון . אֲנֹכִי רָפָא , לֹא נִמְצָא כְּמוֹנֵי בְּכָל־אֲרָצְכֶם ,
וְאִף אִם אֵין בְּיַד־נוּ מַעֲשֵׂה רְכוּשֵׁנוּ רַבָּתִי .

ס ל ד . שְׁמַעוּנִי ! הִדַּת נָתַן בְּכָל־מַמְשַׁלְתִּי וְלֹא יַעֲבֹר ,
עַד־כָּל־נְכָרִי הֵבֵא לְנוֹר בְּאֲרָצִי , וְאַחַר יַעֲבֹר ,
כָּל־רְכוּשָׁם בְּיַדִּי לְאוֹת עֲרֵבוֹן עָדִי צֵאתֶם וְהַשִּׁיבוֹתִי ,
מִיַּדִּי יִקְחוּ חֶקֶם , אוֹ אֲכָלִים עַל־שְׁלַחְנִי ,
בְּחֵרוֹ לְכֶם הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם , וְדַבֵּר הַשִּׁיבוֹנֵי :

ס ח ל ון (לכליון מן הצד .)

מָרַם נִצָּא נִבְחַר־לָנוּ הָיוֹת אֲכָלֵי שְׁלַחְנוּ ,
פִּיּוֹ הַכְּשִׁידוֹ לְתַת לָנוּ יַד דְּרָךְ אֶל־בְּנוֹתָיו .

den kenne ich nicht, sah ihn nicht einmal recht; kann man ihm ja nicht ins Gesicht, das wie die Sonne glänzt, sehen, ohne geblendet zu werden! Der Zweite ißt, der Kleine, dessen Augen nur Liebe sprühen.

F ü n f t e r A u f t r i t t.

(Zimmer des Königs, darin der König, Machlon Chilion und Chud.)

König (zu Machlon und Chilion.) Ebrder! nach Euerer Mienen zu urtheilen, seyd Ihr welse; so sagt mir denn, warum Ihr das Gesetz gegen Fremde nicht beobachtet, welches bestimmt, daß kein Fremder, ohne meine ausdrückliche Erlaubniß, in diese Stadt kommen soll?

Machlon. Wir waren müde von der Reise, darum dachten wir: besser wir ruhen erst im Wirthshause aus! Würde es sich überhaupt geziemt haben, mit bestaubten Füßen vor dem König zu erscheinen? —

König. Ich dachte es wohl, den Ebrdern fehles an passenden Antworten nicht; nun antworte mir auch schnell auf die Frage: was Euer Geschäft sey?

Machlon. Ich bin ein Arzt, wie wohl keiner hier zu Lande seyn dürfte; gesetzt aber auch, wir hätten kein Geschäft, so reicht unser Vermögen hin, uns zu ernähren!

König. Alles gut; allein, es gilt hier im Lande ein Gesetz, das nicht umgangen werden darf, daß alle Fremde, die sich hier zu Lande niederlassen wollen, ihr Vermögen, während des Aufenthalts, dem König ausliefern müssen, zum Unterpfande, daß sie friedlich gegen uns gesinnt sind. Ihren Unterhalt bekommen sie von mir, oder speisen auch wohl an meiner Tafel, auch Ihr könnt also wählen, welche Art Euch am meisten behage, und mich davon in Kenntniß setzen!

Machlon (bei Seite zu Chilion.) Die Antwort soll erfolgen, ehe wir noch hinausgehen, wir wählen es gewiß

תחת כסף נוציא פתלי זהב ממעונותיו,
(אל המלך) מי יבנה את שלחן המלך? יעשה כרצונו!

מלך. הסבתם לדבר, עבדי יפנו מקום הביתה.

אהוד (למלך) שכח המלך את ביתו הנתונה ביד המותח.

מלך. במותה ראש רופא אסירה, כי רופא אליל הוא.

מחלוק. ראשי תסיר אם לא ארפאנה תנהנא בידי!
אנכי אערבנה, תבקשנה אדון! מידי!

מלך. לך וקים דברך, ידעת חרני, תראהו.

הספור הששי.

בחדר רות. (רות שוכבת על מטתה וערפה אתה, ומחלוק בא.)

ערפה. ארוה מקרה רע הביאה הלום? צא מרם
תודע!

ביאסרתודע, באין מציל ראשה תודע,
כדת לבא לבת המלך אשר לא יקרא, שפך-דם.

מחלוק. המלך צוני לאמר: לך ורפא את-בתי,
ויראתי פן השרה ישנה, הרבתי לאמי.

ערפה. שמה שכבת הפחרת בך מפל-אדם.

מחלוק. היאורת שמחה בצלעי? הלמטררת ודונך
שמתני?

an seiner Tafel zu speisen! Zu seinem eignen Nachtheil hat er gesprochen; wir erhalten dadurch Gelegenheit zum Umgange mit seinen Töchtern, möglich, daß wir mit unserm wenigen Silber noch Goldschätze in seiner Wohnung fangen. (Zum König.) Unböflich wäre es, des Königs Tafel auszuschlagen — darum soll alles nach des Königs Gefallen geschehen!

König. Wohl gesprochen! Nun so werde ich auch meinen Dienern befehlen, die Zimmer in Bereitschaft zu setzen.

Ehud. Vergift mein König auch seine Tochter, die auf den Tod liegt?

König. Stirbt sie, so soll auch der Arzt sterben: weil er dann unwissend seyn muß!

Machlon. Ich wage meinen Kopf, vertraue sie mir an, ich heile sie gewiß!

König. So gehe, erfülle dein Versprechen; aber hüte dich vor meinem Zorn!

Sechster Auftritt.

Zimmer der Ruth. (Ruth liegt auf dem Bette, Drpah sitzt dabei. Machlon tritt ein.)

Drpah. Welch böses Geschick führte dich hieher? Fort, ehe ein Anderer dich sieht! denn so es bekannt wird, du seyest hier gewesen, mußt du es mit dem Kopfe büßen! Unwiederruflich fest steht das Gesetz: wer ungerufen vor des Königs Tochter kommt, ist des Todes!

Machlon. Ich bin auf des Königs Befehl da; gehe, sprach er, und heile meine Tochter! Leise ging ich nur deswegen, weil ich glaubte, sie schlafe!

Drpah. Nun, so gehe hin, dort liegt die, welche unter allen Menschen dich erkoren!

Machlon. Ist's Recht, daß Du meines Unglücks

בִּי הַתְּעַלְלֵת בִּי לֵאמֹר: בֵּת הַמֶּלֶךְ תֵּאָהֱבֵנִי?

רוּת (מִדְּבַרְת כְּבַחֲלוֹם.)

אָמַרְתִּי אִישָׁנָה, פֶּן יִרְאֶה־לִּי כְּבָרָאשׁוּנָה!
עֲבְרִי! עֲבְרִי! אֵיךְ תִּעְרַב שְׁנָתִי בְּלַעְדֶּיךָ?
חַיִּיקָה, אִם אָמוּת לֹא נִפְלְתִי בִּי אִם בְּיָדֶיךָ.
בְּלַעְדֶּיךָ אֵין לִי מְנוּחַ גַּם בִּי אִישָׁנָה.

עֲרַפָּה • (לְמַחֲלוֹן) • הֲאֵזֶנְתְּ? חֲלוֹמָה יַעֲיֵד מִרֵּד-בְּלִבָּהּ
הַיּוֹתָה עֵרָה •

מַחֲלוֹן • כָּשָׁל כְּחָה מִסָּנֵל חֲלוֹמוֹת, מִזְבֵּלָה בִּי
תַעֲרָה •

(מַחֲלוֹן מִמַּשֵׁשׁ בְּדַפֵּק רוּת, וְרוּת אֹחֲזוֹתוֹ בִּידוֹ) •

רוּת • הֵאֵח! אַחֲזֵתֶיךָ לֹא אֲרַפֶּךָ, עוֹד בְּלִתְעוֹבְנִי!
(פִּתְחָה עֵינֶיהָ) • מִצָּאֵתֶיךָ! פִּתְחֵה־פִּיקָה! מוֹצֵא שְׁפָתֶיךָ לְרוּחֹתִי,
מָה-עַל-שְׁפָתֶיךָ בִּי נְעוֹת? דְּבַר צָרִי לְהוֹתִי?
הֵאֵם לֹא חִפְצָתְּ בִּי בִּי תְרוֹם, אִו תִּכְחַנְנִי?

מַחֲלוֹן • בִּי יִרְאֵתִי לֵאמֹר: דְּבַקָּה גִפְשִׁי בְּךָ בֵּת הַמֶּלֶךְ!
בֵּת מֶלֶךְ אַתְּ וְאַנְכִי גַבְרִי הַמוֹנִי וְחֶדְךָ •

רוּת • (מִשְׁחֶקֶת) • צְדָקָתְּ בִּי צְחָקָתְּ, כִּיגוּ וְאֵין נֶפֶשׁ, אֶהְבֶּה
בְּלִי תִקְוָה,

אֵיךְ לְאֶהְבֶּתְךָ אוֹחִילָה? מַה-תִּקְוֹתִי, מַה-שֹּׁבְרִי?
בִּי בֵּת מֶלֶךְ כְּמוֹשׁ אַתְּ, וְאַנְכִי אִישׁ גַּבְרִי וְעֲבְרִי,
אֵיךְ הַמְקַרָּה תוֹחֵלֶת הַשְּׂקִי נֶפֶשׁ, שֹׁבֵר אֶהְבֶּה,
בְּמַקְרָה אָמַר אָבִיךָ כְּמִתְנַבֵּא, לְרַפְּאֵךְ אֵין זולָתִי •

dich freuest? mich zum Ziele deines Muthwill's setzest? Daß du meiner spottest und sprichst: des Königs Tochter liebe mich!

Ruth. (Wie im Traume.) Ich dachte, wenn ich schlafe, würde er mir wie gewöhnlich im Traume erscheinen! Ach, Ebräer! ohne dich ist auch der Schlaf unausstehlich! Ja, sterbe ich, so kannst nur Du die Ursache meines Todes seyn! Ohne dich habe ich weder schlafend noch wachend Ruh!

Drpab. Nun, hörst Du es? An dem was sie im Traume spricht, erkenne was wachend sie denkt!

Machlon. Dergleichen Träume greifen ihre schwachen Nerven zu sehr an; besser man weckt sie!

(Er geht hin, fühlt ihr den Puls, Ruth ergreift seine Hand.)

Ruth. Ha! nun halte ich dich fest; lasse dich nicht wieder los, du sollst sobald nicht entkommen! (sie thut die Augen auf) Ja, ich habe dich gefunden! Nun sprich doch, wenns auch ein Wort nur ist, zu meinem Troste! Was bewegen deine Lippen sich? Sprich deutlich doch, es wird Balsam für meine Wunde seyn! Du schweigst? Warum? Liebst du mich nicht? oder eine Probe nur?

Machlon. Wenn ich schwieg, geschah es aus Furcht. Wie dürftest ich's wagen zu sagen, wie sehr meine Seele an dir hänge? Du eine Königs-Tochter, und ich ein Wanderer nur von gemeinem Blut entsprossen! (Ruth lacht.) Du lachst? ja und das mit Recht! Liebe ohne Hoffnung gleicht einem Körper ohne Seele! Welche Hoffnung, welche Aussicht könnte mich auch berechtigen, Liebe von dir zu erwarten? Du eine Prinzessin, — und Anbeterin des Chemosch — ich ein Unbekannter — und Ebräer! — Doch, auch auf Zufall, auf Gegenliebe stützt der Liebende seine Hoffnung, und Zufall ist's, daß Dein Vater wie mit prophetischem Geiste zu mir sprach: nur Du, sein

בְּאֵין חֲדָי אֶהְבֶּה בְּרִיאָה אֶת , תִּהְיֶה לְצוּר יִשׁוּעָתִי !
 אֲמַנֶּם אִם בְּעֵינֶיךָ טוֹב אָנִי , אֲבִיךָ יִתְעַבְנִי ;
 לְכֵן טוֹב לְהִתְיַעַץ , שְׁמַעִי גֵּאֲעֲצָתִי הַנְּבוּנָה ,
 אֲךֶּה בְּמַרְמָה וּבְעֶרְמָה תִּקְוֶת אֶהְבֶּה תִּצְלִיחַ ,
 גַּם אֶת תַּעֲרִימֵי וְתַחֲלֵי מָאֵד , אֲךֶּה לְעֵינֵינוּ ,
 אֶל־תֵּאכְלֵי וְאֶל־תִּשְׁתֵּי וְעַל־מִשְׁתֶּךָ אֶדְ־תִרְנִיעִי ,
 בְּדַבְּרֶךָ תִּמְאָסִי בַחֲיִיךָ , אֲךֶּה עַד־יוֹם מוֹתֶךָ תִּפְנִיעִי ,
 וְכִי יָבֹא אֲבִיךָ לְבַקְרֶךָ , הִיִּי כַּאֲשֶׁה מִשְׁתַּנְּעָה ,
 יִדְעַתְּ נִכְמְרוּ רַחֲמֵי אָב לְהַצִּיל זֶרְעוֹ מִמָּוֶת ,
 לָתֵת לָהֶם שְׂאֵלָתָם , אֲךֶּה־כִּי בְּעֵינָיו נִתְעַבַּת ,
 וְגַם אֲנֹכִי הַשּׁוֹת אֶת־לִבּוֹ אֲדַעָה •

הספור השביעי

(סלד ומחלון)

סלד • בְּקִרְתָּ אֶת־בֵּיתִי , גַּם יָלַל תִּנְכַּל הַצִּלָּה ?

סחלון • הַנְּנִי בִידֶךָ , מְלֶכֶה הַיְּבֵה רֵאשִׁי בְּנִלְלָה ,
 רַפְאוֹת תַּעֲלֶה אֵין לָהּ , מִבֵּין הַחַיִּים נִגְזְרָה •

סלד • תִּכְלִית בְּל־חֲכָמָה הִיגִיעָה , פֶּן תִּמְצָא עוֹד
 רַפּוּאָה ,

תִּקְוֶת כָּל־דָּבָר אֵין לִיאֵשׁ , לְחַרוּצִים הִיִּשׁוּעָה ,
 וְכִי תִרְפָּאָנָה תְּהִי הוּא חֲלָף מִשְׁפָּרְתֶּךָ לָךְ תִּשׁוּרָה ,
 אֲךֶּה כִּי אֲמַרְתִּי אֶל־שׁוֹר־הַצָּבֵא אֶהוּד תִּאֲרֶשָׁה ,
 בֵּיתִי תַחֲיָה אֲמַרְתִּי וְלֹא בֵיתִי הִמָּתָה ,

Anderer kann sie heilen! Wohlan denn! Du bist liebeskrank, sonst fehlt, Gott sei Dank, dir nichts! — Allein was hilft's? empfindest Du auch Liebe für mich, Dein Vater würde sie verwerfen; daher müssen wir genau überlegen, was zu thun sey! Mein Rath ist dieser: Du wirst wissen, daß Liebe oft durch List nur ihren Zweck erreicht; darum mußt auch Du zur List Deine Zuflucht nehmen! Stelle dich krank, iß und trinke nichts, sey unruhig im Bette, deine Reden seyn nur Verachtung des Lebens, Herbeiwünschung des Todes; kommt dein Vater dich besuchen, so stellst Du Dich wahnsinnig; Du weißt, leicht ist eines Vaters Zärtlichkeit rege, gilt's, ein Kind vom Tode zu retten; er erfüllt deine Wünsche, und betreffe es auch etwas, das ihm verwerflich scheint; und dann wird's ein Leichtes mir seyn, durch meine Erfahrung ihm eine Brille aufzusetzen.

Siebenter Auftritt.

(Zimmer des Königs, König, Machlon.)

König. Nun! hast du meine Tochter besucht, wirst Du sie retten können?

Machlon. Ach! ich fürchte, ich habe es um meinen Kopf unternommen! Ich sehe keine Hilfe für sie, sie ist unter Lebendige nicht mehr zu zählen!

König. Emsiges Streben führet zum Zweck! Biete also deine Kunst auf, vielleicht ist Rettung noch! Man muß sogleich die Hoffnung nicht aufgeben; ernstes Nachdenken, kann vielleicht noch retten; und gelingt's dir, sie zu heilen; so soll sie — Dein seyn — Dein zur Belohnung Deiner Mühe! Zwar habe ich sie mit meinem königlichen Worte dem Feldherrn Ebud versprochen; allein nur die lebendige Tochter, nicht die todte konnte ich ihm

לִבְנֵי הַתְּאֵמִץ, אֶל־תִּתְיָאֵשׁ, וְדַע אֲשֶׁר לָךְ תְּמוּדָה.

הַסְּפֹר הַשְּׁמִינִי.

חֹדֶר נַעֲמִי, (נַעֲמִי וּכְלִיּוֹן וּמַחְלוֹן בְּאִים.)

נַעֲמִי (אֵל כְּלִיּוֹן.)

צִמְתַּתְּנִי הַדְּאָנָה בְּאַחֲרָךְ אֶצֶל הַבְּדִיעֵל,
עוֹלֵל עֲלִילוֹת אֵין קִץ, מִצֵּא שְׂמִיץ בְּלֵב כָּל־תָּם מְעַל.

מַחְלוֹן. אֵל תִּדְאָגִי, כִּי בְתוֹ בְּדַתִּי הַתְּבִשְׂרָה.

נַעֲמִי. תּוֹרַת מֹשֶׁה בְּמוֹאָב מִמֶּאֱנָת, אֶרְתַּחֲטָא שְׁנִית!

מַחְלוֹן. עַל־מוֹאָב צוֹתֶרָה וְלֹא מוֹאָבִית, עֲמוֹן וְלֹא
עֲמוֹנִית.

כְּלִיּוֹן. יוֹדַע הַמֶּלֶךְ זֹאת, מִיְדוֹ הִיא לָךְ נְתוּנָה?
אֶת־פִּלֵּא אֵיךְ יִכְלֶת פְּתוֹת אֶת־לֵב הַרְשָׁע?

מַחְלוֹן. מַדּוּעַ תִּתְפִּילֵּא, הֵישׁ לַעֲרֻמָּה כְּד־דָּבָר קִשְׁת
בְּאֵין עֲרֻמָּה חֲכָמָה אֵין, בְּדִי מַרְמָה מֶה־הַתְּכַנְנָה?

הַסְּפֹר הַתְּשִׁיעִי.

חֹדֶר רוּת, (רוּת, עֲרֻפָה, מַחְלוֹן וּכְלִיּוֹן בְּאִים.)

מַחְלוֹן (אֲחוֹ רוּת בִּידָה וְאִמֵּר.)

בְּבַת עֵינָיו הִפְּיִי גַּא אֲוֹנָךְ לְשִׁמְעַע בְּשִׂרָה,
אוֹ חוֹדִי גַּא, מֶה־מֶאֱכִיךְ נִתְּנָלִי לְתִשׁוּרָה?

רוּת. אֵיכָה אֲדַעָה, מִחֲמַד גִּפְשִׁי! הֲגַם רוּת פִּנְכִּיָּאָה?

מַחְלוֹן. לֵב אָדָם מִתְּנַבֵּא קְרוֹזָתוֹ מִרְגַם תְּכַאֲנָה.

versprechen; darum muthig aus Werk, nicht verzweifelt!
die große Belohnung ist es wohl werth!

Achter Auftritt.

(Zimmer Naomis. Naomi, Chilion, Machlon treten ein.)

Naomi. Deinet langes Ausbleiben bei dem Nichts-
würdigen hat mich in große Angst gesetzt. Ist ja falsche
Beschuldigung aufzubürden, auch den Unschuldigen anzu-
hängen sein ganzes Streben.

Machlon. Du kannst dieserhalb außer Sorge seyn,
denn, wisse, daß seine Tochter meine Braut ist.

Naomi. Sie deine Braut? — Ach! zieh dir keine
Sünde zu, das Gesetz verbietet die Verbindung mit ei-
nem Moabiten.

Machlon. Ja wohl! mit einem Moabiten, nicht
aber mit einer Moabitinn.

Chilion. Alles gut: aber weiß es der König auch?
Erhältst du aus seinen Händen sie? Dann muß es durch
ein Wunder geschehen seyn; was sonst könnte dieses ver-
stocckte Herz dazu bewegen!

Machlon. Warum stannst du so? Ist der List wohl
etwas unmöglich? Ja, Weisheit und Vernunft würden
zu nichts nützen, wäre die List nicht dabei.

Neunter Auftritt.

(Zimmer der Ruth. Ruth, Orpah, Machlon und Chilion treten ein.)

Machlon. Du mein Augenbild! gönne mir Dein
Ohr, eine gute Nachricht zu hören; oder besser, rathe,
was ich von deinem Vater zum Geschenk erhalten?

Ruth. Woher soll ich's wissen? mein Lieber! Ist
Weissagungskraft mir verlehnen?

Machlon. Das Herz besitzt diese Kraft, es ahndet
gewöhnlich voraus, was den Menschen treffen soll!

רות • אם אני אגיד התשורה אֶחָנָבָא, שָׁפְתַי תִּרְנָח •

מחלון (מחבקה)

הן שלי את! שלי! עד עת הפרידה כי באה!

רות • בָּרוּךְ אָבִי כְּלִי-תוֹדוֹת, נָתַנְנִי לָךְ מוֹרְשָׁה •

ערפה (לכליון העומר מרחוק)

ואתה תתבודד? נשבעת מהביט פני אשה?

כליון הן נכאשה כדאשה בעיני למן היום ראיתך •

ערפה • נָשָׂה וְאַתָּן לָךְ אוֹת, כִּי כִּאֲסֹתִי בְּכָל-נֶבֶר,

אָתָּךְ אֶתְנַהֵל בְּחַיִּי וְאַתָּךְ אֶרְדֶּה אֶל-קֶבֶר • (מתחבקים)

כליון • עַד הַשָּׁמַיִם!

ערפה • דִּבַּט כְּמוֹשׁ! עַד מִן בְּמוֹתֶיךָ!

הספור העשירי •

חדר הסלך (סריס בא) •

סריס • שְׁתֵּי נְעֻזוֹת מְעַלְפוֹת מִבְּקָשׁוֹת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ
לְרֹאוֹת •

מלך • תִּכְאֲנֶה! מִרְאֵהוֹן רָע, עַד-בֶּן מְעַלְפוֹת בָּאוֹת •

נערה • הַשְׁתַּחֲוִייתִי, אֲדוֹן הָאָרֶץ! אֱלֹהִים יְבָרֶךְ אוֹתָךְ!
הַיִּטֵּב נָא לְשִׁמְעַע, וְחַנְּנִי לְתֵת שְׂאֵלְתִי,
אֲמִי חֲקָה הִיא זֶה יוֹמִים, מוֹתָה יִרְאֵתִי,
כִּי כָל-דֹּקְחֵי מְרֻקַּחַת הִתְיַאֲשׁוּ לְאִם אִמְתָּךְ,
וּבְבִיתָךְ אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ! רַבָּא מִפְּלִיא בְּלֹאוֹת •

Rutb. Wenn ich diesem Propheten glauben soll, so müßte ich das Geschenk seyn!

(Machlon sie umarmend)

Ja, mein bist du! mein, bis die Zeit da ist, daß der Tod uns trennt!

Rutb. Dank dem Urheber der Schöpfung, der mich Dir zu Theil werden ließ!

Drpah (zu Chilion.) Und du willst ein Hagestolz bleiben? Hält ein Eid Dich ab, einer Frau ins Gesicht zu schauen?

Chilion. Das nicht; aber verächtlich scheint jedes Frauenzimmer mir doch, seitdem ich — Dich sah.

Drpah. Komm denn, empfang von mir den Beweis, daß ich, außer Dir, jeden Mann verwerfe! Mit Dir wünsche ich durch das Leben, mit Dir zum Grabe zu wallen! (sie umarmen sich.)

Chilion. Gott sey Zeuge!

Drpah. Schau her Chemosch, sey Zeuge in deiner Höhe.

Zehnter Auftritt.

(Zimmer des Königs.) Diener tritt ein.

Zwei in Mäntel dicht verhüllte Mädchen wünschen Audienz beim König!

König. Laß sie kommen! vermuthlich wollen sie unter der Verkappung ihre Mißgestalten bergen!

Mädchen. Ich verbeuge mich ehrerbietig vor meinem Landesherrn; Gott segne Dich! O, wolltest Du mich gütigst hören, mir aus Gnade meinen Wunsch zu gewähren; er betrifft meine Mutter, die seit einigen Tagen krank ist, krank bis auf den Tod. Alle, die je eine Arznei bereitet haben, haben die Mutter deiner Magd aufgegeben; nun höre ich, daß ein Arzt an Deiner Tochter außerordent-

עָשָׂר יְדוּת לֹא מֵעַל-כָּל-חֲכָמִים יִדְעֵי רְפוּאוֹת,
כִּי גַם בְּתֵהָ, אֲרוֹן! רָפָא, מִן הַמָּוֶת בְּרָה •

מ ל ד • שִׁקְר עָנּוּ בְךָ, מִרְפוּאָתֶה עוֹד לֹא בְשָׂרוֹנֵי •

רוֹת (מסירה צעופה •)

לְבִשְׂרֶךָ אָנִי! בָּאתִי, כִּי נִרְפָּאתִי, הִנְנִי!
אֶף הָעֵבְרִי הִצִּיל מִמּוֹת בְּתֵהָ הַיְחִידָה •

מ ל ד • שִׂמַּח שִׂמַּחְתָּנִי, בְּתִי, אֲשֶׁר לֹא דְמִיתִי,
לְרֹאוֹתֶךָ בְּתִי! לֹא פָלַגְתִּי וְהִנֵּה רָאִיתִי,
גַּם נוֹדַע לִי חֲכַמַת הָעֵבְרִי תָבוּ כָל-חֲכָמִים,
דָּבַן בְּתִי, מִפְּנֵי נִעְרָכָה,
מִשְׁבָּרְתוֹ בְּכָל-זֶהב אֵין הִי שְׁלֵם, תְּהִי לֹא בְרָכָה!
אֲחַלָּה תִבְחָרִי בְּבַחֲרֹתִי, גַּם בְּעֵינֶיךָ יִרְחַם!
עוֹד הַיּוֹם תְּהִי לִי לְאִשָּׁה וְאַשְׁלֵם אֶת-דְּגָרִי,
מָרַם תָּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ אֶת-מַחְלוֹן תִּקְשְׂרִי, (אל הסרס),
מִהָרוּ הָרָפָא כָּל-יְתֻמָּהֵם לְבֵא הִנֵּה •

רוֹת • אָנִי יוֹדַע כִּי אָנֹכִי בֵּת כְּמוֹשׁ, וְהוּא עֵבְרִי ?

מ ל ד • כְּבָנִי כְּמוֹשׁ נִבְרָים, גַּם הָעֵבְרִים, אֵל-נָא תְּגוֹרִי,
וְכָל-אֲשֶׁר תַּחֲפִצִי מִמֶּנִּי אֲשַׁדִּי-נָא וְאַתְנָה •

רוֹת • כִּי אֲשַׁאלָה אֲשַׁאֵל בֵּת פְּלָגֶשׁ אָבִי לְרַעִיתִי,
כִּי הִרְגַּלְתִּי אֶתֶּה, בְּחָלָה גִפְשִׁי בְּהַשְׁתַּנּוֹתִי •

מ ל ד • (לערפה •)

מֵעַתָּה תִשְׁרָתִי אֶת-בְּתִי, מִצֹּתָה תִשְׁמָרִי,

liche Wunder gethan; ein Arzt der zehn mal so viel, als selbst die geschicktesten Aerzte versteht, habe Deine Tochter geheilt, ja sie dem Tode entrissen!

König. Man hat fälschlich Dir berichtet, noch ist ihre Genesung mir nicht angezeigt!

Ruth (wirft den Schleier ab.) Nun, Vater, ich selbst komme, Dir meine Genesung anzukündigen! Ja, der Ebräer hat Deine einzige Tochter vom Tode gerettet!

König. Ha! wie überraschend erfreuet hast Du mich, meine Tochter! welch unerwartete Freude ward mir! Ja, meine Tochter! ich glaubte, ich werde Dich nie wieder sehen! Aber nun sehe ich auch, nun erkenne ich, daß dieser Ebräer, auch den Weisesten an Geschicklichkeit übertrifft! darum sollst du, meine Tochter! die Du mir werther noch als alle Schätze bist, ihm, dem alle Schätze nicht lobnen können, zur Belohnung werden! O, möchtest Du meine Wahl billigen! Möchte er doch auch bei Dir Gnade finden! dann sollst Du, um mein Versprechen zu erfüllen, noch heute seine Ehefrau, ja, ehe noch die Sonne untergehet, mit ihm ehelich verbunden werden! (Zum Diener) Rufe den Arzt, laß unge säumt ihn herkommen!

Ruth. Aber hat mein Vater auch bedacht, daß ich Anbeterin des Chemosch bin, er aber ein Ebräer ist?

König. Die Ebräer sind so gut Menschen, als die Anbeter des Chemosch, laß Dich dieses doch nicht abhalten; dafür kannst Du aber auch von mir fordern, was Du willst, alles soll Dir gewährt werden!

Ruth. Wenn ich etwas bitten dürfte; so würde ich mir die Tochter der Nebenfrau meines Vaters zum Kammermädchen erbitten; von Jugend auf an sie gewöhnt, würde Veränderung mich sehr schmerzen!

König (zu Drpah.) Von jetzt an bist du meiner

ערפה • אשמך הפקודה, בכל לבבי אשרת את שרתי •

רות • (אל ערפה) • לא לשרתי שאלתיה, כי אם חכרתי

תהי, אחותי •

סריס • (בא) •

העברים באו, הנם עומדים בחדר המסדרה !

מלך • (כחרי) • מדוע אחרתם ? צא מהר אויל ! הכי אם

הנה (סריס יוצא) •

הבסיל ממר לשולחיו, גם פי דעתו ורוחו נאמנה • (עברים באים)

מחלון, ליום טוב נקראתי, ברוך מרפא בתה היקרה !

כליון • ברוך מלכי קאל המרפא מרה פלחולים,

תרפאה את ירע ורעה, בשתי ימי עלים !

נעמי • ברוך אדני ! בהיום תוסיף עוד לשמע בשורה !

מלך • גש מחלון אלי, נשי גם את, בתי ! ושמעני !

מחלון ורות • נכרעה לפניה, לשמע פקודתה הנינו !

מלך • האזינו אמרתי ! בצר ענבים ישטה ינו,

נצר תאנה אכל פריה, למוצאה תהי האבדה,

ויען כי אתה מחלון השיבות האבדה,

לה תהי תשורה ! ברכת כמוש עליכם, הסדו וחנו •

מחלון • יברכה אלהים ! העשה שמים וארץ •

רות • ששון ושמחה בארמנותיך, אין צוחה ואין פרץ !

Tochter Dienerinn, mußt nun ihren Befehlen gehorchen!

Drpah. Ich werde diesem Befehle genau nachleben; und meiner Gebieterinn mit aller Aufmerksamkeit dienen!

Ruth. Nicht mir zu dienen, habe ich Dich verlangt, nein, Du sollst meine Gesellschafterinn, ja Schwester sollst Du mir seyn! (Diener tritt ein.)

Die Ebräer sind da, sie warten im Vorgemache!

König. (böse) Warum läßt du sie warten? Geschwind fort, laß sie hereinkommen! (Diener ab) Ach! ein Thor verursacht dem, der ihn schickt, nur Verdruß! Nichts richtet nach Wunsch er aus! (Ebräer treten ein.)

Machlon. Vermuthlich bin ich zu einem Fest eingeladen; Dank sei Gott, der Deine Tochter geheilt!

Chilion. Gesegnet sei mein König von Gott, der den Kranken Hilfe sendet! Mögest Du es noch sehen, wie ihre Kindes Kinder gleich Olivenbäumen aufwachsen!

Naomi. Sey gegrüßt, mein Herr! Mögen Dir wie heute, auch ferner frohe Bottschaften verkündet werden!

König. Tritt her! Machlon! auch Du, meine Tochter! komme her, stelle Dich neben uns!

Machlon und Ruth. Kniend erwarten wir Deine Befehle, bereit, sie auszuführen!

König. Bernehmet meinen Befehl! Wer Trauben preßt, mag auch den Wein trinken. Wer Feigenbäume pflegt, genießt die Frucht; aber auch wer etwas findet hat Anspruch darauf! Da Du Machlon nun, was bereits als verloren betrachtet wurde, wieder gegeben; so soll das Wiedergegebene auch Dir gehören! Chemosch's Segen, seine Gnade und Gunst ruhe auf Euch!

Machlon. Der Schöpfer des Himmels und der Erde segne Dich!

Ruth. Möge in Deinem Pallast nur Freude und Bonne, nie Jammertöne gehört werden!

- ערפה • אל-גורל הנבירה שני האמה תקהינה •
- רות • שמעתי גם הבנתי, אחי אישי! לא-כן אתוהי ?
(רות מחזיקה את ערפה ומליכרה אל כליון)
- הא לך, אחי! קחי מזרי את-אשר לך הכינותי •
- כליון • הישבי בשמים הביטה נמולה פקוד גא •

משוררים:

• סחלוון • (מחבק את רות)

- מתוקה אהבה! חבק ארובה •
(כלם)
- מנפת מתוקה •
רות • בחיק האהוב, מה-נעמת אהבה!
- מנפת מתוקה •
(כלם)
- סלך • לבחור ולבתולה! דקון, יין •
- מנפת מתוקה •
(כלם)
- נעמי • אשרי טעם במטעמך אהבה!
- מנפת מתוקה •
(כלם)
- ערפה • מילדת כל-ענג את אהבה!
- מנפת מתוקה •
(כלם)
- כליון • בלעדך ששון ושמחה אין •
- מנפת מתוקה •
(כלם)

הספור האחד עשר •

חצר בית המלך • (אהוד וסריס •)

אהוד • מה קול המחונגים באוני היום מבית המלך ?

Drpah. Das Loos der Gebieterinn macht der
Magd den Mund wässerig!

Ruth. Ich hab es wohl gehört, und ich glaube
auch verstanden, Du melst meines Mannes Bruder,
nicht wahr Schwester!

(Ruth faßt Drpah beim Arm, und führet sie zu Chilion.)

Hier, Bruder! nimm von mir, was ich für Dich besitz.

Chilion. Möge, der oben im Himmel thronet,
es Dir vergelten! (Sie singen.)

(Machlon umarmt Ruth.)

Kann die Geliebte man umarmen; dann schmeckt die
Liebe erst süß.

Chor. Angenehmer als Honigseim.

Ruth. Im Arm des Geliebten, o, wie ange-
nehm bist du Liebe!

Chor. Angenehmer als Honigseim.

König. Für den Jüngling und die Jungfrau! doch
für den Alten ist der Wein

Chor. Angenehmer als Honigseim.

Naomi. Glücklich, wer im vollen Maaß die Lie-
be genießt!

Chor. Angenehmer als Honigseim.

Drpah. Die Quelle alles Vergnügens bist Du, Liebe!

Chor. Angenehmer als Honigseim.

Chilion. Ohne Dich ist Freude und Wonne
nichts, du bist

Chor. Angenehmer als Honigseim.

F i f t e r A u f t r i t t.

(Vorhof im Schlosse. Chud, Diener.)

Chud. Was bedeutet das Gejubil, das ich im
königlichen Schlosse höre?

סריס • המלך חגג חפת בתו את בן-אלימלך •

אהוד • כסיד! העל-פני תשקר, לדבר עד-המלך סרה!
בת המלך לי מיעדה, ואיך למחלון יתגנה?

סריס • צו ואקרא לה אד-המלך, בעיניה תראנה •

אהוד • חדל בד-אתראה פני המלך, בעוד אפי הרה,
לב המלך בדונג, כד-איש יטהו פרצונו,
לכל-אשר יחפוץ יטה לבו, כהטות רעה צאנו,
ולמה עליו אחרה, אה מרמת מחלון אנקמה,
ואתה אם יש לבה כלבי תנה ידה לעורגני!

סריס (נוהן כפו •)

הא לה ידי! לנקום בעברי כמותה במוגי •

אהוד • רארה אף כי אין איש בינינו, כמוש מבט
כמועונו שמה •

הספור השנים עשר •

היכל המלך, (מלך, מחלון, אהוד וסריס •)

מלך (אל מחלון •)

מדוע לא ראיתי את-אחיה זה ימים?

מחלון • מתמול שלשום נפל למשכב מן כאב הימים!

מלך • כאב הימים שלוח מות הוא, מחלה רעה •

מחלון • מרקחותי מלאכי חיים הם, המות ירדפו •

מלך • בני, בני! גם הרפאים ביד המות יאספו •

Diener. Der König feiert die Hochzeit seiner Tochter mit Machlon, dem Sohne Elimelechs!

Ehud. Thor! glaubst Du mir was vorlügen? so ungeschweht den König verläumden zu können! Des Königs Tochter ist mir vom König selbst versprochen, wie sollte er sie nun dem Machlon geben? —

Diener. Ich spreche Wahrheit! Doch befehl, daß ich Dich beim König melde, so kannst Du's selbst hören!

Ehud. Vor dem König erscheinen? Nein, das will ich nicht; um so weniger, da ich jetzt zornig bin; ich glaub's! Der König ist etwas wankelmüthig, jeder kann nach Gefallen ihn stimmen; Wer nur Lust hat, kann seinen Willen meistern, wie der Hirt die Heerde; ihm zürnen wäre Unrecht; nein, an Machlon will ich mich seiner Schlaubeit wegen rächen. Nun, denkst Du hierüber wie ich: so biete mir Deine Hand!

Diener. Hier, meine Hand! An dem Ebräer Rache zu nehmen, denke ich wie Du!

Ehud. Hiermit hast Du Dich verpflichtet, und ist auch kein Zeuge da, Chemosch siehet's von seiner Höhe!

Z w ö l f t e r A u f t r i t t .

Königliches Schloß. (König, Machlon, Ehud und Diener.)

König (zu Machlon.) Warum habe ich Deinen Bruder nun schon in zwei Tagen nicht gesehen? —

Machlon. Weil er schon seit vorgestern das Bett hütet; ach, er leidet sehr an Darmkrämpfen!

König. An Darmkrämpfen? Ach! das ist eine gefährliche Krankheit, oft auch der Vorbothe des Todes!

Machlon. Sey außer Sorgen! Meine Arznei, verschoncht, wie der Engel des Lebens, den Tod!

König. Nicht so zuversichtlich gesprochen, mein Sohn! Die Aerzte selbst werden vom Tode hingerafft!

גַּם יְדֵי הַרְפָּאִים תִּרְפְּנָה, הַפְּקֹדָה כִּי בָּאָה!

הַסְּפֹר הַשְּׁלֵשָׁה עֶשֶׂר.

אוֹלָם הַחִיכֹל • (אֶהוּד וּסְרִיס).

אֶהוּד • שָׁמַעְתָּ, כִּי בָּאָה הָעֵת לְנִקּוּם מֵאֵיבָנֵינוּ;
אֶךְ שִׁים־נָא יָדְךָ עַל־פִּי, הַכִּתֵּר אֲשֶׁר בִּינֵינוּ,
כְּבוֹאֶךָ הַחֲדָרָה, תִּשְׁפּוֹךְ סֵם הַמּוֹת בְּצַנְצָנֶת,
כִּי יִדְעֵתִי אֶת־מַחְלוֹן, מְרַקְחָתוֹ טָעַם יִטְעַמְנָה,
לְדַעַת כַּחזֹּתֶיךָ מָרָם לְהִלָּה יִתְנַנֶּה,
וְאֶדְתִּירָא כִּי כִי הָעֵזֶן, וְאֶתָּה אֶךְ הַמִּשְׁעָנֶת,

סְרִיס • וַיְמוֹתוּ שְׁנֵיהֶם, יַחְדָּו נִשְׁלַחֵם מֵעַל־פְּנֵינוּ!

אֶהוּד • וְכִי תִשְׁלַח־יָדְךָ גַּם בְּעַגְלוֹן הַיָּמִיב תִּמְיֵב לְשִׁנֵּינוּ,
גַּם לִי גַם לְךָ עֶשֶׂר גַּם כְּבוֹד גְּדוֹל תּוֹרִישׁ;
רְאֵה עֲבָדְתָּ אוֹתוֹ מֵעוֹדָה עַד שִׁבְתָּהּ,
מִה־נִּמְלָךְ; כִּי בָא הָעֵת יְהִי־לָךְ עֶבֶד לְשִׁרְתָּהּ,
וַיְהִי אַחֲרָי מוֹת הָרָשָׁע, אֲשִׁימָה שִׁמְר לְרֹאשֵׁי,
כִּי־מִי יַעֲצֹר בְּעַם אַחֲרָיו? אֵין אִישׁ זֹלָתִי!
הֲלֹא־אֲשֶׁר צָבָא אָנֹכִי, וְכָל־הַחֵיל אֲנִישֵׁי בְרִיתִי,
רְאֵה טוֹבָה וְרַעְתָּהּ בְּיָדְךָ, לְקַח טוֹב הַשָּׂה!

סְרִיס • שָׂר! יִרְאֵתִי לְבַטָּח עַל־אֲמוֹנֶת שִׁפְטִים וְשָׂר

בְּסִמְךָ רִנְגִי הַלְבִי יִהְיֶה עַל־קוֹצִים וּסְרִיס •

Nichts vermag der Arzte Kunst gegen des Schicksals Bestimmung.

Dreizehnter Auftritt.

(Halle des Schlosses. Ehub, ein Diener.)

Ehub. Hast Du's gehört? jetzt ist die gelegenste Zeit, Rache an unserm Feind zu üben! doch verschwiegen mußt Du seyn, daß ja Niemand erfahre, was zwischen uns vorgefallen! Sobald Du in Chillions Zimmer bist, mischst Du dieses Gift unter die Arzney; ich weiß, daß Machlon immer die Arzney kostet, ehe er sie dem Kranken gibt, um zu wissen, ob sie auch kräftig genug sey! Der Sünde wegen brauchst Du es nicht zu unterlassen, ich trage ja die Schuld, Du bist das Mittel nur!

Diener. Gut berechnet, so sterben sie beide, so schaffen wir beide auf einmal aus dem Wege!

Ehub. Richtig, und wolltest Du auch Eglon aus dem Wege schaffen, Du würdest uns beiden wohl thun; unermesslicher Reichthum, und Ehrenstellen würden uns dann zu Theil werden! Bedenke einmal, Du hast ihm ja von Jugend auf bis ins Greisenalter gedient, welche Belohnung hast Du aufzuweisen? Gelingts aber: so sollen Dir Diener aufwarten! denn gleich nach dem Tode des Tyrannen, sollst Du mein Kammerherr seyn! Ich werde ihm doch wohl in der Regierung folgen, denn wer sonst sollte es? Ich bin General, die ganze Armee ist mir zugethan! Merkst Du's nun, Glück und Unglück hast Du selbst in Händen, befördere das, was Glück Dir bringt!

Diener. Ich fürchte, Herr! Sich auf die Treue der Großen verlassen, ist eben so, als wenn ein Barfußiger auf Dornen lustwandeln wollte!

אהוד • חלילה לי אם בך אשקר ידי זאת תיבש,
 בא העת ימיהם קל באורג ינוסו •
 סריס • יהי בן! ברנע אחד ישותו, ובאחד ימותו,
 אתה מלך ואני משנה, ואותם המות יחלל • (אהוד יוצא)
 • (הסריס לברו וסם הטור בידו) •

מים, מים לזבות מראיכם, היים בתוככם,
 משיבת נפש על פניכם ומר המות בקרבכם,
 בשפת חנה עדי שפה ברכה, תחת לשונו קלל,
 בשניכם אנכי גבר כל מוסר משפיה •
 מה לך נפשי? ברנע תרשיעי ברנע תוכיחי,
 קום, שיתה יין! פרע מוסר תוכחה יהולל •

הספור הארבעה עשר •

חדר כליון, (כליון על סטתו, ואצלו טחלון נעמי רות וערפה) •
 • (נערה באה אל טחלון אשר בירו הצלחת) •

נערה • מהר שר, המלך התעלף, גם נפל ארצה •
 מחלון • אתן לאחי המרקחת ואחריו ארוצה • (נותן לו)
 כליון • טעם נא אחי, כי מרה כלענה המרקחת •
 מחלון • מרת לשונה היא כלה נעשתה מנפת צופים •
 ראה כי אשתה שיתה נא כי רצי המלך דחופים •
 • (טחלון טעם וצעק) •

הה! מות בצלחת וממו נפשנו קחת •
 סריס • (נא) הוי, ארון! הוי מקרה רע, פתאם מת
 המלך!

Ehud. Das sey fern! Dir, Freund! sollte ich treulos seyn? — Nicht doch! — nur fort, ungesäumt, jetzt ist's Zeit! Fort denn, befördere das Ende ihrer Tage!

Diener. Nun so sey es, zugleich sollen sie trinken, und zugleich sterben! der Tod raffe sie weg, dann wirst Du König, ich der Zweite im Range, nach Dir! (Ehud ab.) (Diener allein, Gift in der Hand.) Wasser, Wasser! deiner reinen Farbe nach, sollte man sagen, du frischest das Leben auf; du seyst wahrer Labungstrank — und doch enthältst du nur Tod, Du gleichst dem Schmeichler, der Segen im Munde, Fluch im Herzen führet; und beiden gleiche ich! Ich bin ein Mensch, der jedes Gefühl mit Füßen tritt! — — Ha! was willst du, mein Geist? — bald reiztes du zur That mich, bald verwirfst Du sie wieder! — Auf! einen Schluck Wein genommen, dieser weist jeden Verweis, jede Moral zurück.

Vierzehnter Auftritt.

Chilions Zimmer, (Chilion auf dem Bette, bei ihm Nachlon, Naomi, Ruth und Orpah.)

Kammermädchen (zu Nachlon.) Schnell, Herr! der König hat starke Verzückungen, und fiel auf die Erde!

Nachlon. Ich folge Dir sogleich, ich will nur meinem Bruder diese Medicin geben! (er gibt ihm.)

Chilion. Bitterer denn Galle schmeckt diese Arznei! koste einmal, Bruder!

Nachlon. Dieses rührt vom üblen Geschmack im Munde her! Honigseim würde Dir jetzt auch bitter schmecken. Siehe, ich trinke auch, darum schnell, trinke nur, des Königs Nothen folgen schnell aufeinander! (er trinkt) ach! Du hast Recht, Tod ist im Glase; man hat unsern Untergang beschlossen!

Diener (tritt ein.) Ach, Herr! ach, welch ein Unglück! — Der König — starb eines plötzlichen Todes!

סחלוון • גם אנכי , גם אחי ! הוי , מהר אחריו גלה :

הה ! יאכלי לחמו שלהו בו יד גם בנו חרו !

כליוון • אפס ותהו כל מחמדינו , הבל ימינו !

• (מתים שניהם)

סרוס • יהי נעם עלינו , כי כוננו מעשי ידינו ! (יוצא)

נעמי • ברוך דין אמת ! עונותי סבבו , כי גברו !

רות • השמש בפקר היא זרחת , בערב היא באה ,

שמשי בזרחה , היא באה , צהריה מי ראה ?

מהאנוש , הדות לבבו , מהר , היש , ונעופה ,

נגרע האדם מעץ , העץ פרו זכרון ,

מחלון מת באין פרי , כמוץ מנרן באין יתרון ,

סעפה הפארה , את כל עליה נטרפה ,

הה , מות אכזרי ! אשר לא ידעת שבע ,

מאז היותה אין כל בשר נמלט מגוע ,

הן לא ידעת חמלה , מדוע תשאירני :

חמלת עלי אף לענות גפשי , עוד נשמה בקרבי ,

הפדפדני במכתשת חמתה בעלי חרונה עלדפי ,

עדי ארד אל אישי בניון שאולה עדי תקברני ,

צין שחרותי בדה , האחרי בלותו תהירי ערנה ?

מי ינחמני ? גם חמותי , גם אחותי תאבלנה !

ערפה • ערני אשר פצל עבר , באשר לא היה היה ,

Machlon. Auch ich und mein Bruder werden —
leider! ihm bald folgen! Ach, Leute, die seine Speise
genossen, haben verrätherisch ihn getödtet, und auch
an uns ihren Zorn gefühlt!

Chilion. Nur eitel, Sand nur sind alle Erden-
schätze, flüchtig das Leben! (sie sterben.)

Diener. Glücklich werden wir nun seyn; ha! wie
herrlich ist unser Werk gelungen! (ab.)

Naomi. Eine Strafe meiner allzugroßen Sündens-
last ist es, Dir, gerechter Richter, sey Dank!

Ruth. Die Sonne gehet des Morgens auf, scheint
bis sie des Abends untergeht; meine Sonne, ach!
kaum aufgegangen, ging sie schon unter, Mittagsglanz
erreichte sie nicht! Ach! was ist der Sterbliche, was
seine Wünsche? einen Wink nur, und weg sind beide!
Weniger noch, als ein Baum, ist der Mensch! Vom
Baume bleibt die Frucht zum Andenken doch! aber Mach-
lon, — ach! er starb fruchtlos dahin, ward spurlos,
wie Spreu, weggewehet! abgehauen sind die Zweige,
die Blätter sämtlich abgepflückt! O, Tod! du grau-
samer Würger! unerfättlicher Barbar! Seitdem du auf
der Welt bist, entrinnest kein Wesen deiner Mordense!
Unbarmherziger du, der du kein Mitleid kennst; warum
schontest du meiner denn? — Ließest du mich zurück, um
bis zum letzten Hauch mich zu quälen? — Zerschmettere
doch, in deinem Zorn, mit deinen knöchernen Klöppeln
mich! Kühle deine Wuth ganz an mir; damit ich in mei-
ner Trauer jetzt, hin zum Grabe gebracht werde! Die
Blüthe meiner Jugend ist verwelkt, kann, nach ihrem
Hinwelken, mir noch Vergnügen werden! und wer soll
mich trösten? Meine Schwiegermutter? Meine Schwester?
Ach! auch sie sind in Trauer versetzt!

Drabah. Ach, ist meine Wollust auch schnell wie

על־מות אישך, אחותי! נעכר כאבי בכפלים,
כִּי הוּא זֶה, לַחֲסוֹת בְּצִלוֹ בְּאֶפְלֵ צְהָרִים,
לְנַחֵם בְּצַרְתְּךָ כִּי נִדְדָה מְצַרְתִּי! אוֹיֵה!

נעמי • בְּנֵי! אֲדוּבִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ,
מִי יִתֵּן מוֹתִי אִתְּם, רַדַּת שְׁמָה יִרְדוּ!
וְאַתָּן, בְּנוֹתַי! גַּם בְּצַרְתְּכֶן, אִמְרַתִּי: אֶל־תִּתִּיאֲשַׁנָּה!
אֶל־תִּרְגְּנָה וְאֶל־תִּמְרְדְנָה, קַחְנָה מִנִּי לְקַח,
יָד עֲלִיּוֹן עֲשֵׂתֶהּ־זֹאת, הוּא הַנִּתֵּן, וְהוּא אֲשֶׁר לְקַח,
הִתְנַחֲמָנָה, תַּחַת כַּנְּפֵי נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ תִּפְגַּשְׁנָה •

הספור החמישה עשר •

חדר רות, (רות יושבת על הארץ, נעמי וערפה בצידה במלבושים שחורים •)

סרִים (בא לכוש כשר צבא •)

הַתְּבַשְׂרָנָה שְׂרוֹת! נִשְׁלַחְתִּי דַּהֲשִׁמִיעֶכֶן בְּשׂוֹרָה,
שׂוֹר הַצָּבָא נִבְחַר בַּעֲצַת זְקֵנִים לַעֲצֹר עֲצָרָה,
גַּם כְּדִבְיֵת הַמֶּלֶךְ בִּירוֹ גַּם אִתְּנָה, שְׂרוֹת!
וְעוֹד מִעַט הַמֶּלֶךְ בִּיפִּי עֵינִיכֶן תִּחְזִינָה,
לְבַל תִּתְעַנְנָה אִשָּׁה בֵּית אִשָּׁה יָדוֹ תִּבְיָאנָה,
וְתַחַת קֵינִים וְגַהִי, תִּשְׁמַעְנָה קוֹל שְׂרִים וְשְׂרוֹת •

א הוֹד (בא בלבוש מלכות, אל רות •)

יָדַעְתִּי בְּתִי, לְקִרְאָת בְּאִי בְּלִבְךָ תִּתְאַבְּלִי,
אֵךְ, עַד מָתִי תִּתְאַבְּלִי? הַגַּם נִפְשֶׁךָ תִּתְחַבְּלִי?
דַּעִי כִּי כֵן חֵקֶךָ כְּמוֹשׁ אֲשֶׁר בִּירוֹ נִלְגַּל הַסְּבָה,

Schatten dahin geflohen, war sie auch nur, um mein Leiden zu vermehren; so übertrifft die Trauer über den Tod Deines Mannes wohl zwiefach noch die meinige; denn er wars, in dessen Gegenwart Leiden in Freuden verwandelt wurden; doch trauriger noch ist's, Trost darin suchen zu müssen, daß Deine Leiden meine übertreffen!

Naomi. O, meine Söhne! Sie, die im Leben sich liebten und im Tode unzertrennlich waren, wäre ich doch mit ihnen gestorben, mit ihnen nach dem Jenseits gewallet! Doch, meine Töchter! müßt Ihr nicht verzweifeln, nicht murren, nicht wehklagen! Nehmet von mir die Lehre an: „Was Gott thut, ist wohl gethan! Er hats gegeben, er kanns auch wieder nehmen!“ Suchet darin Trost, daß Ihr Euch einst im Schutze Gottes, auf ewig wieder mit ihnen vereinigen werdet!

F u n f z e h n t e r A u f t r i t t .

Zimmer der Ruth. (Ruth auf der Erde sitzend, neben ihr Naomi und Orpah in Trauerkleidern.)

Diener tritt ein. Ich bin abgeschickt, meinen edlen Frauen die Nachricht zu bringen, daß der Feldherr im Rathe der Alten zum Regenten erwählt wurde; das ganze königliche Haus, und also auch Ihr, edle Frauen, alles ist in seiner Gewalt; in einem Augenblick sollt Ihr ihn selbst in königlichem Schmucke sehen! und damit Ihr nicht ewige Wittwen bleibet, wird er, mit eigner Hand, Euch Männern zuführen; so werdet Ihr statt des Jammerns und des Wehklagens wieder Freudengesang hören!

Ehud (in königlichem Schmuck, zu Ruth.) Ich weiß es, meine Tochter, bei meinem Eintritt muß Dein Herz wohl trauern; allein, wie lange willst Du so trauern, und Dein theures Leben selbst gefährden? Ehemosch, der das Schicksal lenkt, hat es so bestimmt; zu alt schon war dein

אָבִיךָ אִישׁ בָּא בַיָּמִים הַזֵּה, בְּאֲשֶׁר תִּדְעִי,
וְעַתָּה גַם אַב גַּם אִישׁ תִּמְצָאִי כִי פָנַי כִּי תִשְׂאִי,
לֹא יִכְלֹת הַבֶּט בְּקֶרֶב לְבִי הַמְּלֵא אֲהַבָּה,
בְּתִי הֲלֹא תִדְעִי מֵעוֹדךָ הִיִּת בְּבֵת עֵינַי,
וְגַם אָבִיךָ הַבְּטִיחֵנִי מֵאִזּוּ בֵּינוּ לְבֵינִי,
אֲךְ גָּנַב וְנִגְבַת מִמֶּנִּי דָאִישׁ מֵאֶרֶץ עִבְרִים,
דוֹגָא זֹאת לֹא נִמְצְאָה עוֹלָתָהּ בְּנַפְשׁוֹ הַטְּהוֹרָה,
אֲךְ עָלִי זֹאת עַל־כִּי חִלַּל אֶת־אֲמוֹנָתוֹ בְּמוֹשׁ חָרָה,
גַּם בְּעֵינַי כָּד־הָעַם רָע גַּם בְּעֵינַי כָּל־הַשָּׂרִים •

ס ר י ס (לערפה.)

הַסְּבִי עֵין מִשְׁעֵרוֹת זְקֵנִי כִּי הִלְבִּינוּ,
הַתָּר פָּנַי וְעַרְכִּי הַמָּה יוֹכִיחוּ בֵּינֵינוּ,
כִּי לֹא חָרוּ עֲצֻמוֹתַי כְּעֲצֻמוֹת אִישׁךָ הָעִבְרִי,
גַּם הוֹד וְאֲהַבָּה תִמְצָאִי כִי אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ לֹא טַעַמְתִּי,
שְׂמַעֵנִי וְהַטִּיבִי אֲשֶׁר בְּקַחְתָּךְ הָעִבְרִי אֲשַׁמֶּת,
בְּמוֹשׁ חֲפִץ לְהַצְלִיחַךָ, מִיָּדְךָ אֶל־תַּעֲבִירִי •

ע ר פ ה (מכהו בפניו.)

הֵא לָךְ, כְּסִיל! כִּפִּי אֲשֶׁר עַל־פְּנֵיךָ שְׁלַחְתִּי,
זוֹלָלִי עֹזְבֵנִי כֹחִי, פְּעַמִּים יְדֵי הַפְּכֵתִי,
עַל־כִּי נִמְאַסְתָּ בְּעֵינַי כְּפָגַר נִתְעַב בְּקָבֶר,
צֵא מֵחַר, זְקוֹן מִנְאֵף, עֵקֶשׁ־פֶּה דֹבֵר נְבֻדָּה,
הֲכִי אֲמַרְתָּ נַפְשִׁי כְּנַפְשֶׁךָ נִשְׁחַתָּה גַם חֲבֻלָּה?
לְאַחֲרֵת צֵא פֶן תִּמְצָא חֵן בְּעֵינֶיהָ הַיּוֹת לָהּ נְבֹר •

Vater, wie du wohl weißt, darum traure nicht, ich will Vater und Mann Dir seyn, wenn nur Du auch gefällig gegen mich seyn wolltest! O, könntest Du mir ins Herz sehen, das so voller Liebe für Dich ist! Doch Du weißt es, meine Tochter! Du warst ja von Jugend auf theurer mir, als mein Augenbild; auch hat Dein Vater, so oft wir zusammen waren, Dich mir versprochen, durch die schlaue List des Ebräers nur bist Du mir gleichsam gestohlen worden; ohne diese würde seine redliche Seele keiner solchen Untreue fähig gewesen seyn; allein, ist er auch nur durch List zum Wortbruche verleitet worden, Chemosch zürte dessen doch, auch dem Volke und den Edeln mißfiel diese Handlung.

Diener (zu Drpah.) Siehe nicht so unverwandten Blickes auf meinen Bart, weil die Haare grau sind; meine gesunde Gesichtsfarbe, und mein persönlicher Werth, geben mir einen Ausschlag. Nicht marklos, wie die Gebeine des Ebräers, Deines hingeschiedenen Mannes, sind die meinigen; überdem sollst Du Glanz und Liebe bei mir antreffen, wie Du sie bei dem Ebräer nie genossen! darum erhöre mich, und tilge dadurch die Schuld, die Du Dir durch die Verbindung mit dem Ebräer zugezogen! O, stoße doch das Glück, welches Chemosch Dir zugedacht, nicht von Dir!

Drpah (schlägt ihm ins Gesicht.) Hier, Du Thor! Ja, meine Hand mit deinem Gesichte zu verbinden, dazu bin ich bereit; und hätten Leiden nicht meine Kräfte geschwächt, so würde ich es noch einmal wiederholt haben! Scheußlicher Du, mir verächtlicher noch als moderndes Aas; alter Buhler Du, tückischer Verläumder, fort, schnell fort! Glaubst Du, meine Seele sey so verdorben, als die Deinige? So gehe doch zu wem Du willst, um Gunst zu buhlen, um Dich mit Deines Gleichen zu verbinden!

אהור (לרות.)

השמיעיני נא קולך, שמחיני ולי הקשיבי,
 התחאלמני באבלך? עורי נא, עמדי היטיבי!
 ראי בתי! אחותך בחיק אהבת שר צבא ישבת,
 קומי הסירי-נא פני אלמנותך ענג תלבשי,
 חבקיני נא, כפדיני מנשיקות פיה, קומי, נשי!
 נא חוקי ואמצי! התאפקי בגפישך הנעצבת. (רוצה לחבקה)

רות (דחפה אותו.)

סור ממני! בלתינע בי יד המרצח,
 כאשר רצחת ישרים, בן אתה תרצח,
 אלהי העברים הוא אלהים, חציו לדלקים יפעל,
 מי אתה ומה-כמוש? קנים רצוצים ביד אד עליון,
 ישפוך חמתו עליה ועל-כמוש, תשכבון לבזיון,
 חרב נקמתו דם עבדיו יקום, ונפשי יגאל.
 מהר צא! פי גפשי חבלה בעוד רשע לנגדי,
 חדל ממני, צא רשע! אהבתך לאהרת תועדי,
 בגפשי נאנחה תאנח גפשה ביום הנקמה,
 תועק ואין קשב, תשוע ואין שמע ועקתה,
 ולי יהושע אלהי ישראל גמד רשעתה,
 למען ענותה תקלע בכף הקלע עוד בה נשמה.
 אהור. ממרה! ממרת באדוני, גם כמוש מקלדת,

Ehud (zu Ruth.) Nun erfreue mich doch mit einem Laut Deiner Stimme! zeige, daß Du mich erhört hast! Willst Du stets als Wittwe in Deiner Trauer bleiben? Ermanne Dich doch, schenke mir Gehör! Siehe, meine Tochter! wie deine Schwester dort im Arme des Feldherrn der Liebe pflegt! — — Auf denn! Weg mit dem traurigen Wittwengesichte! — Nimm Deine gewöhnliche Freundlichkeit wieder an! — Umarme mich! — Komm Liebe, komm, beehre mich mit einem Kusse nur! — Nun, Ruth gefaßt! — — Weg mit den traurigen Mienen! — (er will sie umarmen.)

Ruth. Weg von mir! — Wage es nicht, mit deiner Mörderhand mich zu berühren! — Einst wirst auch Du gemordet werden, wie Du diese Redlichen gemordet! — Mächtig ist der Gott der Ebräer, seine Pfeile treffen jählings! Wer bist Du auch, und was vermag Chemosch? — In der Hand des Höchsten ein morsches Rohr nur! Läßt er Dich und Chemosch seinen Zorn fühlen, so liegt Ihr beide schmachvoll darnieder! Und es kommt gewiß! — Sein Racheschwert wird das Blut seiner Diener rächen, und dann auch mich erlösen! Fort denn, fort, die Gegenwart eines solchen Bösewichts kann mir nur Kummer verursachen! Nicht um meine Liebe mußt du fortan werben! gehe doch zu einer andern, die mag Deiner Liebe fröhnen! — Einst, am Rachetage, wirst Du jammern, wie meine Seele jetzt jammert; allein Du wirst schreien, aber Niemand wird darauf merken; wirst wehklagen, ohne erhört zu werden! Mir aber wird der Gott Israels beistehen, und Deine Frevelthat rächen; Dein eigenes Gewissen wird rastlos Dich umbertreiben, und Dich bis zum letzten Lebenshauch quälen!

Ehud. Eine Widerspenstige, die ihrem Herrn un-

לפֿשעה אין סלוח ולחטאָה אין תּוהרת ,
 ולוּגִי בת־מִלָּךְ אַתּ וְעַד־כְּבוֹד בֵּית אָבִיךָ אַחוּסָה ,
 נְתַתִּיךְ בַּיַּד מְתִים לִי־סִרְךָ בְּקוֹצֵי מַדְבַּר וּבִרְקִנִים ,
 יִדְעַת הַרְמוֹן , לְנִקּוּם כְּמוֹשׁ , אִין חָנּוּן אָב עַל־בְּנִים ,
 לְכֵן הִצִּילִי נַפְשִׁיךָ , מָרָם תּוֹדְעֵי נוֹסִי !

עוֹד הַיּוֹם הַזֶּה הַצֵּאִי מוֹה בְּרַחֵי קֶךְ אֶל־אַרְץ אַחֲרֵת ,
 אֶל־אֱלֹהִים אֲשֶׁר בַּחֲרֵת , חֵלְךָ עֲשֵׂרֵת תַּפְאֲרֵת ,
 וְלֹא תִקְחִי מוֹה מִכֶּסֶף וְזָהָב וְעַד פֶּת־לָחֶם •

כּוֹת • גַּם לוּגִי דְבַרְיָךְ , לֹא מִצְאֵתִנִּי כֹה הַלִּילָה ,
 מִי יגוֹר תַּחַת מְמִשְׁלֵת מְרִצָּחָה ? הַדְּלִיָּה !
 אֵעֲלֶה לְמָקוֹם שְׂכִינַת אֱלֹהִים חַיִּים , מָקוֹם בֵּית־לָחֶם •

אֶהוּד (אֵל נַעֲשֵׂי וְעַרְפָּה •)

גַּם אֵתֵן , קַחְנָה פְּרוּמִיכֵן , צֵאנָה אַחֲרֵיָה •

סְרִיס • גַּם עַרְפָּה תְּגִרֵשׁ ? תְּגִרֵשׁ אֲשֶׁר רִצַּחְתִּי בְּעִבּוּרָה ?
 חַי כְּמוֹשׁ , תִּנְגַל רַעְתָּךְ מָרָם תִּבְאֵה הַשְּׁמֵשׁ ,
 וְתִפְקִיד פְּקִידוֹת מִן־הַעֵץ אֲשֶׁר יִתְלַךְ עָלָיו בְּבִנְיָךְ •

אֶהוּד • (דִּקְרוּהוּ כְּשֶׁרוּצָה לְצֵאת) •

צֵא מִרָה ! אֶל־תִּתְמַהֲמַה ! אִם יֵשׁ לְאֵל יִדְךָ • (סְרִיס סַח) •

(הַנְּשִׁים יוֹצְאוֹת טְבוּהָלוֹת , וְצוּעֻקוֹת •)

הֵה ! שׁוּפָךְ דַּם אָדָם כְּשֶׁלְּשׁוֹם גַּם הַיּוֹם , גַּם אָמֵשׁ !

geborsam ist, und sogar Chemosch lästert, hat für ihre Sünde keine Verzeihung, für ihre Verbrechen keine Schonung zu erwarten! Ja, wärest Du nicht eine Prinzessin, und schonte ich die Ehre Deines väterlichen Hauses nicht, so würde ich dich dem Pöbel preis geben, daß er Dich mit Dornen der Wüste, und mit Scorpionen geißele, und Du kennst den Pöbel! Betrifft es Rache für Chemosch auszuüben, so schont selbst der Vater den Sohn nicht; darum, rette Dich, fliehe, ehe der Pöbel die Sache erfährt, ja heute noch mußt Du von hier weg, und in ein anderes Land fliehen; suche bei dem Gotte Schutz, den Du erwählt, und um dessen willen Du eine Krone ausgeschlagen hast! Doch, darfst Du weder Gold noch Silber, ja nicht einmal ein Stückchen Brod mitnehmen!

Ruth. Auch wenn Du es nicht gesagt hättest, würdest Du diese Nacht mich hier nicht mehr getroffen haben! Ich mag nicht unter der Regierung eines Mörders weilen! Mein, das sey fern von mir! Hinauf nach Betlehem, nach dem Orte, wo der immer lebende Gott residirt, woll ich wallen!

Ehud (zu Naomi und Orpah.) Auch Ihr, packt Eure Lumpen zusammen, und folgt ihr nach!

Diener. Wie, auch Orpah willst Du wegzagen? Willst die wegtreiben, um deren willen ich gemordet habe? — dann soll, bei Chemosch geschworen, Deine verrückte That heute noch offenbaret werden; Du kannst dann von dem Galgen herab, woran man Dich, Deiner Treulosigkeit wegen hängen wird, die Befehle geben.

Ehud (durchsticht ihn, als er hinaus wollte.) Geschwind fort, unverweilt gehe, wenn Du kannst! (Diener stirbt.)

Die Frauen, welche über diese That sehr erschreckt sind, schreien im Abgehen:
Weh! über den Mörder, der Menschenblut vergossen,
so heute als gestern und vorgestern!

הספור הששה עשר •

(שורה רועים, נעמי וכלותיה בדרך)

רו ת • (אל געמי) • הַבִּיטִי נָא אֲמִי! הַצֵּאן וְהַבְּקָר הָאֵלֶּה ,
נִגְרָעִי חֲכָמָה וְחֹסְרֵי דַעָה חֵיִיהֶם הֶבֶל תִּבְלֶה ,
רָעִים עַד-שָׂדֶה מְנוּחֹת, עַל-תִּלְמֵי שְׂדֵוָה וְהַשְׁקֵט ,
אִישׁ עַל יָדוֹ, מִבְּלֵי רִיב וּמִצָּה אֲשֶׁר יִפְרִידֶם ,
וְנֶעַר קֶטֶן מִנְהִינִם, אֶף בְּמִקַּל יָד יִפְקִידֶם ,
אִישׁ אֶת-רֵעֵהוּ לֹא יִלְבֹּטוּ בְּאַרְחוֹתֶם לְלֶקֶט ,
וְהָאָדָם חֹתֶם תִּכְנִית מַעֲיָן מִקִּיר כָּל-חֲכָמָה ,
בְּעֵבוֹר חֲכָמָתוֹ עַל-כָּל-הַיְצוּרִים יָדוֹ רָמָה ,
תָּמִיד קוֹל מִלְחָמָה בְּמוֹשְׁבוֹתֵיהֶם, רִיב וּמִצָּח ,
בְּאֵין שָׁלוֹם וּבְאֵין נוֹחַ אִישׁ בְּרֵעֵהוּ יִנְגַּפוּ ,
בְּמוֹ מִשְׁפְּרֵי יָמִים, אִישׁ אֶת-רֵעֵהוּ יִרְדֹּפוּ ,
זֶה-אֶל-זֶה קָם, וְקָמָיו בְּקָמָיו יַעֲשׂוּ שְׂמִצָּה •

נעמי • עוד לא זקנת, בתי, לשום על-זאת רעיוניך,
כי ירביון ימך תדעי, כי יפקחון עיניך,
כי כל-מעשי עליון לתכלית לא נודעה נעשו,
ותכלית זאת אף בגלגולי בני האדם תתגלה,
ועל-פי במקום השלום לכד-דבר אין מכלה,
השלוח וההשקט, כל-מעשה עד-אפניו ישיתו—
ואיך תתגלה התכלית אם על-מקומם יתמידו ?

Generated for Joseph Gairon (The Ohio State University) on 2017-09-18 22:15 GMT / http://hdl.handle.net/2027/hvd.hwrnmg Public Domain, Google-digitized / http://www.hathitrust.org/access_use#pd-google

S e h z e h n t e r A u f t r i t t .

(Naomi und ihre Schwiegertöchter auf der Landesstraße, neben dieser eine Viehweide.)

Ruth (zu Naomi.) Betrachte doch, liebe Mutter! diese Schaafse, diese Kinder hier; nicht Weisheit, nicht Vernunft ward ihnen, sie vegetiren nur, und doch, sieh, wie ruhig sie da weiden, in Fried und Eintracht, jedes an seiner Stelle, ohne daß Streit und Hader sie trennt; ein kleiner Knabe leitet sie, mit einem Handstöckchen giebt er ihnen Befehle; nicht eins sucht dem andern das Wischen Futter streitig zu machen; nur der Mensch, der Stempel aller Weisheit, der Ausfluß alles Wissens, ihm sollte die Vernunft einen Vorzug vor allen Geschöpfen geben! und statt dessen, hört man in ihren Wohnungen stets Kriegesgeschrei nur, nur Zank und Streit, nirgends Friede; rastlos strebt einer dem andern nur zu schaden: sie verfolgen sich stets, wie die Wogen des Meeres sich verfolgen, es fällt einer über den andern her, und der Verfolger wird dann wieder verfolgt.

Naomi. Du bist zu unerfahren noch, meine Tochter, um über diese Dinge zu urtheilen; nach Jahren erst, wird Erfahrung dich belehren, und dann wirst du anders darüber urtheilen! Bis dahin merke dir dieses: Alles was Gott thut, hat irgend einen Zweck, den aber der Mensch nicht so leicht einsiehet; dieser Zweck wird oft durch mannigfache Schicksale der Menschen nur erreicht und bekänt; da aber, so lange Harmonie bei einer Sache ist, keine Veränderung in den Bestandtheilen statt findet; da, so lange Friede und Eintracht herrscht, alles so bleibt, wie es ist; wie könnte irgend ein Zweck erreicht werden, wenn alles stets in demselben Zustande verbliebe? Darum muß auch Zank und Hader seyn; diese verursachen, daß die Menschen sich trennen, so wechseln die Schicksale der Menschen ab, die-

אֶדְעַל יְדֵי רִיב וּמִצָּה יִתְפָּרְדוּ נִסִּים יְנוּדוּ ,
עַדִּי יִתְנַלְנְלוּ אֹפֶן בְּאֹפֶן , זֶה נֹפֵל לָזֶה תִּקְוָה ,
עַד יוֹם הָאַחֲרוֹן , עַת הַתְּכַלִּית עֵין לֹא רָאִתָּה ,
לְזֹאת לְמִנְחָה שְׁאֵנְנוֹת חֶבְרַת אֲדָם לֹא נַעֲשֶׂתָה ,
אֲכַל הִבְהֵמָה עִתָּה תִּכְלִיתָה , מִנְחָתָה מוֹמָה ,
רָאִי יָצֵאתִי מֵאֲרָצִי לְמִצְרָיִם , בְּתִי , תִּכְלִיתָה ,
כִּי נִגְרַשְׁנוּ הַיּוֹם , שׁוּבִי אֶל־אֲרָצִי סְבִיתָה ,
כִּי שָׁמַעְתִּי כִּי פָקַד יי אֶת־עַמּוֹ אִשְׂרָאֵל חֲבִיתִי ,
הִקְבַּר בְּקִבּוּרַת אֲבוֹתַי נוּחַ בְּמִנְחָתָם ,
שֵׁם אֲשַׁקֵּם כִּי אֹיִתִיָּה לְשֹׁכֵב בְּמִשְׁכְּבוֹתָם ,
בְּרוּךְ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי הֵבִיא הַיּוֹם אִשְׂרָאֵל צִפִּיתִי •
(הַרְאִשׁוֹנִים עַל גְּבוּל בֵּין שְׂדֵה מוֹאָב וּבֵין אֲרֶץ יְהוּדָה) •

נ ע מ י (פניה אל ארץ מואב) •

אֲרֶץ מוֹאָב הָאֲרוּרָה ! אֲרֶץ מוֹאָב הַרְשָׁעָה !
אֵת , אֲרֶץ מִשְׁכַּדְתָּ ! בְּךָ מִצַּאתִנִּי כָל־הַרְעָה !
בְּךָ נִמְטַמְגוּ כָל־מַחְמְדֵי , אָב וּבָנִים בְּךָ יִשְׁגִּים ,
מִלֵּאָה בָאתִי אֵלֶיךָ וּרְקָה עִתָּה אֲשׁוּבָה ,
אִם לֹא חִמַּלְתָּ אֵת אֲבוֹרִיָּה עַד־זְמַנָּה וְשׁוּבָה ,
חֲמִלִי עַל־בְּנוֹתַי הַחֲמוּדוֹת , מְסַלְאוֹת מִפְּנֵינִים •

(מחפכת פניה לארץ יהודה) •

הַתְּפַרְכִּי , אֵת אֲרֶץ צִלְצֵל תִּמְרִים הַתְּפַרְכִּי !
הַרִים גְּבֻנוֹתִים מִרְחוֹק אֲשַׁמַּח לְקִרְאָתְכֶם ,
אֲדַמְתֶּכֶם מִלֵּאָה פְּרָחִים עַד הַנְּחַל שִׁטְחֶתֶם ,
עֲפֻרוֹתֵיכֶם עֲפֻרוֹת זֶהָב שְׁפוּנֵי טְמוּנֵי חוֹל בְּתוֹכְכֶם ,
מְחִיָּה רוּחַ רִיחַ עֲשׂוֹבוֹתֵיכֶם לְהַחִיּוֹת מִתֵּיכֶם ,

ser fällt, jener steigt, und so wird endlich ein Ziel erreicht, das kein Sterblicher voraussehen konnte. Mag dies allein dich belehren, daß der Mensch zur stillen Ruhe nicht geschaffen sey! Nicht so das Vieh, das Leben ist sein ganzer Zweck; diese Ruhe gerade zeigt seinen Unwerth. Siehe, ich mußte aus meinem Lande, Dich zu finden war der Zweck, wir sind heute aus Deinem Lande vertrieben, dadurch ist bezweckt, daß ich wieder zurück in mein Land reise; und wie erwünscht ist's mir, denn, wie ich höre, hat Gott sein Volk wieder bedacht! Begraben zu werden im Grabe meiner Väter, ruhen wo sie ruhen, im ewigen Frieden liegen, an der Stelle wo sie liegen, war stets mein Wunsch! Dank sei Gott, daß er den so lang gewünschten Tag endlich kommen ließ. (die Vorigen an der Gränze zwischen dem Lande Moab u. Jehuda.)

Naomi (nach dem Lande Moab blickend.) O, du verwünschtes, für mich, so unglückliches Land, Moab! Ach! Kinderlos hast du mich gemacht; Unglück nur traf mich da! Was am liebsten mir war, Mann und Kinder, ach, sie liegen in deinem Schooße, den ewigen Schlaf schlummernd! Von allem vollauf hatte ich, als ich zu dir kam, von allem entblößt, kehre ich zurück! Grausames Land! hast du auch einer alten, grauen Frau nicht geschont; so erbarme dich doch wenigstens über meine Töchter, die in der Blüthe der Jugend sind!

(Sie wendet ihr Gesicht gegen das Land Jehuda.)

Sey gegrüßt, du von Palmen umschattetes Land, sey mir herzlich gegrüßt! Euch ihr hohen, weit ausgestreckten Berge, euch umarme ich! Welch herrlichen Anblick bietet diese Gebirgskette, die sich bis zu jenem Strome hin erstreckt, und so voller Blumen ist! Ja euer Staub selbst, ist schätzbar wie Gold, euer Sand enthält Edelsteine! Der Geruch eurer Gewächse erquickt den Geist, erhält die Einwohner gesund! In eurer Nähe kann nur Segen, nicht

עליכם ברכה ולא קללה כי ברוכי אלהים אתם !

(אל כלותיה)

עד הנה , בנותי ! ועתה לכנה , שוכנה אר-ארצכן ,
נמר עשיתן את-המתים ילדכן וירבה מיכן ,
מה-בטחונכן ? הכי תאמרנה להיות שם לאנשים ?
נכריות ואין כל-מאומה בידכן , מי אשר יאספכן ?
ודי אין בנים , למה חבלונה פרה ולהותכן ?
שכנה ותארשנה לבני אלהים , לבני ראשים .

רות . יהי מה ! אקד לחסות תחת בנפי אל עולם !
אבטח-כו , כי הוא המושיע לכל-הדך ונכלם ,
הרע בעינינו-היום למחרתו יהפכו לטבה .

ערפה . לא כארץ יהודה שדי מואב כתבואתה פריה ,
נא אל תרחיקני קהיני אתך להלל ייה ,
כי אכלתי ושבעתי מפרי הארץ החשובה .

נעמי • (מן הצד) •

לאכזר מפריה זאת אמרת , אך זאת אמרת ,
למען עבודת יי , זאת הנבחרת , וזאת הנשארת !

(אל כלותיה)

יש מאות ושלש עשרה מצות לנו מורשה ,
ועל-דבר קטן פגדול ביד השופטים המותה ,
גם מחשבת פגול בעיניהם כאשר נעשתה ,
הלא נכריות אתן ! מה-לכן לעבודה קשה ?

ערפה • (לחמותה) •

צדקת , פכדה מני העבודה ולמה אתיחרה ?

Fluch seyn; denn Gottes Segen ruht im vollen Maaße auf euch! (zu ihren Schwiegertöchtern,) Dank, daß Ihr mich bis hieher geleitet, aber nun kehret auch in Euer Land zurück! Mögen die Wohlthaten, die Ihr den Hingeschiedenen erzeigt, Euch geleiten, möget Ihr lange noch leben! Was könnte Eure Hoffnung hier seyn? Glaubt Ihr, in meinem Lande wieder heirathen zu können? Wer würde wohl Ausländerinnen, ohne Vermögen, auch nur in seinem Hause aufnehmen wollen? Ich habe keine Söhne mehr! Warum wollt Ihr denn in Elend Eure Jugend verblühen lassen? Ich bitte, gehet in Euer Land zurück; da werden Vornehme, ja Fürstensöhne gar, um Eure Liebe buhlen!

Ruth. Dem sey, wie ihm wolle, ich gehe mit; gehe unter den Schutz des höchsten Gottes! Auf ihn setze ich mein Vertrauen, auf ihn, der Armen und Unterdrückten hilft! Was wir als Unglück betrachten, kann er ja wohl zum Glücke lenken!

Orpah. Ganz verschieden vom Lande Moab ist das Land Jehuda, so in Erd- als Baumgewächsen! deswegen bitte ich, entferne mich nicht von Dir, nimm mich doch mit, damit ich Gott danken könne, wenn ich von den Früchten dieses gepriesenen Landes mich werde satt gegessen haben!

Naomi (bei Seite.) Die eine will des Genusses wegen, die andere des Gottesdienstes wegen mit gehen, diese meint es treu, bei jener aber ist es Laune nur! (zu ihren Schwiegertöchtern) Unser Ritus bestehet aus 613 Geboten; die Uebertretung eines jeden dieser Gebote, ohne Unterschied, wird von den Richtern mit dem Tode bestraft, ja sogar der Gedanke, es zu thun, wird von ihnen schon als Handlung bestraft; warum wollt Ihr, als Ausländerinnen, Euch einem so beschwerlichen Gottesdienst unterziehen? —

Orpah (zur Schwiegermutter.) Ja, Du hast Recht, wozu sollte ich zur jüdischen Religion übergehn? Der Gesetze

בְּהִנֵּתִי אֶת־לְבִי אֵינְנוּ לְתוֹרָה וּלְתַעֲוָה !

• (אל רות) •

גַּם אֶת אַחֲזוֹתַי ! שׁוּבִי אֵתִי, שְׁמַעִי בְּקוֹל חַמּוֹתַי !
שׁוּבִי, מִדּוֹעַ גָּזִיד לְשִׁרוּחַ יָד בְּנַפְשׁוֹתַי ?

• רות • סִלְחֵי־נָא, אַחֲזוֹתַי ! כִּי אֶצְלַתִּי מִמֶּדֶ הַתְּשׁוּבָה,

• נעמי • (לערפה)

לְכִי, בְּתִי ! אֶל־תִּרְבִּי לְדַבֵּר לְזִכּוֹר הָרֵאשׁוֹנוֹת,
זְכָרוֹן צָרוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת מִכְּבִידוֹת הָאַחֲרוֹנוֹת,

• (ערפה הולכת, אל רות) •

גַּם אֶת לְכִי אִתָּהּ, מִדָּאָה אֱלֹהִים יִדָּף לְפָנֶיךָ !

• (אחרי אשר הלכה ערפה) •

הִנֵּה שָׁבָה יְבֻמְתְּךָ, לְכִי בְּתִי ! גַּם אֶת אַחֲרֵיהָ,
כִּי כְבֹדָה עָבֹדָה אֶל־הֵינּוּ שְׁמַעַת כָּל־אֲמַרֶיהָ,
שׁוּבִי נָא מֵרֵם תִּתְנַחֲמִי עֹזֶבֶךָ עֲבוֹדֶתְךָ •

• רות • לְכִי־אֲשֶׁר תִּצְוֶינִי הֵנִנִּי, אֵךְ בּוֹאֵת מִנְעִי קִלְיָךְ •
אֵל תִּדְאֹגִי כִּי בְטַחַתִּי כִּי אַחִיָּה בְּגִלְלֶךָ,
וְאֵל תִּירָאִי כִּי לֹא כָּלֵב יְבֻמְתִּי גַם לְבִי וְעֵינִי,
לְסַפֵּל עַל הַמִּצּוֹת נִשְׁאַתִּי יָדִי לֹאֵל עֲלִיּוֹן,
כִּי־הִפְתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה חֲרוֹת עָלַי גְּלוֹן,
עִמָּךְ עָמִי וְאֵלֶיךָ אֱלֹהֵי הוּא וְאִין שֵׁנִי,
בְּאֲשֶׁר תַּחֲיִי אַחִיָּה, בְּאֲשֶׁר תִּמּוֹתִי אֲמוֹתָהּ,
וְאֵל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּקְבְּרִי שָׁם גַּם קִבְרַתִּי כְרוּיָה •

Last ist mir zu schwer! Ich habe mein Herz geprüft, es ist für solche gesetzliche Einschränkung nicht geschaffen; darum soll Dein Rath mich leiten, ja, ich folge Dir und gehe zurück. (zu Ruth) Gehe auch Du mit mir zurück, Schwester, folge unsrer Schwiegermutter, ja, komm zurück, warum sollen wir uns so muthwillig in Lebensgefahr stürzen? —

Ruth. Verzeihe, Schwester! daß ich Deine Reden unbeantwortet lasse!

Naomi (zu Orpah.) Ja, gehe meine Tochter! aber sprich beim Abschied nicht von Dingen, die das Vergangene in Erinnerung bringen. Die Erinnerung an vergangene Leiden, verbittert die Zukunft nur! (zu Ruth) Auch Du, meine Tochter! gehe mit, ein Engel Gottes geleite Euch! (Orpah geht ab.) Siehe, meine Tochter! bereits ist Deine Schwester auf dem Heimwege, folge ihr doch nach; unsre Religion ist so leicht nicht auszuüben; Du hast's gehört, sie hat's selbst eingestanden; darum kehre um, ehe Du Dir eine solche Last aufbürdest, Du dürftest es nachher zu spät bereuen!

Ruth. So bereitwillig ich auch sonst deine Befehle befolge, muß ich doch bitten, hiervon zu schweigen; sey unbekümmert! Eine geheime Abndung sagt mirs, ich werde Deinetwegen noch glücklich leben; nichts gefürchtet, ich bin so schwankenden Herzens nicht, wie meine Schwester! Ich hab's dem höchsten Gott geschworen, seine Gesetze alle zu beobachten, und nichts von allem dem nachzulassen, was Moses im Buche der Lehre verzeichnet hat! Von jetzt an, ist Deine Nation auch die meinige, ich erkenne nur Deinen Gott, und keinen andern! Nur da wünsche ich zu leben, wo du lebest; zu sterben, wo du stirbst! Die Stelle, wo Du begraben wirst, da sey auch mein Grab bestimmt!

נעמי • אך לגפוחך דברתי עד-כה, קומי, וחבקיני !

תטה המחלקות השנית.

המחלקות השלישית.

הספור הראשון.

נעמי ורות (בין ההרים סביב לבית לחם.)

נעמי • פה נשב תחת תמר, ונחנו על-המבועות,
ולא נבוא בעוד היום גדול העירה עיפות ונלאות,
בעוד החוצות מלאות נשים, וטף ברחבותיה,
עד כי תשבנה רוחות נשף הקרות עלינו,
ותפחנה צרבת השמש מעל-פנינו,
ונבוא העירה פסור ההמון מהוצותיה.

רות • אם נתאחר פה נבוא אל-המקום באפדה,
אחר האסף העם ואין איש שם אשר נשאלה,
מי יגיד לנו אי הוא זה מקום לנו לדין,
אמרתי טוב מזה כי נמהר לבוא העירה.

נעמי • אד-תדאגי בתי! מחתה זו כל תסמר לך שערה,
אד-בית חכרתי גלך בעדת בהיתי אצלה גלן.

(כדברם בנות העיר באות לשאוב מים, ושרות.)

- (א) אך אלהי ישראל המכין מצעדי גבר.
- (ב) עוזל עלילות להעלות זה, מוריד את-זה אד-קבר.
- (ג) מקים מעפר דל, ירים אביון מאשפתות.

Naomi. Meine Reden bis jetzt sollten nur der Probierstein Deines Entschlusses seyn, er zeigte sich fest, nun, so komme, umarme mich!

Ende des Zweiten Akts.

D r i t t e r A u f z u g .

E r s t e r A u f t r i t t .

Gebirge um Bethlehem. (Naomi und Ruth.)

Naomi. Hier am Quell, unter diese Palme, wollen wir uns setzen, und ausruhen; und nicht so abgemattet und müde, bei hellem Tage, in die Stadt gehen; da die Straße noch von Weibern und Kindern wimmelt; erst wenn die Abendluft uns angewehet und abgekühlt hat, erst wenn das Denkmal, das die Sonne in unserm Gesichte gebräunt hat, verweht, wenn die Straßen von Menschen leer seyn werden, dann erst wollen wir in die Stadt gehen!

Ruth. Aber wenn wir mit dem Einzuge in die Stadt weilen, bis es dunkel, bis das Volk von der Straße, und Niemand da ist, den man etwas fragen könnte; wer soll uns denn den Ort zeigen, wo wir übernachten können? Darum denke ich, Mutter, es wäre besser, wir eilten mit dem Einzug in die Stadt!

Naomi. Sey dieserhalb unbekümmert, meine Tochter, und ganz außer Sorgen, wir kehren bei einer Bekannten, bei einer meiner treuesten Freundin ein, da übernachten wir! (Während dieser Unterredung kommen Mädchen aus der Stadt, Wasser zu Schöpfen und singen.)

- 1) Israels Gott ist's, der des Mannes Schritte bereitet.
- 2) Der diesen steigen läßt, zum Grabe jenen leitet.
- 3) Den Armen und den Dürftigen seinen Segen schenkt!

- (ד) מְכִין בָּתִּים לְשֶׁבֶת לְאַלְמָנוֹת וּלְגֵרִים.
- (ה) יֵצֵר אִישׁ בָּרָא אִשָּׁה בְּבוֹשֵׁרוֹת נְאֻסִים.
- (ו) גַּם אֶת־הַטּוֹב גַּם אֶת־הָרָעָה בִּידוֹ לְרַשׁוֹת.

נעמי (אל רות.)

שִׁירֵי הַשָּׁרוֹת הִקִּימוּ לִפִּי, הַחַיֵּי רוּחִי,
לְאִית וּלְמוֹפֵת הַמָּהָה לָנוּ, קוּמִי בַּתִּי, לִבִּי,
כִּי תִקְדַּמְנִי בְּרֶכֶת־טוֹב, בָּא הַקִּץ לְצַרְתָּנוּ!

הספור השני.

נעמי ורות (בבית לחם וכל העם ברחובות.)

נעמי (לאיש עובר.)

מִדּוּעַ הַקְרִיָּה הַזֹּמָה, שְׁבַתְּנוּ כָּל־עֲשֵׂי מְלֶאכֶה?
הָאִישׁ. מִתָּה אִשָּׁת בָּעֵז מְנַשִּׂים בְּאֵהָל מִבְּרָכָה,
כָּלֵנוּ נֶאֱסַפְנוּ פֹה לְלוֹוֹתָהּ לְקִבּוּרָתָהּ.

נעמי (אל רות.)

חֲכַרְתִּי הִיא, אָמַרְתִּי אֵלֶיָּה נָבוא הַבַּיְתָה,
אֶל־תַּחֲרֹדִי, מִי יוֹדֵעַ! לְטוֹבֶתְךָ כִּי מִתָּה.
(אל האיש) נָא יִדְדִי, יִדְעַת מְקוֹם מְלוֹן אוֹרְחִים פֹּה הָעִיר.

האיש (אל נעמי)

הַכֶּרֶת פָּנֶיךָ עֲנֵתָהּ בָּךְ, הַגִּידִי לִי מִי אַתְּ?
וּמִי הַנְּעֵרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר פָּנֶיךָ לוֹשִׁים?

נעמי. אֶדְרָמִי תִדְרַמְנִי, אִם עַל־פָּנַי זְכַרוּנִי מֵאִיר?

האיש. כִּי אֶדְרַמְךָ אָמַרְתִּי, אִשָּׁת אֶלִּימְךָ אַתְּ, נַעֲמִי.

נעמי. הִיִּיתִי נַעֲמִי מִקְדָּם, אַךְ עָתָה מָרָה שְׁמִי,

- 4) Den Wittwen und den Fremden Rast und Ruhe bringet.
- 5) Der Mann und Frau erschuf, das Eheband um sie schlinget.
- 6) Der Unglück so wie Glück mit weiser Vorsicht lenkt!

Naomi (zu Ruth.) Ah, dieser Gesang der Mädchen hat mein Herz erfreut, meinen Geist belebt; er ist ein Vorbedeutungszeichen zum Guten für uns, frisch auf, meine Tochter! auf, wir gehen, Glück erwartet uns, das Ende unserer Leiden ist nahe!

Z w e i t e r A u f t r i t t .

(Die Vorigen, und mehreres Volk in Bethlehem.)

Naomi (zu einem Vorübergehenden.) Was bedeutet dieses Geräusch in der Stadt? Warum feiern die Arbeiter den? —

Unbekannter. Die tugendhafteste aller Frauen, Boas Frau, ist gestorben, darum sind alle versammelt, ihr den letzten Dienst zu erweisen, sie zum Grabe zu geleiten!

Naomi (zu Ruth.) Diese war eben die Freundin, bei der ich Quartier für uns zu finden glaubte; doch erschrick nicht, meine Tochter! ihr Tod kann vielleicht dir noch zum Glücke seyn! (zum Unbekannten) Ich bitte, Freund, mir einen Ort zu zeigen, wo Fremde logiren!

Unbekannter. Um Verzeihung, Deine Gesichtszüge sind mir sehr bekannt, sage mir doch, wer Du seyst, und wer dieses Frauenzimmer sey, dessen Gesicht so dicht verhüllt ist?

Naomi. Wenn meine Gesichtszüge Dir so bekannt sind, sage mir, für wen hältst Du mich?

Unbekannter. Wenn meine Einbildungskraft nicht trügt, so würde ich sagen, Du seyst Naomi, des Elimelech Frau!

Naomi. Ja, früherhin hieß ich wohl Naomi, (heißt im Hebrätschen die Vergnügte); doch jetzt müßte man mich

כִּי מֵרָדִי מְאֹד חֲצִי הַמְּקָרָה שְׁנוֹנִים עִמָּדִי •

רוּת (אל האיש •)

כִּי אֲרָגִי! כְּבוֹד נַעֲרָה פְּנִימָה, אֶל־תִּאֲחָרְגִי הוֹצֵא,
הֲרֵאֵנִי מְלוֹן וְדַבֵּר אֶת־חֲמוֹתַי כְּגַפְשֶׁךָ חֲפִצָּה •

הַאִישׁ • חֲמוֹתְךָ? אִשָּׁת מִי, אִשָּׁת מַחְלוֹן אוֹ כְּלוּן?
הַגִּידִי!

מִהֲרָגָה אַחֲרֵי גִכְבּוֹדוֹת! אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶן סָרְגָה,
כָּל־יָמַי הָיוּתְכֶן פֹּה בְּעֵיר הַזֹּאת אֵתִי תְּגוֹרְגָה •
(אל רות) אִי אִישֶׁךָ?

רוּת • יִשְׁנֵי עֶפְרָי, הָאֵב וּבְנָיו מֵתִים •

הַסְּפֹר הַשְּׁלִישִׁי •

בֵּית הָאִישׁ (נַעֲמִי וְרוּת וְהָאִישׁ •)

הָאִישׁ (אל נעמי •)

גִּבְרָתִי, אֲשֶׁר־תְּ אֹתְךָ כְּמִקְדָּם בְּאִשֶּׁר תִּשְׁנֶה יָדִי,

נַעֲמִי • עַבְדְּתִנִּי! כִּי אֶזְכְּרָה לֹא רֵאִיתִיךָ מֵעוֹדִי •

הָאִישׁ • צְדָק עֲבַדְךָ! רְאֵי אוֹתוֹת אֱלֹהֵי בְּפָנַי חֲרוֹתִים •

נַעֲמִי • הֵן אֵמֶת, צְדָק אֵתָהּ, אֵהָהּ! הַכְרַע הַכְרַעַתִּי,
כִּי בִהֲרָאוֹתֶיךָ לְפָנַי הִנְשַׁכְּחוֹת הַזְּכָרְתִּנִּי,
מִי הַגִּיד לְנַעֲמִי כִּי מִן־הָאֲשֻׁפְתוֹת תִּרְיַמְנָה? (הַבְּכָה) •

צְדָק • אֶל־תִּכְפֵּי גִבְרָתִי, אִשָּׁה כְּמוֹךָ אֵינְנָה עוֹזְבָה,
דְּלֹא מֵאִזְ הָיְתָה שְׂיִמָּה בְּפִיךָ, יִשְׁוַעַת אֱלֹהִים קְרוֹבָה,

Marä, (heißt die Betrübte) nennen; denn ich bin sehr betrübt, des Schicksals Pfeile haben mich tief verwundet.

Ruth (zu dem Unbekannten.) Um Verzeihung, Herr! ehrbaren Frauenzimmern ziemts im Hause zu seyn, darum halte mich nicht länger auf der Straße auf; zeige mir eine Herberge, und dann unterhalte Dich mit meiner Schwiegermutter, so lange Du willst!

Unbekannter. Deine Schwiegermutter? — Wessen Frau bist Du denn, des Nachlon oder des Chilion? Doch kommt, Ihr Ehrbaren! folgt schnell mir nach, kehret in das Haus Eures Dieners ein; so lange Ihr in dieser Stadt zu bleiben gedenkt, könnt Ihr bei mir wohnen! (zu Ruth) Aber wo ist Dein Mann?

Ruth. Ach! er ruhet im Staube! Vater und Söhne sind todt!

D r i t t e r A u f t r i t t .

(Die Vorigen im Hause des Unbekannten.)

Unbekannter. Meine Gebieterinn, wie ich Dir früher gedient, so will ich auch jetzt Dir, so viel in meiner Macht stehet, dienen.

Naomi. Du mir gedient? So viel ich mich entsinnen kann, habe ich Dich nie gesehen!

Unbekannter. Kennst Du Zedek, Deinen Diener nicht? Siehe nur diese Mutter-Male in meinem Gesichte!

Naomi. Ja, wahrhaftig! Du bist Zedek, ach wie tief beugt dieses mich; Dein Erscheinen vor mir bringt vergessene Glückseligkeit bei mir wieder in Andenken! Ach, wer hätte es damals der Naomi zu sagen gewagt; Du würdest dich ihrer annehmen müssen! (Sie weint)

Zedek. Traure nicht, meine Gebieterinn! Eine Frau, wie Du, kann nicht verlassen seyn! Es war ja stets Dein Wahlspruch: „Gottes Hilfe ist immer nahe.“ Zwar sind

כִּי אָבְדוּ אִישׁוֹ וּבְנֵי רְכוּשׁוֹ יִנְחַמְךָ •

נעמי •

רְכוּשִׁי? אִי מִזֶּה רְכוּשׁ? אֶרֶץ מִזֶּאֵב כָּלְתָהּ כָּל־אֲשֶׁר־לָנוּ •
אֶךְ עַד־נִחַלְתָנוּ אֲשֶׁר עֲזַבְנוּ פֶה עֵינֵינוּ ,
אָמַרְנוּ בְּתִבּוּאוֹתֵם דֵּי הַחַיִּוֹת שְׁתִּי נָשִׁים •

צֶדֶק בְּנִי ! הֵטִיב נָא אִם יָדַעְתָּ הַגֵּד לָנוּ ,
בְּיַד מִי הָמָה? מִי הַחַיִּוִּק בְּהָמָה מְנַאֵל נָו ?

צֶדֶק • צֶר־לִי, לְשׂוֹא תִקְוֹתֶיךָ, נִחַלְתֶּכֶן בְּיַד הָרָאשִׁים,
כִּי חֹק חֲרָעַב מְאֹד, בְּשָׁנִים אַחֵר צִאתְךָ,
וְאֶף־כִּי יִצְאָתָן מִזֶּה לֹא נִקִּיתָן מִמַּסַּת יָדְכֶן ,
עַד־יֹשְׁבֵי הָעִיר, לְמִשִּׁיבַת גַּפְשׁ הָאֲכִיוֹנִים,
וְעָלוּ לְאַחֲרֵים שָׁנָה לְשָׁנָה יַחְדָּו נִחַשְׁבוֹת,
הָרָאשִׁים חִבּוּ לָכֶן פֶּן תִּשׁוּבְנָה וְאִינְכֶן שְׁבוֹת ,
לָכֶן כָּל־שְׂדוֹתֶיכֶן בְּיַד הָרָאשִׁים לְעִבּוֹם גְּתוּנִים,
אִם יֵשׁ גּוֹאֵל יִגְאֹל מִיָּדְכֶם, וְאַתֶּן תַּחֲיִיגָה בְּנוֹתַי ,
אֶף כִּי נִשְׁכַּחְנָה כִּי רַב אֶךְ מַעַט יִתֵּר •

נעמי • מִי יִתְיַצֵּב־לִי לְהוֹשִׁיעֵנִי? מִי זֶה יָרִיב רִיבִי ?
אִשָּׁה קִשְׁת־רוּחַ אֲנֹכִי, שְׂכוּלָה וְגַלְמוּדָה,
זֶה שָׁנִים רַבּוֹת מֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי גָעָה גַם גָּדָה,
מִי זֶה יִפְרֹגֵנִי, עַד־כִּנִּי לְהוֹשִׁיבִי ?

רות •

אֵל תִּדְאָגֵנִי, אֲנִי אֵצֶא לְהַמְצִיא סָרֶף לְפִיךָ, חַמּוֹתֵי !

נעמי • אֵת בְּתִי? אֵת תְּלִכֵי גְבֵרִית, לְמַצֵּא מַחְיִיתִי ?

צֶדֶק • הֲלֹא יִפְתַּח־תָּאֵר הִיא וַיַּעֲלֶתָ חֵן, מִי לֹא יִתֵּן גָּדָה ?

Mann und Kinder verloren, aber Dein Vermögen kann einigermassen Dich trösten!

Naomi. Mein Vermögen? wo ist dieses? Alles ist im Lande Moab daraufgegangen: die einzige Hoffnung, die wir noch haben, ist auf unsere Grundstücke, die wir hier zurückgelassen, ihr Betrag, glauben wir, würde wohl zum Unterhalte zweier Frauen hinreichen! Sage mir doch, Zedel, mein Lieber, sage mir doch, wenn Du es weißt, wer sie habe; welcher von unsern Verwandten sie zur Verwaltung genommen!

Zedel. Mit Bedauern muß ich es sagen, daß auch diese Hoffnung aus sey; die Obrigkeit ist im Besitz derselben. Drückend war die Hungersnoth in den ersten Jahren nach Eurer Abreise; und ob Ihr gleich von hier gezogen waret, konntet Ihr deswegen doch von Abgaben nicht befreiet werden, die den Einwohnern dieser Stadt, zum Unterhalte der Armen, gesetzlich auferlegt werden; Ihr bliebet mit diesen Abgaben von Jahr zu Jahr zurück, dieses wurde zusammen gerechnet, vergeblich wartete die Obrigkeit Eurer Rückkunft, Ihr kamet nicht; Eure Grundstücke sind daher der Obrigkeit als Pfand gegeben; wäre nun ein Verwandter da, der sie einlösen wollte, Ihr könntet Euch vom Uebrigen vielleicht noch nähren; obgleich die Schuld groß, und also der Rest nur klein seyn dürfte!

Naomi. Wer wird sich meiner annehmen? wer meine Sache führen? Unglücklich, wie ich bin, einsam und verlassen, und so lange Zeit meinem Vaterlande entfremdet, wo find' ich einen Freund, der mir zu dem Meinigen verhülfe?

Ruth. Sey des Unterhalts wegen nur unbekümmert, Mutter, den werde ich herbeischaffen!

Naomi. Du, meine Tochter? Du bist ja fremd hier, woher willst Du denn den Unterhalt schaffen?

Zedel. Ist sie nicht schön, nicht holdselig genug? Wer wird ihr wohl eine Gabe verweigern?

רוח • אל־תִּכְעִיבֵנִי וְאֶל־תִּחַשְׁבֵנִי לְבַת־בְּלִיעַל ,
אִם אֵין בְּרוּחְךָ מֵעַל , כְּזֹאת עַד־פִּיק אֶל־תַּעַל !

צדק •

אָמַרְתִּי תִשְׁחַקֵי לְשִׁחֵק אֶךְ לְהִתַּל לֵב אִישׁ בּוֹדָה •

רוח • אֲנִי אֵצֵא וְאֶלְקָטָה בַּשָּׂדוֹת בְּאֲשֶׁר יִחַנְנִי ,
עִמָּךְ אֶהְיֶה גֵרִים , מִי יִחַדֵּל שְׂדֵהוּ מִנִּי ?

נעמי • עֲנוּנָה וְרִבָּה ! לֹא תוּכְלִי עֲשׂוּהוּ , כִּי־הוּא מִמָּךְ •

רוח • אֶךְ אֶצְבְּעוֹת הָעֵצְלָה רַכּוֹת , יָדֶיהָ כְּבָדוֹת ,
אֶבֶל לְחַרְוֹצָה תַּחַת שָׁתִּים לָהּ עֵשֶׂר יָדוֹת •

נעמי • עֲשֵׂי בֵתִי כְּכֹל־אֲשֶׁר בְּלִבְךָ , אֶהְיֶה גֵרִים יְהִי עִמָּךְ !

הספור הרביעי •

(שרות וכרמים , רות על גבול שדה אחד ושק על שכמה טרבות על לבויה) •

מִדּוּעַ רָגַלִי כְּבָדוֹת ? מִן מְלוֹנִי עוֹד־כֹּה עָפוּ ,
הֲלֹא מִן שָׂדֵי מוֹאָב עַד בּוֹאֵי בֵית לֶחֶם לֹא רָפוּ ,
וּמִדֶּרֶךְ עַד־גְּבוּל גַּחְלָה זֶה , לֹא־גַם נִכְשְׁרוּ ?
הֲרָרָךְ גָּשִׁים לִי ? גַּם אֲנֹכִי כְּכֹל־אִשָּׁה וְאִשָּׁה ,
לְשׁוֹן מְדַבֶּרֶת נְדוּלוֹת וְעַד־פָּנִיהָ מִסּוּהַ הַבוֹשָׁה ,
גְּלֹאוֹ כְּכֹל־אֲשֶׁר יָדִיהֶן תַּעֲשִׂינָה טָרָם הַחֲלוּ ,
אוֹ אֶצְבַּע אֱלֹהִים הוּא מִיִּסְרָנִי מִלְכַת בּוֹה
לְהֵבִיאֲנִי אֶל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר עֵץ קִדְשׁוֹ הוּא ?

Ruth. Kränke mich doch nicht; halte mich doch für kein so niedriges Weib! Beschuldigt Dein Herz mich auch keiner solchen Niedrigkeit; so sollte der Mund doch so unanständig nicht sprechen!

Zedel. Ich glaubte, du wärdest selbst über meinen Scherz lachen; am Scherz wird oft eines Mannes Herz verkannt!

Ruth. Meine Absicht ist, auf irgend einen Acker zu gehen, und da Aehren zu sammeln, wo man's mir vergönnt! Deine Nation liebt die Fremden ja, nun so wird auch mich Niemand von seinem Acker jagen!

Naomi. Dieses dürfte Dir zu beschwerlich fallen, da Du so zart, so weichlich erzogen bist!

Ruth. Der Müßiggängerinn nur sind die Finger zu zart, die Hände zu schwer zur Arbeit; eine Fleißige kann, wenn's nöthig ist, mit zweien so viel, als wären's zehn, arbeiten!

Naomi. Nun, so handle nach Deinem eignen Gutdünken! Der die Fremden schützt, sey mit Dir!

Vierter Auftritt.

Acker und Weinberge, (Ruth einen Sack auf der Schulter, vor einem Acker stehend.)

Ruth (allein.) Warum sind die Füße mir so schwer? So leicht schwebten sie von meiner Herberge bis hier; ja vom Lande Moab bis nach Bethlehem ermüdeten sie nicht, und nun ich diesen Acker betreten will, sind sie matt, versagen den Gang mir! Wie, ist's weibische Schwachheit? Geht's wie so vielen Frauen mir, die in ihren Reden Heldinnen seyn wollen, während thörichte Schaam von jeder That sie zurückhält? Die, ehe sie noch etwas begiñen, schon ermüden? Oder ist's göttliche Fügung, die mich abhalten will, diesen Acker zu betreten, um mich an einen Ort zu bringen, den

אלכה מזה, ואל-המקום טוב בעיניו ינהלני •
• (רוח הולכת ונשאח עניח לשמים)

הבט! השמש כבר עברה את-קו הצהרים,
ולמן הפקר לא לקטתי אף מרא כפיים! —
מה-תשתוהתי נפשי? דבר אלהים הוא אף לנפני •

• מהתל (פנעה)

מי את! תאר בת-מלך פניך ושק על-שכמך!
בבגדיך נפרת כי זרה אתי, אן ארצך?

רוח • מה-ךך ולא-רץ מולדתי, גם פני ושקי?

מהתל • נכריה! שמרי פיה מחטא נגד שמר,
זאת פקודתי, מקל-מרגל אנכי נמר,
לכן תני תודה טרם יעבור עליך חקי,
תדעי כי בעבודתי את-כל אדה נפיתי,
כל-התרים מתחפשים בעננים ראיתי,
אף את גם כי תתחפשי בכנייה את נפרת,
כי אי-עצך ראי שמה בין ההרים גבול ארצנו,
השמרי לבד יפגעו בך אבירי לב משמרנו,
המדיני עד-נפשך וצאי לתור ארץ אחרת •

• רוח

סלח-נא! איך אלה אד-ארץ אשר משם יצאתי?
תמוד באי, את חמותי נעמי מארץ מואב באתי •

מהתל • סדחי צדקה! בחשבי עליך מחשבת לעו,
לכי אתי ואראך שדה איש בכל-יהודה אחד הוא,
גם כל-עבדיו כל-משרתיו גם אמהותיו כמורה •

• (מראה באצבע)

seine göttliche Vorsicht für mich bestimmt hat? Nun so sey es! Ich gehe von hier! Möge Gott mich an den Ort führen, den er für mich ausersehen hat! (Sie gehet fort, richtet im Gehen den Blick gen Himmel.) Sieh! schon längst hat die Sonne die Mittagslinie passirt, und noch habe ich kein Händchen voll zusammen; obgleich ich schon vom frühen Morgen suche! — — Nicht so niedergeschlagen, mein Geist — es ist göttliche Schickung, vielleicht, um mich zu prüfen!

Me h a t h e l (ihr belegend.) Wer bist Du? — Deine Gestalt ist die einer Prinzessin, und Du trägst einen Sack auf der Schulter?

R u t h. Was kümmert dich mein Vaterland und mein Sack?

Me h a t h e l. Mäßige Deine Sprache, Fremde! gegen einen Beamten! Mein Amt ist es, jedem Verdächtigen aufzupassen; darum sey froh, daß ich dieses Amt nicht gegen Dich ausübe; denn wohl gab mir mein Amt Gelegenheit zu erfahren, daß sich Spione oft in Bettler verkleiden. Dir würde freilich eine solche Verkleidung nichts helfen, da dein Gesicht genugsam für dich zeugt, doch, rathe ich Dir, dort zwischen den Gebirgen die Gränze zu suchen, und dich ja in Acht zu nehmen, daß Dir keiner unsrer hartberzigen Häscher begegne; darum eile, so sehr du kannst, in ein anderes Land zu entkommen!

R u t h. Verzeihe! Wie könnte ich mich in ein Land begeben, das ich so eben verlassen; denn gestern erst bin ich aus Moabs Land in Begleitung meiner Schwiegermutter hier angekommen!

Me h a t h e l. Verzeihe Tugendhafte, daß ich so unwürdig von Dir gedacht; komm denn, komm, ich will Dir den Acker eines Mannes zeigen, dessen Gleichen in ganz Juda nicht ist, selbst Knechte, Diener und Mägde sind tugendhaft wie er, (mit dem Finger zeigend.) Siehest Du die Sayerne dort?

רֵאִי שָׁמָּה הַגֶּרֶן אֲשֶׁר בְּקֶצֶה שְׂדֵה הָאִישׁ בְּעוֹי •

(רודה ראה אותה ומתחרה כי נכריה באה בשדה)

רודה (אל רות)

נְכַרְיָה! מַה-לָּךְ פֹּה? בְּרִשְׁיוֹן מִי בָאת בְּשַׂדְנִי?

דָּקַחַת הַלֶּקֶט וְהַשְׂכָּחָה אֲשֶׁר לִבְנֵי עַמִּנוּ •

רות • מִנְעִנָא דְכַרְיָה אֵלֶּה הַבְּטִים לֵב תְּמִימָה!

רודה • תְּמִימָה? נְכַרְיָה וְתְּמִימָה? שְׂמַעֲנִי מִמְּלֶלֶת!

שׁוֹבֵי לְאַרְצָךְ וְחַפְשֵׁי טָרִיפֶךָ, פֹּה אֵין לָךְ תּוֹחֶלֶת •

מִיִּיתָן מִלְחָמוֹ לְעַבְדַּת אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה?

רות • בֵּן, נְכַרְיָה אָנִי, מֵאַרְץ מוֹאָב בָּאתִי הִנֵּה •

רודה (טפל בדבריה) וְאַתְּ מִי?

רות • אֵת נַעֲמִי לְמִצָּא פֹה בְּבֵית-לֶחֶם מְעוֹת •

רודה (כששע ואת דבקה נפשו בה לאהבה)

תֵּנִי יְדֶךָ, קוֹמִי גַּא, קוֹמִי מִכַּרְעֵ שְׂחוּחַ,

לִפְנֵי אִשָּׁה כְּמוֹךָ בְּרַכִּי כְּלִי-זָבֵר תְּכַרְעֶנָּה •

רות • לְשׁוֹן חֲנֻפָּה מְאֻדָּמַת פְּנֵי גַעְרָה, תְּכַסֶּה בּוֹשָׁה,

וְלִמָּה תַעֲנֶה לֵב אִמָּה גַם בְּלַעְדֶּיךָ עֲנוּשָׁה?

רודה (מראה על אודם פניה)

אֲדַמָּךְ בְּשׁוּלֵי רִקְיעַ, שִׁחַר וְהִבּוּ זִרְחַת •

רות • סִלַּח-נָא אֲדוֹן, בְּשֹׂאֲלִי אִם אַתָּה בַעַל הַשְּׂדֵה?

רודה • לֹא, אֲנִי הָרוּדָה •

רות • הַשְׂתַּחֲוִיתִי אֲדוֹן רוּדָה!

רודה • עֲנוּתְךָ בְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין עָלֶיךָ פְּרַחַת •

רות (טן הצד)

רֵיב אֵייל וְכַעֲסוּ קִשָּׁה, אֶךְ חֲנַפְתּוּ מֵהֶם קִשְׁתָּה,

Sie liegt am Ende des Ackers dieses Mannes, er heißt Boas, (ab.)

(Ein Bogt erblickt sie. Zu Ruth.)

Was willst Du hier? Fremde! Wer hat Dir erlaubt, unsern Landesarmen die Nachlese und das Vergessene vor dem Munde weg zu nehmen?

Ruth. O! verschone mich doch mit solchen Reden, die mein unschuldiges Herz, wie Dolchstiche treffen!

Bogt. Fremd und unschuldig? Eitles Geschwätz! Kehre sofort in Deine Heimath zurück, hier ist für dich nichts zu suchen. Wer würde auch seine Gaben an eine Götzendienerinn verschwenden?

Ruth. Darin, daß ich eine Ausländerin bin, hast Du zwar recht: ich kam aus dem Lande Moab.

Bogt (sie unterbrechend.) Aus dem Lande Moab? Mit wem denn?

Ruth. Mit Naomi, um hier in Bethlehem Ruhe zu finden!

Bogt. Reiche mir die Hand, stehe auf, nicht länger auf den Knieen gelegen! Vor einer Frau, wie Du, sollte jeder Mann knien.

Ruth. Auch bei einer Schmeichelei erröthet ein ehrbares Frauenzimmer, und wird beschämt; warum willst Du also eine Magd quälen, die ohnehin elend genug ist? —

Bogt (auf ihr rothes Gesicht zeigend.) Deine Röthe gleicht dem Rande des Himmels, wenn er von der aufgehenden Morgenröthe vergoldet wird!

Ruth. Verzeihe, Herr! wenn ich frage: bist Du der Eigenthümer dieses Grundstückes?

Bogt. Nein, ich bin der Bogt!

Ruth. Ich verbeuge mich, Herr Bogt.

Bogt. Deine Demuth gleicht einer Rose, die versteckt zwischen den Blättern blüht.

Ruth (bei Seite.) Unerträglich ist des Thoren Zank und dessen Zorn, doch seine Schmeicheley ist unerträglicher

(אל הורח) הניחני אדון ללקט ואשובה הביתה ;

כי זרה כמוני נחעה בנתיבות השדות .

לכן בעוד היום גדול אשובה אל חמותי .

רודה . חלילה לך ללקמי אצבעותיך כי תנאלי .

גם לא תלכי לבדך , לדוותך מי יתן לי עשר ידות .

נער (בא .)

ראית אדננו ירד שמה מן הררים .

רודה (אל הנער .)

אסוף מהר כל השמרים ויעמדו על הקצרים .

(אל רות) פסי פניך פן יחרה לך כי באת הנדה ;

(לעצמו בלכתו) אשרי מפחד תמיד , פן ישא עין עליה ,

כי כיתה אשתו , והנה מבקש אחרת תחתיה ,

כואב השה מן עדר , מפני ישאנה .

בעז (בא)

התאמצו בעבודתכם , אמצו ווי עמכם !

הקצרים . אלהים יברכה אדננו ואדון כל בית לחם .

בעז (אל הורח .)

מי הנערה הזאת אשר כפתה בצעיף פניה ?

הלא צייתי , שמרו שדתי מרגלי זרה ?

גם אמרתי לכם , ראשית מריכם תהי מרה .

רודה . נבריה אשר בשדה מואב עבדה גלגליה .

בעז . רות השנה את חמותה געמי ? גדדה צדקתה !

(מן העד) אמנם גואל אנכי , לו אבנה כמנה !

noch. (Zum Bogt) Laß mich doch, Herr, daß ich etwas sammeln, und wieder nach Hause gehen könne; ich bin fremd hier, und kann mich leicht zwischen den Aeffern verirren; darum möchte ich gern bei hellem Tage noch, zu meiner Schwiegermutter zurückkehren!

Bogt. Dich sollte ich sammeln lassen, daß Du Deine zarten Fingerchen beschmutzest? Das sei fern! Auch allein sollst Du nicht gehen! O, daß ich zehn Arme Dir zur Begleitung bieten könnte!

Diener (tritt auf.) Ich sah unsern Herrn von jenen Bergen dort herunter kommen!

Bogt (zum Diener.) So laß schnell alle Aufseher zusammen kommen, daß sie sich auf ihre Posten bei den Schnittern stellen! (zu Ruth) Und Du verschleierte Dein Angesicht wieder, er könnte sonst ob Deines Hierseyns zürnen! (im Gehen zu sich selbst) Diese Vorsicht war nöthig, wie leicht könnte sie nicht auch ihm gefallen? — Um so mehr, da seine Frau todt ist, und er sich doch jetzt nach einer andern umsiehet! Ha, schön wäre es, wenn er sie mir, wie der Wolf ein Lämchen, vor der Nase wegschnappte!

Boas (tritt ein.) So recht! nur muthig an die Arbeit, muthig, Gott mit Euch!

Schnitter. Gott segne auch Dich, unser Herr, und Herr von Bethlehem!

Boas (zum Bogt.) Wer ist das Frauenzimmer dort, das sein Gesicht so dicht verschleiert hat? Befahl ich euch nicht, keine Fremde hier einzulassen, und warnte ich euch nicht vor dem ersten Ungehorsam?

Bogt. Eine Ausländerinn, eine Götzendienerinn aus Moab.

Boas. Wie, ist's wohl Ruth, die mit ihrer Schwiegermutter Naomi, aus Moab kam? Ihre Frömmigkeit ist groß! (bei Seite) Wahrlich! der bin ich nahe verwandt

כִּי צְדִיקָה כְּמוֹהָ גַם זֶרַע בְּרוּכִים תִּלְדֵּךְ ,
(אל הרודה) מָתִי בָּאָה ? מִהֵרָה הִבִּיאָה אֵלַי , קְרָא אוֹתָהּ !

רוּדָה (בלכתו סן הצד .)

הֲכִי זֶה הוּא דְרָכּוֹ שֶׁל בְּעוֹ , שֶׁכִּי יִשְׁאַל בְּנָשִׁים ?
אֵךְ לִקְחַת אוֹתָהּ לוֹ , גַּם עֵין בְּעוֹן כְּדֹ-אֲנָשִׁים ,
פָּחַד פָּחַדְתִּי וַיֵּאֲתֵינִי , הֵהָ ! אֲבָרָה מִנִּי !
(אל רות) אֲדַנִּי זָקֵן לְכַעֲמִים רוּחַ רָעָה מִבְּעַתְהוּ ,
אֵךְ אֵין לִדְרָא מִפְּנֵי לַעֲשׂוֹת רָעָה בְּמַעֲשֵׂהוּ ,
וַיִּזְנֵי לְהַבִּיאָךְ אֵלָיו , לְקִרְאָךְ הַגִּנִּי .

רוּת (אל בעו .)

הַגִּנִּי אֲמַתְךָ , אֲדוֹן ! לְשִׁרְתְּךָ נִקְרָאתִי , אֲדַנִּי !

בעו . אֲמַתְךָ ? לְשִׁרְתְּךָ ? מִמֵּי לִקְחַתִּיךָ כִּי בָאת
לְשִׁרְתִּנִּי .

(אל הנערים) נִעְרָה זוֹ בֵּין עַמָּדִים תִּלְקַט וְאֵל-תְּכַלִּימוּ אוֹתָהּ !
(אל דות) וְאֵת בְּשׂוּדָה אִישׁ אַחֵר בַּד תִּלְקַטִּי וְאֵל-תְּלַכִּי מִזֶּה ,
וְתִלְכִי אַחֲרַי הַנְּעָרִים אָנֹכִי יִלְכוּ , אֵת תַּחֲוִי ,
אֵךְ כֹּה תִדְבְּקִי אֵת נַעֲרֹתַי כְּאִשָּׁה עִם אֲחֹתָהּ .

רוּת . מִי אָנֹכִי , אֲדַנִּי ! לְהַבִּירֵנִי וְאֲנִי נִכְרִית ?

בעו . פְּעַקַת אָדָם מִשׁוּהָ נִכְרִית כְּבַעֲלַת בְּרִית ,
כִּי שָׁמַעְתִּי אֲשֶׁר עָשִׂית בְּאֶרֶץ מוֹלְדֹתֶךָ שָׁמָּה ,
אֲשֶׁר עָשִׂית גַּם אַחֲרַי מוֹת אִישׁךָ כִּד-טוֹב אֵת חֲמוּתְךָ ,
וְכִי מֵאִסַּת בְּכַל-עַבְדֵי אֱלֹהִים לְמוֹדֵי יְלֹדוֹתֶךָ ,
לְעַבֵּד בְּכַל-לִבְבְּךָ אֱלֹהִים חַיִּים בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה ,

o, daß es mir bescheert wäre, durch sie fortgepflanzt zu werden! Fromm, wie sie ist, kann sie auch nur gute Frucht zur Welt bringen! (zum Bogt) Wann kam sie? Schnell, laß sie her kommen, fort, rufe sie!

Bogt (im Gehen zu sich.) Dies pflegt ja Boas Art nicht zu seyn, sich nach Frauenzimmern zu erkundigen: gewiß will er sie heirathen! Auch das Auge des Boas weiß, wie jedes andere, die Schönheit zu beurtheilen! Ach, was ich gefürchtet, traf ein — für mich ist sie verloren! (zu Ruth) Mein alter Herr ist zuweilen bei übler Laune — ich muß aber bemerken, daß man seine Launen nicht zu scheuen braucht, er thut Niemand etwas Böses — jetzt befahl er mir, Dich zu ihm zu bringen, darum bin ich hier, Dich zu rufen!

Ruth. Ich, Deine Sclavin, Herr! bin gerufen worden; und hier bin ich, Herr! Dir zu dienen!

Boas. Deine Sclavin? Dir zu dienen? Wann und wo habe ich Dich denn gekauft, daß Du mir dienen willst? (zu den Dienern) Dieses Mädchen hier darf zwischen den Gestraidehaufen sogar sammeln! daß sie ja Niemand hart anrede! (zu Ruth) Du, meine Tochter! brauchst auf keinen andern Acker zu gehen, kannst nur immer hierbleiben, und den Dienern überall nachfolgen, wo Du sie hingehen siehest; auch Dich hier zu meinen Mädchen halten, und vertraue mit ihnen, wie mit einer Schwester, umgehn!

Ruth. Wodurch habe ich, als Ausländerinn, eine so freundliche Aufnahme verdient?

Boas. Gute Aufführung macht eine Ausländerinn einer Glaubensgenossin gleich. Wohl habe ich alles gehört, was Du dort in deinem Vaterlande gethan; wie gütig Du deine Schwiegermutter, selbst nach Deines Mannes Tod, behandelst; daß Du den Götzendienst und alle Gewohnheiten Deiner Jugend verworfen, um dem lebendigen Gott von ganzem

וְכִי הִלַכְתָּ אֶת חַמּוֹתַי אֶל־עַם גְּבֵרִי אֲשֶׁר לֹא יָדַעַתְּ.
בַּחֲנֻנָּה אוֹתָךְ לָשׁוּב לְאַרְצֶךָ הָאֵין אֶת־קוֹלָהּ מְנַעַת.
רוֹת. הַשְׁתַּחֲוִיתִי אֲדָנִי! נַחֲמֵת אֶת־לֵב הָאָמָה.
בַּעֲזוֹ. קוֹמִי לְכִי הַגֵּרִן, אֲתִי סִיְדִי בַצְהָרִים.
לְבַד יִבֶּךְ הַשָּׁמַיִשׁ בְּאַבְרָךְ תַּחַת הַשָּׁמַיִם,

(בסעודה, בעו אל רות.)

אֲכַדִּי וְשֵׁתִי וְשִׁימִי הַנוֹתָר לִפְנֵי חַמּוֹתַי שְׂמָה.

רוֹדָה (בחוץ משח.)

בַּצְפוֹר מְמַהֵר אֶל־פָּח, כִּי־גִי גַאִיֹּת נַעֲכָכָה,
וְלֹא יָדָעָה כִּי נַפְשָׁהּ בְּקֶרֶח הַזִּקְנָה נִשְׁחַתָּה,
נַעֲרָה לְזִקֵן, כְּשָׂרָה בְּאֵין הַרְשׁ תִּשְׁאֵר שְׂמָמָה.
(בעו שב לביתו, ורות תשוב אל השדה.)

רוֹדָה (לרות הבאה מן השדה.)

לֵב אֲדָנִי בְּמִקּוֹר מַיִם חַיִּים לְנַהֵר יִשְׁיִמְהוּ,
לְמַרְחָקִים עַד־כָּל־פְּדָגִיו, בְּצִי אֲדִיר יַעֲבֹרְנָהוּ,
וְעַד־מִקּוֹרוֹ צָר, תַּצְעֲדָהוּ רִגְלֵ עוֹלָלִים,
כִּן אֲדָנִי אֵךְ אֵת גְּבָרִים בְּשִׁפְתֵי חֵן מְרַבָּה אֲמַרוֹת,
לִפְנֵי סְבִיבוֹתָיו כְּבָרִית אֲרַמּוֹן שְׁפָתָיו סְגוֹרוֹת,
מִשִּׁיב רוּחַ כְּרָזָר וְאֲנִשִּׁי בֵיתוֹ נִכְשָׁלִים!

רוֹת (לעצמה.)

אֲוִיל זֶה פִּרְשׁ מְצוֹדָתוֹ לְצוֹד דָּגָה כְּמוֹנִי,
אֲנִי אֲצַדָּהוּ בְּמְצוֹדָתִי נֶגֶד רְצוֹנִי.
(אל הרורה) יָדַעַתִּי גַם יָדַעַתִּי לֵב גְּבִירִים כָּלֵב הַשָּׁרִים,
וְכִי אֶבְחָרָה בְּגְבָרִים אֶבְחָרָה תַּחַת שׁוֹר עֶבֶד,
אִשֶׁת עֶבֶד שָׂרָה בְּבַעֲלָהּ, לְשׁוֹר בִּידוֹ הַשָּׁבֵט.

Herzen und mit aufrichtiger Treue zu dienen; daß du den Muth gehabt, Deiner Schwiegermutter zu einem Dir unbekanntem Volk zu folgen, ja sogar ihren dringenden Bitten, in Dein Land zurückzukehren kein Gehör gabest!

Ruth. Ich danke, Herr, ich danke! Ach, wie sehr hast Du Deine Magd getröstet!

Boas. Auf, gehe in die Scheune dort, Du sollst heute Mittag mit mir speisen! Die Sonne könnte Deinen Teint verderben, wenn Du unter freiem Himmel issest! (beim Mahl) Is und trinke, das Uebrige lege für Deine Schwiegermutter bei Seite.

Bogt (vor der Scheune lachend.) Wie der Vogel und die frommen Tauben im Thale unbesonnen ins Netz flattern, wird auch sie gelockt, daß sie am freudenlosen Alter ihre Plage habe! Ein Feld ohne Ackermann ist die Jungfrau dem Greise.

(Boas geht nach Hause, und Ruth auf den Acker zurück.)

Bogt (zu Ruth.) Mein Herr gleicht einer Quelle; zum großen Strome wird sie in der Ferne, alle daraus entstandenen Flüsse können mit Schiffen befahren werden; beim Ursprung aber ist sie schmal, so daß ein Kind sie überschreiten kann; eben so ist auch mein Herr; mit Fremden spricht er viel und freundlich, gegen seine Umgebungen aber, ist er verschlossener noch, als ein fest verriegelter Pallast; jeden Fremden sucht er aufzubeistern, seine Hausleute aber vernachlässigt er!

Ruth (bei Seite.) Siehe den Thoren da, listig breitet er das Netz aus, glaubt mich darein zu fangen; aber ich werde, so ungern ich's thue, ihn wohl überlisten! (zum Bogt.) O, ich kenne die Gesinnungen der Großen und der Fürsten; ja wenn ich unter Männern die Wahl hätte, ich würde lieber den Knecht als den Herrn wählen! Die Frau eines Dieners beherrscht ihren Mann, bei den Vornehmen ist's umgekehrt!

רודה • מִפְּרֵת בְּנֵי אָדָם אֶת, חֲבֵמַת לְהוֹרוֹת הַגְּבֵרִים,
וְעַתָּה בְּבֵת עֵינַי! שְׁמָעֵי לִי, יְשָׁבִי בְּבֵיתְךָ הַשְּׁקֵט,
בְּבֵת-מְדִינָה אֲכַלְכֶּלְךָ וְאֶל-תִּבְאֵי עוֹד בְּשָׂרָה לְלֶקֶט •

רות • רָאֵה דְבָרֶיךָ טוֹבִים, אֲךָ חָדַל מִזֶּה פִּי אֵינֶנּוּ,
מוֹכָה אֶהְיֶה נִסְתָּרָה מִהַמְּגִלָּה לְכָל-אָדָם,
כִּי עַד-אֶהְיֶה אַחַת שְׁבַע עֵינַיִם לְהַפְרִידֶם,
לְכֵן צָרוּר אֶהְיֶה, בִּלְיָדַע לְאָדָם מִצְפוּנָה •

הַסְּפוֹר הַחֲמִישִׁי •

(בֵּית נְעֻמִי, נְעֻמִי וְרוּת בָּאוּת) •

רות • הֲאֵל לָךְ אָמִי אֲשֶׁר הוֹתַרְתִּי הַיּוֹם הַזֶּה, הֲאֵל לְכִי!
נְעֻמִי • לֹא טוֹב עָשִׂיתְי אֲכַל תֹּאכְלִי וְאֶל-כְּלֶיךָ בִּלְתִּקְחִי •

רות • בְּרָצוֹן בְּעַל הַשָּׂדֶה לְקַחְתִּיהָ בְּאֲשֶׁר צָוָה,
כִּי טוֹב הָאִישׁ מְאֹד בֵּין כָּל-הַשָּׂרִים אֵין כְּמוֹהוּ,
דַּבֵּר אֵתִי טוֹבוֹת גַּם נַחַם אוֹתִי לֹא לָתֵהוּ •
לִבּוֹ שָׁהוּר וְרוּחוֹ נְמוּכָה וְאֶל-טוֹבוֹ אֵין קֶצֶבָה •
כָּאֵב אֶת-בְּתוּלָתוֹ, בְּחָתָן אֶת-כְּלָתוֹ דִּבֵּר אֵתִי •
הִגִּיד לִי, אֶל-תִּלְכִּי וְאֶל-תִּעַבְרִי מִזֶּה בְּתִי •
גַּם אֵת נְעֻרוֹתַי תִּדְבְּקִי עַד אֲשֶׁר יִכְלֶה כְּדִ-קִצְרִי •
מִפְּתוֹ אֲכַל וְאֵת מִימּוֹ אֲשַׁתֶּה, כִּנְפֵשִׁי שְׁבַעִי •
בְּיָתֶר שְׂאֵת נִשְׂאֲנִי עֲדִי בְּשֵׁתִי לְבַלֵּעַ אֶת-בְּרַעִי •

Bogt. Du kennst die Menschen gut, besonders weise aber, weißt Du die Gesinnungen der Männer zu beurtheilen; darum folge mir, Du mein Augenbild, bleibe hübsch zu Hause, gebe nicht wieder auf dem Acker sammeln, ich will wie eine Prinzessin Dich bewirthen!

Ruth. Siehe, Du meinst es gut — und doch rathe ich, wir lassen es lieber; — denn geheime Liebe gedeihet besser, als die, welche Allen kundig ist; sobald zwei sich lieben, sind gleich der Meider genug da, die sie zu trennen suchen; darum verschließe deine Liebe im Herzen, daß ja Niemand etwas davon erfahre!

F ü n f t e r A u f t r i t t .

Naomis Wohnung. Naomi, Ruth tritt auf.

Ruth. Hier, Mutter! hier nimm hin, was ich heute beim Essen noch übrig ließ.

Naomi. Das war nicht wohlgethan, Tochter, Du magst wohl Dich satt essen, aber nichts bei Dir stecken!

Ruth. Ich that's ja mit Einwilligung des Eigenthümers, ja sogar auf seinen Befehl! Ach, welcher ein guter Mann ist dieser; unter allen Herren ist keiner ihm gleich; er war sehr gefällig gegen mich, tröstete mich, doch nicht aus eitler Absicht; nein, sein Herz ist makellos, sein Wesen demüthig, und seine Güte gränzenlos! Gefällig, wie ein Vater mit der Tochter, wie der Bräutigam mit der Braut, redete er mit mir; gehe ja von hier nicht weg, bleibe nur immer hier, meine Tochter, sprach er, halte Dich nur immer zu meinen Mädchen, bis meine Erndte ganz zu Ende ist; ich sollte nur von seinem Brode essen, von seinem Wasser trinken, bis ich satt bin, und rühmte meine Eigenschaften so sehr; daß ich vor Schaam kaum den Bissen im Munde verschlingen konnte!

• נעמי •

מה-ישם האיש אשר מלקוט בשדותיו בל-תסירי ?

• רות •

שמעתי כי קראו שמו בעו, ראש לכל-בית לחם •

נעמי • התחפצי באיש הזה אחרי אישך ותתנחמי ?

• רות •

האם אתפאר, הראש לכל-בית לחם יהיה לי לגבר ?

נעמי • עוד לא זקנת כמוני, אבל עיניך תחזינה,

אשר יפלא ממנו היום, העת תגלגנה,

אין כל-חדש תחת השמש, לכל יש חבר •

הספור הששי •

(בעו על הדרך בלכתו לביתו מדבר אל לבו) •

ראה אבצן! נחלתך, את-כל כבודך, והתעורר,

כי את-הפל זרים יירשו, ואתה הלה ערירי!

בניך אינם, נהרגו בידי פלשתים ארורים,

בנותיך מתו תחת בעליהן וזרע אין להן,

וכל-אנשי בית לחם אין פסח בכנותיהן,

כי תמעלנה באיש זקן, ללכת אחרי בחורים,

הפואבית משמים לעורתי נשלחה,

דהקים זרע מצדיקה זרע קרש מברכה,

אבל בחורה היא, אין לאשמה, אם בוקן תרע עין,

אין טוב לפני כי אם אחפה עדי אורה השעורים,

כי אעשה משתה לכל-הקצרים זקנים עם נערים,

ואקרא גם אותה פן אפתנה במשתה יין •

Naomi. Und wie heißt der Mann, dessen Acker Du nicht verlassen sollst?

Ruth. Wenn ich recht hörte, so nannten sie ihn Boas, Oberhaupt von Bethlehem!

Naomi. Gefällt Dir dieser Mann? Könnte sein Besitz Dir wohl den Verlust Deines Mannes ersetzen?

Ruth. Kann und darf ich mir wohl schmeicheln, das Oberhaupt von Bethlehem, werde mein Gemahl werden?

Naomi. Du hast zwar noch so viel Erfahrung nicht, als ich, aber Du sollst es bald verwirklicht sehen! Was heute auch unmöglich scheint, kann endlich doch geschehen; nichts Neues geschieht unter der Sonne mehr, von allem war ein Aehnliches bereits.

Sechster Auftritt.

Landstraße, (Boas allein auf dem Wege nach Hause.)

Betrachte, Boas! diese deine Grundstücke, dein Ansehn, kannst du dessen froh seyn? — Alles dieses werden Fremde einst erben, du bist kinderlos! Deine Söhne, ach, sie sind nicht mehr, sie fielen unter den Streichen der verfluchten Philister; deine Töchter, starben unter ihren Männern, ohne Kinder zu hinterlassen, wolltest du dich auch wieder verheirathen, Bethlehems Töchter stoßen kein Vertrauen ein; keine wird einem Alten Treue schwören wollen, sie wählen die Jugend lieber! — — Ha! was fällt mir ein! Wie wäre es, wenn diese Moabitin mir vom Himmel als Gehülfinn bestimmt wäre? — Wenn's mir bescheert wäre, von dieser Tugendhaften, frommen, gesegnete Nachkommen zu erhalten? — Aber, auch sie ist noch jung, man könnte ihr's nicht verargen, wenn ihr das Alter mißfiel! — — Wäre es nicht rathsam, ich warte bis ich die Gerste schwinde? — Ja, ich mache dann ein Freudenfest für die Schnitter, alt und jung, lade auch sie ein, und könnte beim Wein sie vielleicht mit geneigt machen!

הספור השביעי •

• (שדח בעז, רורח ורודה וקצרים)

• רוד ה • (לרות)

חשכה השמש לנו ערי באך ותעל לנו
רות • הבט איך הקצרים לששים עיניהם עלינו,
גם שם מן הוהרים ראתי ירד אדני,
אלתפר אשר יעצתי התחפש אהבתך לי •

• בעז • (בא אל הקוצרים)

י עמכם : הוא יכרך אתכם וכל הבא בגבולי !
כמעט כדיתם עבודתכם שמה שמחתוני,
בלו מעשיכם היום, ומחר גורה שעורים,
ואעשה חג לוקנים נערים בתולדות ובהורים,
רהצו וכבסו שמלותיכם פי הגדנו מחר •
(אל רורח) • גם את, בתי ! תבאי הגה לשמח אתנו,
כי ענית פלימי הקציר, התענגי בחגנו,
השבימי נא בעלות השחר ותקחי שקר •

הספור השמיני •

• (בית נעמי, נעמי ורות)

נעמי • דולי ידעתי את טובך חריתי עליך,
כי הסתרת מפני מהגדלי מצפוניך,
כי נקראת לחג בעז, דברי אם שקר הגדתי ?
רות • חי נפשיך אף לבלתי הכעיסך העלמתי ממה,
לדכת לחג אין בלבי פי טוב לי היות עמך •

Siebenter Auftritt.

Auf dem Acker des Boas. (Ruth, Bogt, Schnitter.)

Bogt (zu Ruth.) Dunkel schien die Sonne uns, bis Du kamest, und uns wie eine Sonne aufgingest.

Ruth. Siehe doch, wie die Schnitter nach uns mit den Augen blinzen; auch meinen Herrn sah ich dort von den Bergen herunterkommen: darum verwirf doch meinen Rath nicht, halte Deine Liebe zu mir doch geheim!

Boas (kommt zu den Schnittern.) Gott mit Euch, er segne Euch, und alle, die meinen Bezirk betreten! Ich habe gesehen, daß Ihr beinahe mit der Arbeit fertig seyd, das hat mich sehr gefreut! Machet nur, daß Ihr heute fertig werdet, und wir morgen die Gerste schwingen können; dann will ich ein Fest bereiten für Alt und Jung, für Jünglinge und Jungfrauen! Ihr könnt Euch dann waschen und reine Kleider anziehen, denn wir wollen morgen recht feiern! (zu Ruth.) Auch Du, meine Tochter! Kannst herkommen, Dich mit uns zu freuen; Du hast Dich die ganze Erndtezeit über gequält, Du verdienst, an unserm Feste Theil zu nehmen. Wohlan denn, stelle Dich morgen früh gleich beim Morgenanbruch ein, und genieße den Lohn!

Achter Auftritt.

Raomis Haus, (Raomi und Ruth.)

Raomi. Wäre ich von Deinem guten Charakter nicht überzeugt, könnte ich Dir zürnen, daß Du Deines Herzens Heimlichkeit mir verschwiegest, und mir nicht sagtest, daß Du zum Erndtefest des Boas eingeladen seyst? Oder lüge ich? Rede!

Ruth. Bei Deinem Leben geschworen, ich verschwiegs nur deswegen, um Dir Verdruß zu ersparen! Ich bin nicht aufgelegt, Festen beizuwohnen, ich bleibe lieber bei Dir; die Furcht, du möchtest mir's befehlen, hielt mich ab,

ויראתי פן תצוני, אל תאמרי כי בנרתי :

נעמי • שמעיני, בתי! ברוכה, דעי מצאתי לך
מנוחה,

במדה עתך, עזרתך עלתה, נצה פרחת,
רחצי וסוכי בתי! ואת שמלותיך תלבשי,
וירדת הגרן ועד כלו לאכל בד-תורעי,
אך בשכבו והלכת לאיף את-פעמך בד ישמע,
וחוקת וגלית את-מרגלותי ושכבת, אל-תבושי!

רות • חמותי! אל-מרגלותי אשכבה: כאחת
הפרוצות?

פן יחשבני לזונה, ישקצני כאחת השקוצות!

נעמי • עלי קלונה בתי! שמעי ועשי, כי תצליחי,
וכי תקיצי וישאד, מי את? עני: אמתך רות, גואלנו,
אל-תתעלם מבשרך וגאל-את-נחלתנו!
חוקי בתי! ואמצי, אל-תיראי, עדי תבטחי!

הספור השיעי •

גורן בעז • (בעז מתפלל לפני סתור •)

סרו לאהליהם עבדי כלם, מרגנים משוב לב,
שבעי רצון, בבתיהם שדום ובקרבים שלו,
יתענגו על-משכבותם איש ואשה וצאצאיהם,
ואני בגלמודי אשכבה ואקום, אין מי ישמחני!
הוי! פי יבא יומי, מי ישים ידו עד-עיני?
הצדיקה לא באה לא ראיתה ביניהם,
מי יודע אם לא נורה נפשה מפל-שמחה,

Dir's zu sagen; daram denke nicht, ich sei treulos!

Naomi. Höre, Du meine gesegnete Tochter, wisse, daß ich endlich Ruhe für Dich gefunden zu haben glaube; dein Schicksal ist reif, Hülfe ist für Dich aufgegangen, sie stehet jetzt in der besten Blüthe! Wasche und salbe Dich, lege Deine besten Kleider an, gehe hinunter in die Scheune, laß Dich aber beim Mahle vor Niemanden sehen; wenn er sich hinlegt, schleichst Du so leise hin, daß man Deine Tritte nicht höre, fassst Ruth, deckst ihn zu Füßen auf, und — Du brauchst nicht zu erröthen — legst Dich nieder!

Ruth. Wie? Mutter! ich soll, wie der Verworfensten eine, mich zu seinen Füßen legen? Müß't er mich nicht für eine Hure halten? Mich als eine Freche verabscheuen?

Naomi. Mich treffe die Schande, meine Tochter! folge mir nur, thue, was ich Dir sage, Du wirst sehn, es gelingt! Erwacht er, und fragt, wer Du seyst? so antworte: Verwandter, deine Magd Ruth ist's! O, entziehe dich doch deinen Blutsverwandten nicht, löse doch unsere Grundstücke ein! Nur getrost, Ruth gefaßt, Tochter, nichts gefürchtet, vertraue nur auf mich!

Neunter Auftritt.

Scheune des Boas. (Boas verrichtet sein Abendgebet.)

Heimgekehrt sind nun meine Diener alle, jeder in seine Hütte, singend und vergnügt; in genügender Zufriedenheit genießen sie innern und äußern Frieden; belustigen sich auf ihrem Lager zusammen, Mann, Frau und Kinder; nur ich muß einsam da liegen, einsam aufstehen, Niemand, der mir Freude macht; ach, Niemand ist da, der, wenn mein Stündchen schlägt, mir die Augen zudrückte! — — Wie, jene Fromme solls seyn? — Ach nein, sie kam ja nicht, ich sah unter den Gästen sie nicht! — Und doch kann's seyn! Kann ein Gelübde sie von jeder Freude entfernt halten? Ach, wenns

לו יכלתי שמיח נפשה הנאנחה,
 (עיניו לשמים) הבטנא אל! יגון מימיני משמאלי צרה,
 אין בשורה מאחורי, ומדפני אפסה תקוה,
 אף על-ראשי שכנת אל, לישועתו אין קצבה!
 בידו אפקיד רוחי, בקומי ישמיעני בשורה!

(בעו ישן על מטתו, רוח הולכת אליו לאס.)

רות • שכבי וערבה שנתך על-עפעפיך הנומה!
 כי תשכבי באין מחריר בקצה הערמה שמה,
 ורוחי התאמצו נפשי אמן נבר תלבשי!

בעו (בחלום.)

מהוע לא באה הצדיקה לחג קדשתיה?
 יעדה על-צדקתה הבושה אשר על-פניה,
 אף זרע ממנה תקותי, נגעי תחבש אף היא!

רות (נבהלה.)

עורנו ער, היחרה כי אקרבה אל-המטה?
 אף אם על-יצועו דבר-כי, אפסה כל-מחתה,
 (שמעה נחרתיו) ישנת! בחלום דברת, האח! קרבה עזרתי!
 הנני לשרתך, אף-כי להיות שכבת חיקך,
 (בשכבה למרגלותיו) פן שכבתי למרגלותיה, שם מרם דעתיה,
 בחלומי בבית אבי, בשכבי שם על-מטתי,
 אודה אלהי ישראל, מניד מראשית אחרית.

בעו (מתעורר וצועק)

מי את שוכבת למרגלותי? ידוד אשה או שעירית?
 רות • סלחנא ארני! רות אמתך! אד-תפחד עתה
 באתי •

mir doch vergönnt wäre, ihre jammervolle Seele zu erheitern!
Ach, schau doch her, Gott! Kummer lagert zur Rechten,
Noth zur Linken mir! Die Vergangenheit hat kein Glück
noch verkündet; die Zukunft zeigt keine Hoffnung mir!
Doch über mir thront der Allmächtige, in seiner Macht
ih's, jede Bahn zu ebnen, ihm empfehle ich meinen Geist,
er kann mir beim Aufstehn schon Glück verkünden!

(Boas auf seinem Bette schlafend, Ruth langsam zu ihm hingehend.)

Ruth. So lege dich denn, mag der Schlaf angenehm
seyn! Mag ruhiger Schlummer deine Wimpern besuchen,
daß nichts, wenn du dort am Ende jener Getraidehaufen
liegst, dich erschrecke! Und du, mein Geist, Muth gefaßt!
Du mein Herz, nimm männliche Entschlossenheit an!

Boas (im Traume.) Warum kam die Tugendhafte nicht
zum Mahle? Ich habe sie ja eingeladen! Nur Schaam kan
sie zurück gehalten haben, und dieses bekundet ihre Frömmig-
keit noch mehr! Ach, mit ihr Kinder zu zeugen, ist mein
Wunsch, nur sie kann meine Qual enden!

Ruth (erschrocken.) Ach, er spricht, was wird er sagen,
wenn ich dem Bette mich nähere? — — Doch, da er auf
dem Lager meiner denkt, habe ich wohl nichts zu fürchten;
(sie hört ihn schnarchen.) Er schläft! Sprach im Traume! O,
Wonne, mir ist Hülfe nahe! Ja, dir dienen, wäre mir schon
Glückseligkeit, um so mehr! — Deine Frau zu seyn!
(sie legt sich hin.) So lag ich schon dir zu Füßen noch ehe ich
dich kannte, ein Traum in meinem väterlichen Hause
zeigte dich mir schon in meinem Bette! O, wie dank ich
dir, Gott Israels, der Du noch vor dem Beginu, schon
das Ende verkündest!

Boas (erwacht, schreit auf.) Wer liegt zu Füßen mir,
ist's Mensch oder Teufel? —

Ruth. Verzeihe, Herr! Deine Magd Ruth ist's, die
nach Deinem Beistand sich sehnt!

בעו • רות , בתיו עתה באת ? מדוע אחרת עדכה ?
 עברת מועד קדשתיך , פי הפשתיך כח וכה •
 הגידי מהבקשתיך , מרם דברת ועשיתי ,
 לא דבר רק הוא , באך אלי באישון לילה ,
 אחכה פי לא קרה אסון בביתכן חלילה !

רות • שלום ! אך אדות נחלתנו אחלה פני אדני ,
 פי גורשנו אני וחמותי , אין בידנו מאומה ,
 פי בלה הקציר , אין לנו מבסות ועד שלמה ,
 לכן יטיב אדני , לגאוד נחלתי תחנני •

בעו • לאשר לו הנאולה גם את נפרת בגורלו ,
 ואת בחורה תמאני בוקן , תמאסי פלדכוש בגללי •

רות • לרהץ נגלי אדני אבחרה מהיות אישת נערים •

בעו • ברוכה את לאל אשר באת תחת פנפיו לתסות ,
 הטבת מחסדך הראשון בתי , פואת לעשות ,
 הודעת בקבתך אחרי זקן ומנעד בחורים ,
 לא למען בחורי יהודה פי השקת נתיהדת ,
 אך למען הפרת האמת אתנו יעדת ,
 עתה נודעת ליראה לעין כל המון וחסון ,
 אבל צדיקה ! חלילה פי במשפט למעול מעל ,
 יש גואר קרוב ממני , מהר את פיו אשא ,
 ואף פי יראתי בלעדך יקראני אסון ,
 חי עליון ! פי ארך מכה , אם לא במשפט אנהלך ,
 במרת נפש אעובך , אם טוב מהר יגאלך •

Boas. Bist Du Ruth? Du kamst zum Feste, wozu ich Dich geladen, nicht; warum bleibst Du aus? Ich suchte Dich ja überall, wo stecktest Du? Sage, was Dein Verlangen sey? Rede doch, Du Tugendbaste! Ja, wichtig muß es seyn, was zur Nachtzeit Dich zu mir treibt! Ich will nicht hoffen, daß Euch ein Unglück in Eurem Hause begegnet sey!

Ruth. Das nicht, in unserm Hause ist alles wohl, meine Bitte betrifft bloß unsre Grundstücke! Meine Schwiegermutter und ich, wir sind sehr verarmt, nichts haben wir, um so weniger, da jetzt auch die Erndte vorbei ist, weder Decke noch Kleid blieb uns! Darum sey Du uns gnädig, und löse gütigst unsere Grundstücke ein!

Boas. Aber dem, der die Grundstücke einlöst, muß auch Du zu Theil werden; Du aber bist noch jung, Dir würde ein Alter, wäre er noch so reich, nicht genehm seyn!

Ruth. Nicht doch! Ich will lieber die niedrigste Sclavinn meines Herrn, als die Frau eines Jünglings seyn!

Boas. O, daß Du gesegnet seyst vom Ewigen unter dessen Flügel Du Schutz gesucht! Diese That, meine Tochter, übertrifft alle Deine früheren Thaten noch; dadurch, daß Du einen Alten und nicht einen Jüngling heirathest, bekundest Du, daß nicht Liebe zu einem Jüngling aus Judaa Dich zur jüdischen Religion gelockt; daß Du bloß aus Erkenntniß der Wahrheit Dich mit uns vereinigt hast! Jetzt wirst Du als eine Gottesfürchtige, sowohl vom gemeinen Volke, als vom Adel erkannt werden! Doch, Fromme Du, fern sey es von mir, Deinen Besitz durch eine ungerechte That zu erlangen; da ist noch einer, der näher verwandt ist, als ich, den will ich morgen fragen! Zwar fürchte ich, daß ich ohne Dich sehr unglücklich seyn werde; allein, so wahr Gott lebt, ich will Dich nur rechtmäßig, oder gar nicht besitzen; denn sollte Tobh Dich ehelichen, so würde ich mit

ואם לא יגאלך, הנא אל לי לשמחה ולששון.
 רות • השתחויתי אדון! טוב לחסות בדבר שפתיך.
 מבטח על מעשי ידי וזלתיך.
 שלחני אדון! ואלכה טרם יעלה השחר.
 בעו • קאן את תלכי לבדך, בעוד אישון לילה
 ואפלה?

פן יפגעו בך זוללים סכאי יין חלילה.
 חי אלהים! שכבי עד הבקר פן תודעי לאחר.
 (בעלות השחר) • עתה בתי! לכי, מהרי כי כבר האיר הבקר.
 הבטחי כי לא עלה על לשוני דבר שקר,
 הבי מהר המטפחת ואמלאנה שעורים,
 (טורד לח) • שש שעורים אקה קחי לבל תבאי לחמותך
 דקה.

עד המתן כי נקית, נחמי נפש הצדיקה.
 ואד תאחרי, הראשונה תהי בהפתח השערים •

הספור העשירי •

(בית נעמי, רות עומדת לפני הפתח, טוב עבר) •

רות • הדלת סגורה את אחר עדי תקיץ הזקנה,
 כי נרדה שנתה כל הלילה בל אקי צנה •
 טוב • עובר (חשבה לזונה) •
 מי את אשר תשימי לילה ליום,
 וכאור הבקר על פתח הבית מאחרת?
 מטפחת מלאה שעורים, הה! הה! זונה נפרת,
 ההתעוללו בך כל הלילה עד כי האיר היום?
 רות • ארתמי תריב, דמי שמת נאצות אלה
 למעמסה?

Betrübtem Herzen von Dir scheiden; schlägt er es aber aus, ja dann werde ich mit Freude und Wonne Dich heirathen!

Ruth. Meinen Dank, Herr, auf Dein Versprechen bloß kann man eher vertrauen, als auf die wirklichen Handlungen Anderer sich verlassen! — Nun aber, laß mich auch, Herr, damit ich fortgehe, ehe noch der Morgen anbricht!

Boas. Wohin willst Du allein in dunkler Nacht gehen? Schlemmer und Trunkenbolde könnten Dir auf dem Wege Uebles thun, nein, liege hier bis zur Morgendämmerung, dann aber stehe auf und gehe, damit Dich Niemand sehe! (Beim Anbruch des Morgens) Nun, Tochter, ist's Zeit, daß Du zu Deiner Schwiegermutter gehst, der Morgen bricht bereits an; indessen sey getröstet, und versichert, daß keine Unwahrheit über meinen Mund gekommen. Schnell halte die Schürze her, daß ich sie mit Gerste fülle! (er mißt ihr zu) Diese sechs Maaß Gerste nimm, so kommst Du nicht leer zu Deiner Schwiegermutter! Ueberdem soll dieses Geschenk dir zum Beweise dienen, daß Du unschuldig bliebst, gehe, tröste die Tugendhafte, und nun nicht länger geweilt, fort, daß Du die Erste seyst, wenn die Thore geöffnet werden!

Zehnter Auftritt.

Platz vor Naomis Wohnung. (Ruth stehet vor der Thüre, Tobh gehet vorbei.)

Ruth. Die Thüre ist noch geschlossen, ich will hies warten, bis die Alte erwacht; sie wird heute Nacht wohl wenig geschlafen haben, darum will ich sie jetzt nicht wecken!

Tobh (vorbeigehend.) Wer bist Du, die du die Nacht zu Tag machst, und erst mit Tagesanbruch an der Hausthür wartest! Wie, Du hast die Schürze voller Gerste? — das zeigt ja deutlich, was du bist; hat man die ganze Nacht, bis zum Tagesanbruch mit Dir seine Lust getrieben?

Ruth. Mit wem zankst Du? Wem gilt solche schändliche Lästerei?

טוב • אַתְּ-מִי! אֵין פֶּה אֲשֶׁר אַחֲרַת, אֵךְ אַתְּ זוֹנֶה
מֵאוֹסָה!

עם זוללים חֲדָקָה, וְכִיּוֹם יֵאִיר לָהּ הַלַּיְלָה,
בְּרוּכָה חַמּוּתְךָ, כִּי לֹא פִתַּחַה לָךְ, בַּחוּץ תַּעֲמֹדִי,
כִּי יִכְרַךְ אִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל תִּשְׁמַדִּי •
רוֹת • כִּי כָדִי חָמַס בְּדִיךָ, רִשְׁעַת לְשׁוֹנֶה מִלֵּלָה •

נעמי (פתחה הדלת •)

הַקְלֵךְ זֶה בְּתִי? דְּבַרִי רִיבוֹת בְּפִיךָ? וְאַתְּ-מִי רִבְתָּ?
רוֹת • אַתְּ-זֶה הַהוֹלֵךְ שָׁמָּה, מִחֵץ לְשׁוֹנוֹ בְּזַחְרָבוֹת •
נעמי • אֵת הַדְּוָה שָׁמָּה? טוֹב הוּא, גַּם הוּא מִנְאַלְיִנוֹ •
רוֹת • טוֹב הוּא? בְּרוּךְ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי שָׁלַח הַגָּה,
לְמַעַן יִמָּאֵן בִּי הַיּוֹם וְלֹא אֲמַצָּא בְּעֵינָיו חַנּוּנָה,
עַתָּה יִדְעֵתִי כִּי כַד-הֶעֱלִירוֹת לוֹ נִתְּכֵנו •

נעמי (בבית)

שְׁכֵנֵי נָא בְּתִי! וְסִפְדֵי-נָא לִי אִם לְמוֹתְךָ נוֹעֲצָתִי •
רוֹת • הֵיטֵב בְּדָבַשׁ טַעַם מֶר, יֵשׁ רָעוּהָ בְּכָל-אֲשֶׁר
חֲרַצְתָּ?

נעמי • הַתֶּאֱפָקִי, כִּי עוֹד הַיּוֹם יוֹצֵיא לְצִדֵּק דִּינְנוֹ!
הֲלֹא אָמַרְתִּי לָךְ כִּי תִרְבִּי יָמִים תִּרְאֵי בְּעֵינָי?
יִדְעֵתִי בְּתִי, כִּי טוֹב הָרֵאשׁוֹן וְהוּא הַשֵּׁנִי,
אֵךְ מִן הָרֵאשׁוֹן, טוֹב הַשֵּׁנִי בְּעוֹ מוֹדְעֵנו •

הַסְּפוֹר הָאֶחָד עֶשֶׂר •

הַשַּׁעַר מוֹשֵׁב וּקְנִיִּים, (בעו, וקניו וטוב •)

בעו • בְּאַכְם לְמוֹבָה, וְקִנֵּי הָעִיר! שִׁמְעוּ נָא אֲמַרִּי,

Tobh. Mit wem? Da ist ja kein anderes Freuzimmer als Du; gemeine Person! Die du dich mit Luderlichen herumtreibst, und die Dunkelheit der Nacht nicht scheuest! Gesegnet sey Deine Schwiegermutter, daß sie Dir nicht aufthut, und Dich draußen stehen läßt; damit jeder Mann Dich kennen lerne, und Du aus Israel verbannt werdest.

Ruth. Lückisch und gewaltthätig ist Deine Art, darum ist auch boshaft Deine Sprache!

Naomi (öffnet die Thür.) Ist's Deine Stimme, meine Tochter? zankstest Du? und mit wem denn?

Ruth. Mit dem, der dort hingehet, dessen Zunge so scharf wie Dolche ist.

Naomi. Ach, mit dem? — Es ist Tobh, einer unsrer nächsten Verwandten!

Ruth. Ist dieses Tobh? Dank dem Gotte Israels, der ihn gerade jetzt hier vorbeigehen ließ; nun werde ich ihm gewiß nicht gefallen; nun wird er gewiß morgen meine Hand ausschlagen! Nun erkenne ich, daß alles, was geschieht, von Gott so bestimmt war.

Naomi (im Zimmer.) Nun setze Dich, Tochter! Erzähle mir doch, ist, was dir gerathen worden, gut ausgefallen?

Ruth. So wenig an Honig bitterer Schmach, so wenig ist in dem, was Du sprichst, Böses zu finden!

Naomi. Halte Dich nur ruhig, es wird gewiß heute noch alles zum Guten für uns entschieden werden! — Sagte ich's Dir nicht, Du wirst mit der Zeit auch sehen, was ich schon längst sah! — gewiß ist's noch nicht, denn ich weiß auch, daß Tobh der Erste ist und er als Zweiter erst nachfolgt.

F i f t e r A u f t r i t t .

Gerichtshof, (die Ältesten, Boas und Tobh.)

Boas. Möge Euer Kommen zum Glücke seyn, Ihr Ältesten der Stadt, höret gütigst meinen Vortrag!

(אל טוב) גם אתה, פְּלוֹנֵי אֶלְמוֹנֵי! שִׁב וּשְׁמַע אֶת־דְּבָרֵי,
 דְּבַר לִי יְאִיָּה, הַתְּאַחֵר מְעַט וְאַחַר הַלֵּךְ,
 אֲבֵלָה אֲוִיָּה כִּי מִכְרָה נְעַמֵי שׁוּדָה אַחִינוּ,
 וְדָה מְשַׁפֵּט הַנְּאֻלָּה, אִם תִּנְאֹל נְאֹל בְּפָנֵינוּ,
 כִּי קְרוֹב אַתָּה מִמֶּנִּי לְאַחִינוּ אֱלִימֶלֶךְ,
 נָגַד זְקֵנֵי עַמִּי וְנָגַד הַיּוֹשְׁבִים פֹּה, נְאֻל־לָךְ,
 וְאִם לֹא תַחֲפֹץ לְנְאֹל, הַגֵּד לִי כִּי אֲנִי אַחֲרֶיךָ,
 וְלֹא תִסּוֹב נְחֻלַּת אֲבוֹת מִמְשַׁפְּחָה לְמִשְׁפָּחָה.

טוב • מִדּוּעַ לֹא אֲנֹאֵל נְחֻלַּת אַחִינוּ? אֲכַל אֲנֹאֵל!

בעזי • אֲבָל בְּנֹאֲלָה נְחֻלָּתוֹ, גַּם אִשְׁתְּ הַיָּמָת תִּנְאֹל,
 לְהַקִּים אֶת־שֵׁם הַיָּמָת עַל־נְחֻלָּתוֹ תַעֲשֶׂה־כָּכָה.

טוב • אֶת־רוֹת אֶקַּח־לִי לְאַשְׁרָה? לְמַעַן אֲשַׁחֲרֶת
 נְחֻלָּתִי?

לֹא חֲפֻצְתִּי בָּהּ וּבְנְחֻלָּתָהּ, נְאֻל־לָךְ נְאֻלָּתִי,
 הַקְּדִשָּׁה לְבֵית יְהוּדָה בְּסַפְּחַת הַיָּא וּבְהֶרֶת.

בעזי • שְׁלֹף נַעֲלָה לְקִיָּם דְּבָרֶיךָ וְתִהְיֶה רוֹת לִי לְאַשְׁרָה
 אֶתְכַבֵּד אֲנִי בָּהּ אֲשֶׁר אִמְרַתְּ תִהְיֶה לָּךְ כּוֹשָׁה.
 (טוב שולף נעלו ונתן לכושי •)

בעזי (לוקטם)

עֲדִים אַתֶּם, כִּי אִשְׁתִּי לְבַת יִשְׂרָאֵלִית נִפְרָת.

הוֹקִנִים • עֲדִים! כִּי עֲשִׂיתָ הַטּוֹב בְּעֵינַי אֱלֹהִים וְאָדָם.

רֹאשׁ הוֹקִנִים (בְּרַכַּת אֲרוֹסִין •)

אֵל אֱלֹהִים, הַמוֹצִיא אֲסִידִים בְּפוֹשְׁרוֹת לִיחָדָם.

(zu Tobh.) Auch Du, Ploni Almont, setze Dich und höre meinen Vortrag mit an; wer betrifft eigentlich Dich, darum weile ein wenig, ehe Du fort gehst! Ich habe Dir nehmlich anzuzeigen, daß Naomi den Acker unsers Vetter's verkauft hat, Dir stehet das Einlösnngsrecht zu; willst Du es ausüben, thue es jetzt in unsrer Gegenwart; Du warest unserm Vetter Elimelech zum ein Glied näher verwandt, als ich; in Gegenwart der Aeltesten, und aller, die hier sitzen, übe das Einlösnngsrecht für Dich, willst Du es aber nicht einlösen, so sage es frei heraus, denn ich folge gleich nach Dir, ich will nicht, daß unser väterliches Erbgut in eine andere Familie übergehe!

Tobh. Warum sollte ich das Erbgut unsers Vetter's nicht einlösen? Allerdings löse ich's ein.

Boas. Aber wenn Du das Grundstück einlösest, mußt Du auch die Frau des Verstorbenen ehelichen, um den Namen des Verstorbenen auf seinem Erbgut zu erhalten!

Tobh. Wie? die Ruth, die soll ich heirathen? Soll Schandfleck auf mein eignes Erbgut bringen? — Nein, ich mag weder sie, noch ihr Erbgut, ich trete Dir mein Einlösnngsrecht ab, eine Weischläferinn ist für das Haus Juda verderblicher noch, als schädlicher Ausatz!

Boas. So ziehe Deinen Schuh aus, um der Sache gehörige Gültigkeit zu geben, so will ich Ruth heiraten, und mir das zur Ehre rechnen, was Du für Schande hältst! (Tobh zieht den Schuh aus, gibt ihn dem Boas.)

Boas (zu den Aeltesten.) Ihr seyd Zeugen, daß Ruth nunmehr meine Ehefrau, und als Israelitinn anerkannt ist!

Aelteste. Wir sind Zeugen! Deine That kann Gott und Menschen nur wohlgefallen.

Hauptling (stättet Glückwunsch ab.) Gott aller Götter! der Du das Eheband um Menschen schlingest, sie zu einem

בְּרֶךְ-נָא אֵל מִסְתַּתֵּר בְּפֶתֶר וְאֶת-פֶּל מִבֵּית ,
 אֶת בֵּית בְּעוֹ אֲשֶׁר לֹא-הִתְעַלַּם עֵין מִבְּשָׁרוֹ ,
 בְּרַכַּת שָׂדִים וְרָחִם , בְּרֶךְ תְּבַרֵךְ שְׂאֵרוֹ ,
 מִהִלְצָיו וּמִמַּעִיָּה יֵצֵא הַמַּהוּיָק בְּשֶׁרְבִיט ,
 הָאִשָּׁה-הַבָּאָה לְבֵיתוֹ תְּהִי פְרֻחַל וּכְלֻאָה ,
 אֲשֶׁר שְׂתִיָּהוּן בְּנוֹ בֵּית יַעֲקֹב וַיִּשְׂרָאֵל עַל-מְלָאָה .

כל הזקנים

אֲשֶׁתֶּךָ כְּגִפֶּן פְּרִיָּה זֶרַע בְּרֶךְ הַיָּלֵד ,
 קְרִנָּה תִצְמִיחַ תּוֹשָׁא מֵעַד-כָּל-הַשָּׂרִים ,
 דְּדִיָּה יִרְוּ עֲצֻמוֹתֶיךָ שְׁקוּי בַחֲוָרִים ,
 יִדְעוּ כָּדָם כִּי גִמּוּלֵי צַדִּיקִים בֵּל יֵאָחֲרוּ ,
 בְּעוֹ . הַשְּׂתַחֲוִיתִי אֲדָנִים , הַשְּׂתַחֲוִיתִי מוֹד בְּרַכְתְּכֶם ,
 אֲחֻלָּה לְנִשְׁפֵי חֲשָׁקֵי בֵין הַקְרוֹאִים גַּם בִּיאֲתְכֶם .
 (עֵינֵינוּ אֵל הַשָּׁמַיִם) .

וְאֲשַׁתְּחֻוּהָ לָּךְ עֲשֵׂה פְלֹאֹת אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן ,
 אֵל נָא כֹּאֲשֶׁר הִפְרַחְתָּ עֵץ יִבְשׁ לְגִמּוֹל שְׁקָדִים ,
 פֶּקֶד נָא גַם אֶת-אִשְׁתִּי כְּאֲבָרָהֶם וְשָׂרָה גִפְקָדִים ,
 וְאֵל תַּעֲבִירֵנִי מִזֶּה עֲרִירִי אֱלֹהֵי אָמֵן .

הספור השנים עשר

(בית בעז, השלחן ערוך ססובב מקרואים)

בְּעוֹ . בְּרוּכִים הַבָּאִים בְּשֵׁם יי , הַבָּאִים בְּצֵל קִרְתִּי !
 שִׁישׁוּ אֶתִּי מִשׁוֹשׁ כָּל-הַקְרוֹאִים לְיוֹם עִמְדָתִי !
 אֲשֶׁר יִגּוֹן בְּדַבְּרוֹ יִשְׁחָנָה , וּדְאָגָה תִסְרֹו ,
 שְׂאֵלוֹ מִנִּי מִחֲסוֹר כָּל-דְּבַר כִּי לֹא יִפְגַּע ,
 אֲכַלּוּ מִשְׁמָנִים וְאֵל תּוֹתִירוּ מִמַּעֲדָנִי ,

Paare zu vereinigen, segne doch, o Gott, der Du im Verborgenen bist, und doch alles siehest, das Haus des Boas, der sich seinem nächsten Blutsverwandten nicht entzogen; mit Segen an Brüsten und Mutterleib, segne auch seine Frau, mögen von ihm und von ihr Herrscher abstammen, möge die Frau, die in sein Haus kommt, der Rachel und Lea gleich seyn, die beide das Haus Jacob und Israel vollkommen erbauet haben.

Ältesten. Deine Frau sey einem fruchtbaren Weinstocke gleich, die Dir nur liebliche Frucht trage! Möge Dein Glückshorn herauf sprossen, und über alle Fürsten erhaben seyn! Möge an ihrer Brust Dein Gebein markvoll, und Dir Jugerkraft wieder werden; auf daß Alle erkenen, daß die Tugend nicht unbelohnt bleibt.

Boas. Danke, danke, meine Herren, für Euren wohlgemeinten Wunsch, ich hoffe auch Euch am Abend meiner Lust unter den Hochzeitsgästen zu sehn! (seinen Blick gen Himmel.) Vor Dir aber, der Du unglaubliche Wunder thust, werse ich mich hin! O, Gott, der Du trocknes Holz blühen, und Mandeln daran reifen ließeest, bedenke doch meine Frau, wie Du Abraham und Sara bedacht hast! und lasse mich von dieser Seite des Grabes nicht kinderlos scheiden, o Gott der Wahrheit.

Z w ö l f t e r A u f t r i t t .

Haus des Boas, (Hochzeitsgäste sitzen um einen gedeckten Tisch.)

Boas. Willkommen im Namen Gottes, willkommen in meiner Wohnung! Freuet Euch mit mir, Ihr verehrten Gäste! Alle, freuet Euch an meinem Freudentag! Wem Kummer am Herzen nagt, unterdrücke ihn, verscheuchen alle Sorgen! Was einem mangelt, das fordere er von mir, nichts soll verweigert werden! Hier sind fette Speisen, esset, lasset nichts von diesen

לאל אשר ברא ששון ושמחה שירח השוררו •

נעמי • עלי דמעות שפכתי אודה, גדול בתשפחות
עתה ידעתי כי קללות אלהים תהי ברכות,
צרותי עברו לרוחתי נוספות ישיתי,
טוב איש לאשה לאים בנים, בעו עלי על כלם,
עתה נחמתני על אשר ארץ מואב כלם,
כבונים, ליפה החדשה הישנה יהרסו •

רות (מחבת את בעו) •

ראיתיך זקן בחלום בחוץ וצראייתה,
בבית אבי, בשכבי שם על מטתי בן חבבתייה,
בשכבי שם למרגלותיה, וכי דברת על לבי,
מה רבו מעשיך אלהים! תודיע בתלומות,
אשר יקרה לנו באחרית הימים בדמיונות,
ועל הבן הראיתיני, אחילה צור משנבי!

כל הקרואים • עליוס טוב באנו בתפלים וכנורות,
בצל צלי תרועה,
שדים ושורות בנבלים ובמהלות גריעה!

ראש הזקנים • בל יד תבה, כל פה ישורה, תרקדנה
כל רננים,
בבית הצדיק, בגינה צדיקה קול ישועה ונחמה,
בחוף גרון כבודו, וכבוד בת מדה פנימה,
תנו תודה לאלהים, לפניו תברענה כל ברבים •

הקרואים • בתוך עלמות תופפות באו מלאכים
למחולות,

köstlichen Gerichten übrig; und stimmt Lobgesänge an, dem Gotte, der Freude und Wonne erschaffen hat.

Naomi. Auch für die Thränen, die ich geweint, dank ich Dir, Du durch Loblieder Verherrlichter! Nun erkenne ich, daß wenn Gott auch Unglück zuschickt, es endlich doch in Segen verwandelt wird; selbst die Leiden, die mich getroffen, geben einen Zusatz nur zu meinen jetzigen Freuden! Zwar ist der Frau ein Mann, der Mutter Kinder erwünscht, doch Boas ersetzt alles! Jetzt hast Du mich über alles getröstet, was das Land Moab mir genommen! Du machtest es, wie Baumeister, die das Alte einreißen, um ein Neues schöner aufzubauen!

Ruth (den Boas umarmend.) Dich, Alter! sahe ich im Traume schon; in einem nächtlichen Gesichte sah ich Dich! So umarmte ich Dich schon, als ich noch in meines Vaters Hause auf meinem Bette lag, da lag ich schon zu Deinen Füßen; da schon sprachst Du mir Muth ein! Wie groß, o Gott! sind Deine Thaten! Im Traume machst Du bekant, Einbildungskraft läßt uns ahnden, was in später Zukunft uns treffen soll; nun darf ich auch auf den Sohn, den Du, mein Schutzfels, mich sehen ließest, zuversichtlich hoffen!

Alle Gäste. Den Tag vergnügt hinzubringen kamen wir mit Pauken, Harfen und Zimbeln, Sänger und Sänginnen, mit Instrumenten und Reigentanz wollen wir jauchzen!

Anführer. Alles klatsche in die Hände, jeder Mund singe, jeder Fuß springe freudig! Im Hause des Frommen, in der Wohnung der Tugendhaften, erschalle der Ruf des Heils und des Trostes! Deffentlich, so singen wir, muß sein Ruhm sich bewahren, doch ihren Werth bestimt innere Tugend; aber lauch Gott stimmt ein Danklied an, ihm, vor dem jedes Knie sich beugt.

Gäste (zusammen.) Unter die jungfräulichen Pauken

כִּי יוֹם זֶה קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ לְעוֹלָד עֲלִילוֹת,
רֹאשׁ הַקְּרוֹאִים • צְדִיקָה רוֹת נִתְקַדְּשָׁה לְאַלְהֵינוּ,

בְּאֵי כְלָה!

בֵּית בְּעוֹ יִתְבַּרַךְ, יִתְבַּרַךְ עַד בְּלִי יָרֵחַ,

כָּל־דְּשׁוֹן תָּרוֹן, יִרְצֶה כְּרִיחַ הַנִּיחוּחַ!

כָּל־פֶּה יִשׁוּרֵר יִחְשַׁב כְּשִׁיר לְיוֹם בְּעֵלוֹת עוֹלָה •

בְּעוֹ • אֲכָלוּ אֱהוּבִים, שְׁתוּ יָדִידִים, שְׁכֵרוּ יַיִן כַּמִּים,

אַדְ-תַּחֲסוּ הַרִיקוּ כִסוֹת שְׁנוֹת אֲלֵפִים!

רוֹת • וְעַל־כָּל־כּוֹס וְכּוֹס לֹאֵל עֲשֵׂה שָׁמַיִם בְּרָכוּ!

הַקְּרוֹאִים • הַלְלוּהָ יֹשֵׁב שָׁמַיִם כִּרְא פְּרֵי הַגֶּפֶן!

בְּאַהֲבָתוֹ וְחֶמְדָּתוֹ אֶל־הַחֶחֶן וְהַכֶּלֶה יָפֵן •

רֹאשׁ הַקְּרוֹאִים • כִּי קָרָא הַגֵּבֵר, מוֹעֵד לְכַתְּנוּ בְּלִי-

תְּשֻׁכְחוּ •

הַקְּרוֹאִים • (שְׁכֵרוּ יוֹן)

קוֹמוּ וְנִלְכָה אִישׁ לְאַהֲלוֹ נִלְכָה, יְהוֹ! הַלְלוּהָ!

(נְלֵאִים לְמַצוֹא הַפֶּתַח •)

הוֹתֵר כָּל־לֵב, כִּי מְלֵאָה זֶרַע הַגֶּפֶן פְּרִיָּה,

אֵן הַדִּלְתָּ? הַפֶּתַח אֵיךְ? לֹא יִדְעֵתִי צֵאת •

בְּעוֹ (לוֹקָה אַחַד בִּירוֹ טַעֲמִירוֹ אֶל הַפֶּתַח וּמִשְׁחָק אֶת רוֹת)

הַלְלוּהָ! שְׁחָק עֲשֵׂה־דָנוּ אֱלֹהִים,

רוֹת • שְׁחָק צְדִיק תָּמִים!

הַקְּרוֹא (עַל הַפֶּתַח)

בֵּן! הַשְׁתַּחֲוִיתִי, שְׁאֵנָא לָמֵן הֵיִן מְחַמְמִים!

כֹּלִם • נִשְׁתַּחֲוֶה, הַיְדוֹ! כֹּה לָחִי! כֹּה לָחִי! בֵּיתֵךְ

שֵׁאת, הַלְלוּהָ!

schlägerinnen dürftet auch Ihr Engel euch zum Tanze
mischen; denn dreimal heiliges Fest ist es, dem Meister
aller Werke!

Anführer. Komme, Ruth! Du Tugendhafte, Kostne
Braut, du bist unserm Gotte geheillgt! Segen ruhe auf
Boas Haus, Segen ruhe darauf, so lange der Mond
dauert! Jede Zunge singe, es wird so gefällig als Opfer-
duft seyn, eines jeden Gesang hier wird dem Gesange
der Leviten beim Opfer gleich geachtet!

Boas. Esset, Freunde, trinket, Ihr Lieben, trinkt
Wein als ob's Wasser wäre; schonet nichts, leert die
Becher, leeret und füllet sie noch tausend mal.

Ruth. Aber bei jedem Becher dankt auch Gott,
dem Schöpfer des Himmels.

Gäste. Dem, der im Himmel thront, sey gedankt,
daß er die Frucht des Weinstockes erschaffen, Hallelujah!
Möge er liebeich und erbarmungsvoll sich zu den Neuz-
vermählten wenden!

Anführer. Vergesset nicht, wenn der Hahn den An-
bruch des Tages verkündet, daß es dann Zeit sey nach
Hause zu gehen!

Gäste (berauscht.) Auf, wir wollen gehen, jeder in seine
Hütte, juchhe! Hallelujah! (jeder sucht die Thüre) Stumpf
sind unsere Sinne; denn wir sind vom köstlichen Weine
berauscht; wo ist die Thüre? Wo ein Ausgang? Ach
ich weiß keinen!

Boas (führt einen zur Thüre, scherzt mit Ruth.) Ha! welche
Freude hat Gott uns gegeben, Hallelujah! (Ruth) Lache,
freue Dich nur, Du Redlicher!

Gast (in der Thüre.) So, ich danke, verzeihe, wir sind
vom Weine benebelt.

Alle. Wir danken! Juchhe, lebet wohl, über die
maassen glücklich, Hallelujah!

תפלת בעז

אל עשה יש מאין, תחתיות וצאצאיה,
כל־רמשי רמש האדמה גם רום וצבאיה,
מקום חיות ושרפים, לעמתם אדם עשית,
עפר מן האדמה גלמו גוש אשר אין בו מלל,
נפחת בו נשמה פתח פיו, אותך להלל,
בלעדי זאת, מה האדם בן־אנוש בו רצית?
והנשמה הוואת יש מישה, אשר מקורה הערה,
ותפקד פקידה אין דבר אשר ממקורו נגרע,
גם נשמת אדם אל־מקורה שוב תשוב, אליה,
בעתה כי תפקדנה וגוש עפר לעפר תשיבנה,
אם לתהו נבראה מה־הארץ כי תפקדנה?
אם הומן יבקה מבחר מעלליה?
מה־נורא מחשבת מלאכתך! אין חסרון במפעלה,
בראשית שארית הכינות, וחיתה נפשו בגדלה,
האשה אשר נתת עמוד לעזר פנגדו,
ודבק איש באשתו ויהי האדם לנפש חיה,
גם כי ימות ויגוע, עוד יחיה אחרי אשר היה,
בן או בת אשר יולדלו על־מקומו יעמידו,
ויצאו מחיד אל־חיד עד בלי ירח,
מדור אל דור עד עולם זה יבול וזה יפריח,
והאדם לא יפרת עד אין קץ לדורותיהם.

Gebeth des Noas. Gott! der Du die Welt aus Nichts hervorgerufen, Du schufst die Erde sammt allem, was darin und darauf ist! Den kleinsten Wurm, der auf Erden kriecht sowohl, als den Himmel und seine Regionen, den Sitz der Chajoth und Seraphim, und zu ihrem Gegenstück erschufst Du den Menschen, anfänglich nur einen unförmlichen Klumpen, Staub von der Erde, ohne Sprache; danu bliesest Du ihm eine Seele ein, daß er den Mund öffnen, und Dich loben könne! Ohne diese Seele, was wäre der Mensch, der Sterbliche, an dem Du solch Gefallen findest! Diese Seele ist göttlichen Ursprungs, ein Etwas von Deinem unbekanntem Wesen; aber Du hast auch bestimmt, daß nichts seinem Ursprunge entrissen werde, so kehret auch die Seele einst zu ihrem Ursprunge, zu Dir zurück, einst nämlich, wenn Du es verlangst, so wie die Staubhülle der Erde wiedergegeben wird! Was wäre auch die Welt, der Erwähnung nicht werth, wenn Vergänglichkeit ihr Loos wäre, wenn der Wurm der Zeit auch an Deinen Meisterwerken nagte und sie vernichtete; so aber kann der Gedanke an Deine Werke nur Ehrfurcht erwecken, nirgends ist Mangel zu entdecken! Schon in den Keim der Schöpfung legtest Du ewige Fortdauer, und so ist auch die Seele unsterblich! Auch dadurch, daß Du dem Menschen eine Frau, als Gehilfinn beigeselltest, daß Mann und Frau sich eng verbinden, dadurch erst ist der Mensch ein lebendiges Wesen geworden; denn nun, mag er auch sterben und vergehen, er lebt doch noch fort; der Sohn oder die Tochter, die ihm geboren werden, ersetzen seine Stelle, so leben sie fort, von Eonen zu Eonen, so lange der Mond dauert, so gehets immer fort von Zeitalter zu Zeitalter, wenn der Eine hinwelkt, blüht ein Andre auf! so lebt der Mensch immer fort, und unendlich werden

אֲשֶׁרִי הָאִישׁ כִּי תַחֲוֹנְנֶהוּ אֵל לְתַתְּלוֹ זָרַע ,
לְמַעַן יִזְכֹּר שְׁמוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ לֹא יִגְרַע ,
רַחֵם אֲשֶׁה כִּי תִפְתַּח וּתְבָרֵךְ מְקוֹרוֹתֵיהֶם ,
סִפְרָנִי נָא בְּכַתֵּב עַמִּים : זֶה יוֹלִיד שֵׁם סָדָה !
כִּי זָקַנְתִּי , בָּאתִי בַיָּמִים , וּנְפֹשִׁי נִבְהָלָה ,
לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי , כִּי קָרוֹב הוּא וְאִירָא ,
בְּמוֹתִי כִּי אֲנוּעַ וְאֵלֶיךָ עָרִירִי מִבְּלִי גֵּאֵל ,
כֹּאֲשֶׁר לֹא הָיִיתִי יֹשֵׁבֶה שְׁמִי מִיִּשְׂרָאֵל ,
מִבְּיָשָׁר טוֹב בְּשִׁרְנִי נָא הַלֵּלָה אֲשֶׁתִּי הָרָה •

תפלת רוח •

עֲנוּתְךָ אֵל ! תִּרְבְּנִי אִם לֹא לְמַעַן אֲמַתְּךָ ,
שִׁמְעֵ תִפְלָה , עֲשֵׂה לְמַעַן נֶאֱמָן בְּאֲמוֹנְתְךָ ,
וְהַעֲתִרְלוּ בְּנֵה יְבֵנָה בֵּיתוֹ מִשְׁאֲרֵי ,
הֵן לִי לֹא תִתֵּן זָרַע יִמְחָה שְׁמִי מִיִּשְׂרָאֵל ,
כִּי נִכְרְיָה אָנֹכִי , אֵין לִי בֵיהוּדָה קָרוֹב וְגֵאֵל ,
חַנּוּנִי נָא בְּזָרַע אֲנָשִׁים וְלֹא יִמְחָה זְכָרִי !

נ ע מ י • (באה) •

בְּרוּכִים אַתֶּם בְּשׁוֹכְבְכֶם וּבְקוֹמְכֶם תִּתְבָּרְכוּ ,
שְׁמַעוּנִי ! כִּי דִבַּר " בְּפִי , אֲלֵיכֶם לֵאמֹר : הִבְטַחוּ !
לְהָבִיא לָכֶם בְּשׁוּרָה שְׁלַחְתִּי בְּרַגְלֵי וְהַנְּנִי ,
לֹא בִשְׁעָפִים וְלֹא בְחַזְיוֹן לֵילָה , כִּי לֹא יִשְׁנֵתִי ,
לְפַתַּע פְּתָאוֹם רַעְדָה אַחוֹתָנִי , פָּחַד פָּחַדְתִּי ,
וְאִירָא בְּבֵית וְהִנֵּה תְמוֹנָה לְנֶגֶד עֵינַי ,
וּבִירְאֵתִי קָמְתִי מִפְּנֵיהָ וּנְפִלְתִי אֲרָצָה ,

ihre Geschlechter! Glücklich ist der, dem Du gnädig bist, ihm Kinder zu geben, sein Namen bleibt stets im Andenken, er gehet nie in seiner Familie aus! Du bist es, der die Gebärmutter der Frauen öffnest, und ihre Quellen segnest! O, zähle mich doch unter die Männer, die Du bestimmst, die Welt fortzupflanzen, meine Seele erbebt, wenn ich denke, daß ich schon am Ziele meines Lebens stehe, ich kann nicht wissen, wann ich sterbe, vielleicht bald, soll ich so kinderlos sterben, keinen Sprößling hinterlassen, der mich vom ewigen Tod erlöse? Soll mein Name in Israel vergessen werden, als wäre ich nie gewesen? — Ach, Heilverkünder Du, laß heute Nacht mir's doch noch verkünden, daß meine Frau schwanger sey!

Gebet der Ruth. Deine Herablassung, Gott, gibt mir Ruth zum Gebet! Und ist's auch Deine Magd nicht werth, o, Du Erhörer der Gebete, so thue es wegen dessen, der Deiner Vätertreue ganz vertrauet, laß Dich doch von ihm erleben, daß sein Haus von mir erbauet werde! Ach, gibst Du mir keine Kinder, müßte mein Namen ja aus Israel getilgt werden; da ich fremd bin, und weder Verwandte, noch sonst einen Annehmer in Juda habe! Ach, schenke mir doch männliche Nachkommen, auf daß mein Name nicht aus Israel getilgt werde!

Naomi (tritt ein.) Wöget Ihr gesegnet seyn, wenn Ihr lieget, gesegnet wenn Ihr aufstehet! Höret mich, meine Lieben, Ihr könnt ruhig seyn, ich habe einen göttlichen Auftrag an Euch; von ihm gesandt, Euch gute Botschaft zu bringen, bin ich da! Glaubet aber nicht, es sey Einbildung, oder trüglisches Gesicht bloß; nein, ich schlief noch nicht, als mich plötzlich ein Zittern ergriff, und Schrecken mich überfiel, da sah ich in meinem Hause eine Gestalt vor mir, in der Angst stand ich auf, fiel vor ihr zur Erde, da rief sie mir zu:

קוֹמִי נַעֲמִי! נִשְׁלַחְתִּי לָךְ מְנוּדָר פֶּל־פְּרָצָה,
קִרְאָה אוֹתִי בְשֵׁמִי וְתַחֲזֹקֵנִי וְהַעֲמִידֵנִי,
כִּי אָמַר אֱלֹהֶיךָ, צִאתְךָ וּבֹאֶךָ מִיָּדִי,
גַּם רָדִיתְךָ אֶל־אֶרֶץ מוֹאָב, גַּם עָלוּתְךָ עִמָּדִי,
כִּי לְהוֹצִיא יָקָר מוֹזֵלֵל נִשְׁלַחְתָּ, בְּבֵת תַּחֲנֻנֵי,
שָׁכַט בִּיהוּדָה, מִחֻקְקוֹ מִבֵּין רְגֵלֶיהָ יֵצֵא,
וְעָתָה אֶל־בָּעוֹ וְאֶל־רוּחַ אֲשַׁלְּחֶךָ, לְלַכֵּת רָצִי,
בְּקוֹמְךָ בִּפְקֹד אֶל־תַּאֲחֵרֵי־מִתַּת לְבָעוֹ בְּשׁוֹרָה,
אֶת־מַחֲשׁבוֹתָיו, לְהָרִים קֶרֶן יִשְׂרָאֵל רְאִיתִי,
לָבֵן בְּקִשְׁתּוֹ וּשְׂאֵלָתוֹ הִלִּידָה עֲשִׂיתִי,
אֲשֶׁר שָׁאֵל מִמֶּנִּי, רוּחַ פְּקֹדֹתִי וְהִנֵּה דָרָה,
וְהִיא יִלְדֵת לוֹ בֶּן, מִנְּצֹר שְׂרָשָׁיו יִכְרֶה,
מֵרִים קֶרֶן יִשְׂרָאֵל, סְבִיבוֹתָיו אוֹיְבָיו יִזְרֶה,
וְקָה אוֹסִיף שְׁנוֹת חַיִּים עַל־מִי מְנוּחֹת תִּרְגִּיעַ,
וְלֹא יֵאָחַר הַדְּבָר כִּי אִם מֵהֶם עַד דּוֹר רְבִיעִי,
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל: מֶלֶךְ דָּוִד בֶּן יִשִׁי.

רוּחַ (נוֹתַנַת תּוֹדָה.)

צִדְקָתְךָ מֵעַל־כָּל־נְאֻה נְאֻה תִּרְהִיבֵנִי,
הַרְאוֹת לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדְךָ אֲשֶׁא עֵינָי,
דְּגִשְׁתָּ מוֹל הַדְּרֹת כְּבוֹדְךָ עַד־נְמוּקָה אוֹדָה,
עַל־חֲסֵדְךָ וְעַל־טוֹבְךָ לְרַבְּנוֹת הִרְאִיתֵנִי,

„Auf, Naomi! Ich bin von ihm, der alle Wunden
„heilt, zu Dir geschickt,“

und während sie mich so beim Namen rief, faste sie
mich, richtete mich auf, und sprach:

„So spricht Dein Gott, Dein Aus- und Eingehen war
„von mir bestimmt, mir war sowohl Deine Reise nach
„dem Lande Moab, als auch Deine Rückkunft bekannt;
„Du solltest seltenen Schatz von verächtlichem Gute son-
„dern; solltest mit einer Tochter mich beschenken, von
„der Herrscher und Gesetzgeber in Juda abstammen wer-
„den! Nun, auf, ich will Dich zu Boas und Ruth
„schicken, entschieße Dich hinzugehen, und zwar un-
„gesäumt, gleich des Morgens, wenn du aufstehest, sollst
„Du Boas die Nachricht bringen. Sage ihm, daß ich
„seine frommen Wünsche das Glück Israels zu heben,
„kenne; darum habe ich auch seine Bitte, seinen Wunsch
„diese Nacht gewährt, und zwar ganz so, wie er es
„gewünscht, die Ruth habe ich bedacht, sie ist schwanger,
„sie wird einen Sohn gebären, und dieser Sprößling,
„der von seiner Wurzel aufblüht, wird Israels Glücks-
„horn erheben, seine Feinde umher zerstreuen! Unter
„seiner Regierung wird Israel sicher wohnen, und Juda
„geholfen werden! Ihr aber werde ich ein langes und
„ruhiges Leben gewähren! Die Erfüllung dieser Ver-
„heißung soll nicht lange ausbleiben, sondern im vier-
„ten Gliede schon eintreffen, der verheißene Regent
„wird in Israel König David Sohn Isais genannt werden.“

Ruth (dankt.) Deine Güte, über alles Erhabene Er-
habener! gieb mir den Muth, vor dem Throne Deiner
Herrlichkeit zu erscheinen; meine Augen empor zu heben;
mich dem Glanze Deiner Majestät zu nähern, und Dir
zu danken, für die Gnade und Miriaden Wohlthaten,
die Du mir erzeigt hast! Indem Du mich rein gewaschen,

לְכַבְּסֵנִי וּלְטַהֵרֵנִי מֵעוֹנֵי רַחֲצֹתַי ,
וּתְקַמֵּן בְּעֵינַיִךְ , לָתֵת לִי נֹאֵל וּפֹדֶה ,
כִּי הִגִּדְתָּ לְהוֹדִיעַנִי אֲשֶׁר בְּאִצְרָה הָתוּם ,
הָעֲתִידוֹת לָבֵא אֲשֶׁר מֵעֵין כָּל עֲצוּר וְסָתוּם .
מִרְחוֹק קִרְבַּתַּנִּי , מִרְחוֹק הִרְאִיתַנִּי ,
וְאֲנִי אֲמַתְּךָ מִכְּסֻנוֹת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל קִסְנֹתַי ,
עַל־מָה שִׁפְחָתְךָ מְצָאָה חֵן בְּעֵינַיִךְ , אֵין אֶתִּי ,
מִדּוּעַ מְכַל־בְּנוֹת עִם קְדֻשָּׁה הִבְרַתַּנִּי ,
לְהָרִים קֶרֶן יִשְׂרָאֵל בְּחַרְתָּ בְּאֲמַתְּךָ ,
אֶתְּהָ יָדְעַתְּ , אֲשֶׁר אֵין חֶקֶר לִפְעֻדְתְּךָ ,
הֵיאֵמֶר פְּעוּל לִפְעֻל מִדּוּעַ בָּכָה עֲשׂוֹתַנִּי ?
הִיפְלֵא מִמֶּךָ דְבַר , כִּי תוֹצִיא לְעַמְּךָ נֹאֵל ,
מֵעַם מוֹאָב אֲשֶׁר מֵעוֹלָם הֵם שְׂנֵאֵי יִשְׂרָאֵל ,
גַּם מֹשֶׁה אָמַר , בַּת פְּרַעֲהַ מְנַהֵר מִשְׁתַּנִּי .

בְּעַז (נחמן תורה)

מִה־עֲכָרְךָ כִּי תִגְדְּלֶהוּ , אִם לֹא לְמַעַן אֲמַתְּךָ ,
הַצְדִּיקָה הַבָּאָה לְחִסּוֹת תַּחַת צֵל קְדֻשָּׁתְךָ ,
יָדַעְתִּי כִּי לֹא לְמַעַנִּי , אֶךְ לְמַעַן תֵּת לָהּ בְּשׂוֹרָה ,
טָרָם יִבֵּא חֶקֶל לָהּ , בְּנִי בְנִיָּה תִרְאֶנָּה ,
וְאֶת־גְּדֻלַּת צְאֲצְאֵי צְאֲצְאֵיהָ תוֹדִיעֶנָּה .
הַטְּבַת לְבָשָׁר גַּם לִי טָרָם יָדְעָה כִּי הָרָה .
(אֵל נְעֻמִי) וְאֶת הַמְּבֹשֶׁרֶת תִּשְׁבִּי בְּבֵיתִי תֹאכְלִי לְמַעַרְבֵינִים ,
כְּאֲשֶׁר תִּשְׂאֵל גַּפְּשֶׁךָ , תִּשְׁתִּי עִסִּים רְמוּנִים ,

und befreiet hast von Sünden, mir auch einen Annehmer gegeben; doch auch dabei ließest Du es noch nicht bewenden, Du erzeigtest mir noch größere Wohlthaten, ließest mir geheime Dinge verkünden; Dinge, die dem Auge eines jeden Lebendigen verborgen sind, die in Zukunft erst geschehen sollen! So stelltest Du das Ferne mir nahe, ließest in die Zukunft mich blicken; und doch bin ich, Deine Magd, nicht einmal der geringsten von den Töchtern Israels gleich, ich habe kein Verdienst; warum hat denn Deine Magd solche Gnade bei Dir gefunden? Warum nur mich, und nicht eine von den Töchtern Deiner Nation erkannt? Warum gerade Deine Magd erkoren, Israels Glückshorn zu erheben? Doch, Du allein weißt die Ursache, Deine Thaten sind unergründlich! Kann das Werk auch zum Meister sagen: warum hast du mich so und nicht anders gemacht? Vielleicht auch wolltest Du dadurch anzeigen, daß Dir nichts unmöglich sey, daß Du Deinem Volke Retter sogar aus dem Volke Moab, das von jeher Israels Feind war, könnest abstammen lassen! Wars nicht eben so mit Moses? Musste nicht Pharao's Tochter ihn aus dem Wasser ziehen?

Boas. Was ist Dein Knecht, daß Du ihn so erhebest, wäre es nicht Deiner Magd, dieser Tugendhaften willen, die unter deinem heiligen Schatten Schutz suchte? Ja, ich weiß es, nicht meinerwegen wars, nein, nur um ihr, noch ehe sie Schmerzen der Schwangerschaft spürt, die Nachricht zu geben, daß sie Kindes Kinder sehen werde, ihr den hohen Rang ihres Urenkels anzukündigen, ward diese Nachricht auch mir mitgetheilt, noch ehe sie selbst es wußte, daß sie schwanger sey! (zu Naomi) Und Du Glücksvorkünderinn, sollst in meinem Hause wohnen, köstlich speisen, vom Nektar der Granatapfel trinken, so viel Dich gelüstet, und über Deine

ועל-בתך תשניחי עדי מלאת ימיה ללדת ,
 בכל-רכושי וכל-משלה ידי ידך כירי שוים ,
 בכל-אשר בביתי בנחשת כפסך וזחבים ,
 ועל ברבך הגדלי הבן אשר נבואתך מעידת .

(ככלותו לדבר פנים ששנים.)

רוותי מדוע לחייה בנתר לבנות, מה-לה ?
 כי לא טעמת מאומה-בכל-הבקר סר פתה ,
 אלכה יאקח לה מעט יין או מיני מזונות ,
 אעשה מטעמים יפיגו הרעבון ותחי הרוח .
 בעו . כדברך צדיקה ! פג לבי גם סר הפת ,
 מהרי עשי , עת למהר ועת להתאחר , עתים שונות .

(רות יצאה) ארל נעמי .

פקרני נא וראי כי נחליתי עד המותה ,

נעמי (אוחזת דפקו) .

הדפק על-אפניה היא , פעם בפעם נשותה ,
 בעו . אל תשקרי צדיקה ! כי לב ידע מרת גפשו ,
 ראי המות בשבט עברתו עמד לעמתי ,
 לא על-מותי צד-לי , אף עד-עובי את-רעתי .
 נעמי . אדי דם הם המתנברים פל-אכיב בהתחדשו ,
 בעו . אל-תרבי לנחמני הבל כי אדברה במר נפשי .
 הטיבי נא לקרא שר השלום , מהרי , השי ,
 ירא אני פן בעלילות יבאו אחרי מותי ,
 משפחתי תעליל על-אשתי מנכסי להרפה ,
 פן ואולי איננה הרה , מביתי גרדפה ,

Tochter die Aufsicht führen, bis ihre Zeit zum Gebären da ist; Du sollst gleiche Macht mit mir haben über meinen Erwerb, mein Vermögen, und über alles, was ich im Hause habe, es sey nun Kupfer, Silber oder Gold; und den Sohn, den Deine Prophezeihung uns angekündigt, sollst Du erziehen! (Nach dem Reden änderte Boas die Gesichtsfarbe.)

Ruth (zu Boas.) Warum werden Deine Wangen plötzlich so weiß wie Kreide? Was fehlt Dir? — Du bist matt, weil Du den ganzen Morgen noch nichts genossen; ich will hingehen, ein wenig Wein holen, oder eine Speise schmackhaft zubereiten, die den Hunger stillt und zugleich auch erquickt.

Boas. Du hast Recht, so ist's, mein Herz ist schwach, ich bin matt, geschwind denn, bereite es, es giebt eine Zeit zu eilen, und eine Zeit zu weilen, die Zeiten sind verschieden! (Ruth ab.) (Zu Naomi) Betrachte mich einmal recht, ich bin todt krank.

Naomi (ihm den Puls fühlend.) Der Puls ist an seiner Stelle, schlägt ganz regelmäßig.

Boas. Lüge mir nichts vor, Du Gute, das Herz kennt die Leiden der Seele, siehe, der Tod mit seinem Schreckensstab steht vor mir! Doch nicht, daß ich sterbe, betrübt mich, sondern, daß ich meine Gefährtin verlassen soll!

Naomi. Nichts anders als die Dünste des Bluts zum Frühling.

Boas. Spare Deine Trostworte, sie sind vergeblich, denn Kummer preßt mir diese Worte aus. Du thust besser, wenn Du den Friedensrichter ruffst, ja geschwind nur, ich fürchte, man möchte nach meinem Tode mit Ehitanen zu Werke gehen; meine Verwandten dürften durch Ränke meine Frau von meinen Gütern zu jagen suchen; und vielleicht ist sie gar nicht schwanger, ja dann

לָכֵן אֶעֱשֶׂה יְרֵשֶׁת בְּעוֹדֵנִי בְּחַיְתִי ,

(נופל על הכס מאחוריו ונתעלה, רוח באה עם המטעמים והם נופלים מידה) •

רוּת • הֵהִי כּוֹכֵב רָע ! אֲשֶׁר אָךְ לְרַדְפֵּנִי נִכְרַאת !
מָרָם הַיִּיתִי עַל־פֶּתַח הַרְחֵם , נִחַבְּאת !

בְּעוֹ • (פֶּתַח עֵינָיו) •

הִקְלַךְ זֶה צְדִיקָה , תְּמִימָה , שְׁמַעְתִּי כִּי בְּכִית ,
מִנְעִי קוֹדֵךְ מִבְּכִי , וְאַל תִּמְרַמְרֵי עֵת פְּרִידָתִי ,
וְלָמָּה תִּבְכִּי הֵכִי אָךְ עֵתָה יִדְעַת אֶת־שִׁבְתִּי ?
גַּם בְּלַעְרֵי תוֹךְ עַמִּי אֶת יִשְׁבֶּת כְּאֹרְחִית ,
הֲלֹא יִדְעַת כִּי לְשִׁבְעַת יָמִים הִתְמַוְּרָה נִמְהָרָה ,
גַּם מִן אֹן אֲרִשְׁתִּיךְ לִי , יִדְעַת , כִּי עֵתִי קִצְרָה ,
הַבִּישִׁי נָא בְּמַעֲיָךְ וְאַל תִּשְׁחִיתִי בְּקָרוֹנִי •

רוּת (מחבקת אותו) •

בְּאֲשֶׁר תָּמוּת אָמוּתָה אֶתָּךְ אֲרַד אֶל־קִבְרֵךְ ,
בְּלַעְרֵיךְ אֲבַרְדָּה תִּקְוֹתִי אֶפֶס בְּל־שִׁבְרֵךְ •

שֵׁר הַשְּׁלוֹם (בא)

יְהִי שְׁלוֹם בְּחִילְכֶם , כִּלְכֶם חַיִּים , עַד מָה קָרְאוּנִי ?

בְּעוֹ • לִשְׁמַע מִצּוֹתַי עַל־אִשְׁתִּי , אִשְׁתִּי תִפְאָרְת ,
דַּע כִּי אִשְׁתִּי הָרָה וְכִל־אֲשֶׁר־לִי יְהִי לָהּ לְמִשְׁמַרְת ,
וְגַם כִּי אֵינְנָה הָרָה , אַחֲרֵי מוֹתִי תְהִי גְבִירָה ,
וְדַבֵּר אִין דָּה עִם אִישׁ זוּלָתָה , כִּי יִרְה בְּפִלֵי •

wird sie gewiß aus meinem Hause gejagt; darum ist besser, ich setze sie zu meiner Erbinn ein, weil ich noch lebe.

(Er fällt ohnmächtig auf den Stuhl zurück, Ruth tritt mit der Speise ein, läßt vor Schrecken sie fallen.)

Ruth. O, Unglücksgestirn, stets warest du mir entgegen! Schon ehe ich noch aus Mutterleibe kam, lauertest du mir auf!

Boas (öffnet die Augen.) Ist's Deine Stimme, Du Muster der Jugend? Hörte ich recht? Weinstest Du? Ach, laß doch das Jammern! Verbittere mir den letzten Augenblick der Trennung nicht! Warum solltest Du auch weinen? Hast Du denn jetzt erst mein Alter entdeckt? — Sey nur ruhig! Du wirst auch ohne mich einer Eingeborenen gleich, unter meinem Volke wohnen! Wußtest Du denn nicht, daß ein Alter stets zum Uebergang in die andere Welt bereit seyn müsse? Seitdem ich Dich geheirathet, wußtest Du ja schon, daß meine Lebenszeit nur noch kurz seyn kann. Aber Du weißt auch, daß Du schwanger bist, darum schone Dich, und erhalte ein Andenken mir.

Ruth (ihn umarmend.) Wenn Du stirbst, wünsche auch ich zu sterben, mit Dir zugleich ins Grab zu wallen! Ohne Dich ist jede frohe Aussicht dahin; ohne Dich habe ich keine Hoffnung mehr!

Friedensrichter (tritt ein.) Friede mit Euch, möget Ihr lange noch leben! Ich bin gerufen worden, in welcher Absicht?

Boas. Um zu hören, was ich meiner geliebten Frau wegen zu bestellen habe! Wisse denn, daß meine Frau schwanger ist, darum soll sie im Besitz meines Vermögens bleiben; ja selbst, wenn es sich finden sollte, daß sie nicht schwanger sey, soll sie dennoch Gebieterinn bleiben! Niemand soll ihr etwas anhaben können, sie soll unumschränkte Macht haben; so lange sie Wittwe bleibt, soll sie

כָּל־יָמַי אֶלְמַנְוֹתַהּ תִּמְשַׁל הִיא וְאִמָּה יָחַד לְעֵינַי כָּד ,
בְּכָל־נַכְמֵי תִשְׁלוּט , אֲךְ מִהִיזֹת לְאִישׁ אַחֵר תְּהִי צְרוּרָה ,
מִהֲר־נָא כְּתוֹב זֹאת וּפְרוֹן אֶהְיֶתְמוּהוּ לְמוֹפְרֵת .

(הסופר כתב והוא חותם , מניח ראשו בורעות רות .)

אֲבֵן כָּר מִרְהֻמֵּית , כִּי יִדְעֶתִיךְ נִשְׁמַרְת ,
(אל נעמי) גַּם אֶת אֶת־בִּתְךָ תַחֲיִי , הַסִּירִי מִמֶּךָ כָּל־דָּאָנָה ,
וְעַל־דָּבָן אֲשֶׁר תִּלְדִּי תִשְׁיִמוּ עֵינַי כְּאַחֵד ,
וְהִנְנִי מֵת ; שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד . (כת .)
רוֹת . כָּל־מְשׁוּשֵׁי תֵבֶל הִבְדֵּל , אַחֲרֵית כָּל־שְׂמֻחָה
תִּוְנָה .

(רות נעמי ואמה מלבשות שחורות על קבר בעו .)

רוֹת (בוכה) צִיּוֹן זֶה אֲרוּחַ דְּמַעוֹת תִּרְדָּנָה עַד־קִבְרֵי אִישֵׁי ,
רֹאשׁ עֲפָרוֹת תֵּבֵל אֶת , בְּךָ נִשְׁמָנָה עֲטַרְת רֹאשִׁי ,
סִלַּחֵי נָא מִנְעָלֵי אֲשֶׁר בְּרַגְלֵי , אֶת אֲדָמַת קִדְשִׁי !
נַעֲמִי . אֶל־תִּתְמַרְמְרִי בְּבִכִּי , קִרְבוּ יְמִיד לְלִדַת ,
עוֹד הַיּוֹם תִּמְלֹטִי , מָרָם תָּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ אֶת נִפְקַדְת ,
כִּי הָרִית בְּשִׁבְעֵי , שִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ ,
הַבֵּיתָה לְכִי בְתִי , קוּמִי בְרוּכָה מִכָּל־בָּנוֹת ,
שְׂמֹרִי נָא פְרִי כְּסָנְךָ , לֹא עֵת עֲתָה הָעֲנוֹת .
רוֹת . מְעַדוּ קִרְסְלִי אִם! מִכֶּאֱב לְעַמִּית הָעֶצָה ,
עֹבְבֵי פְחֵי מַלְכָת , כִּי רַבָּה הַמִּכְאֵבָה .

נַעֲמִי (אל האמה)

מִהֲרִי רוּצִי יָבוֹא הָרֹכֵב אֶת הַמְרַכָּבָה ,
(אל רות) שְׁבִי נָא עַד־קִבְרֵי אִישֶׁךָ אֶל־תִּירָאִי שְׁבִי וְתִתְרַצִּי .

רוֹת (על קבר בעו יושבת)

הִהוּ פֶתַח דְּלִתֶיךָ קִבְרִי , וְאַרְדָּה אֶל־אִישֵׁי ,

gemeinschaftlich mit ihrer Mutter im Besitze bleiben, und über alle meine Güter schalten; jedoch unter dem Bedinge, daß sie unverheyraethet bleibe! Nun schnell, schreibe alles auf, damit ich's zur Bekräftigung unterzeichnen könne. (er legt den Kopf in die Arme der Ruth.) Nun hat der Tod nichts Unangenehmes mehr für mich, nun ich Dich versorgt weiß! (zu Naomi.) Auch Du sollst vergnügt mit Deiner Tochter leben, weg mit jeder Sorge! Aber bewacht auch gemeinschaftlich und sorgfältig den Sohn, den sie gebären soll! Und nun kann ich ruhig sterben! — Höre Israel, der Ewige, unser Gott, ist ein einziges, ewiges Wesen! (er stirbt.)

Ruth. Eitel ist alle irdische Freude, und auf jede Freude folgt Trauer.

(Naomi, Ruth, eine Magd in Trauerkleidern am Grabe Boas.)

Ruth. Bei diesem Leichenstein will ich herzlich weinen, daß die Thränen in meines Mannes Grab fließen, in den mir hochgeschätzten Staub, der die Krone meines Hauptes deckt; verzeihe den Schuhen an meinen Füßen, du heiliges Erdreich. —

Naomi. Du vergißt, meine Tochter, wie nahe Du deiner Niederkunft bist; meiner Rechnung zufolge, wirst du noch heute vor Sonnenuntergang entbunden, so weine doch nicht so bitter. — Ach, du mußt deiner Leibesfrucht schonen; komm, lasse uns lieber nach Hause gehen.

Ruth. Ach, liebe Mutter! Der Schmerz im Rückgrade macht mich wankend; der Schmerz wird immer heftiger, meine Füße versagen mir ihren Dienst.

Naomi (zur Magd.) Geschwind, fort, eile, laß den Kutscher mit dem Gespann hier her kommen. (zu Ruth) Laß dich nieder aufs Grab hier, wenn die Schmerzen zu heftig werden.

Ruth (auf dem Grabe.) Ach, öffne den Schlund,

נעמי (עיניה אל השמים)

הושע נא! הרב נפלאותיך, לנו מורשה,
הנשמע פואת? על-קבר בערה תלד אשה?

(טביטה המרכבת מרחוק אל הרקב)

על כנפי נשר מהר, אל תעצר, מהרה, הושר!

(המרכבה הטילדת ושכנות באות)

המילדת (לוח) פבר נד ונד, עוד מעט את חנקת בן,

התנחמי!

רות (בעת לרעה) הָה! אָמִי, הָה!

המירדת • באנר, מול טוב! יד בן לנעמי •

נעמי (על הקבר)

התבשר בעו, אבצן התבשר, אינה אבר,

כי בן ילד לה, אשתה ילדה לה שם ושארית;

השכנות • המכבדל שבת נעמי, תחת כנפיו תחסה

עליה יפרש,

בן-בתה האהובה, יקרא שמו בישראל עבר!

ת.ס.

laß mich zu meinem Manne hinab, heiliges Grab!

Naomi (zum Himmel.) Du zeigst uns deine Wunder, so viel aber? Würde je eine Frau auf dem Grabe des Mannes entbunden? — O stehe ihr bei!

(Sie erblickt den Wagen von Ferne)

Auf Adlersflügeln geschwind, eile, komme geschwind, geschwind, Wagen! Hebamme! Nachbarinnen!

Hebamme (zur Ruth.) Sei getrost, es zuckt schon, ein wenig und du umarmst einen Sohn.

Ruth (schmerzlich.) Ach, liebe Mutter, ach wehe.

Hebamme. Glück zu guter Zeit! es ist der Naomi ein Sohn geboren!

Naomi (wonnevoll ins Grab.) Frohe Bottschaft, deine Frau hat dein Andenken zur Welt gebracht, du bist wieder aufgelebt.

Nachbarinnen. Der die Greise verpflegen, im Alter sie schützen, den Israel Obed nennen wird. —

E n d e.

דרוקפע הלער •

ליען	שטאטט	ציילע	זייטע
מהתהקף	מתהלף	11	16
ונאחר	ונחר	7	20
גוע	ניע	16	—
אכלי	יאכלי	2	78